

Основна школа „Свети Сава“, Врчин
новембра 15, 11224 Врчин
тел: +381 11 8053467; 8055527, 8055285
факс: +381 11 8056016
os-svetisava.edu.rs
e-mail: os-svsava@mts.rs
ПИБ: 101953139 мат. бр: 07035233 шиф. дел: 8520

Република Србија

Министарство просвете

Школска управа Београд

ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ПРВИ РАЗРЕД

за период од 2023/24.-2026/2027.год.

ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА“

11224 Врчин, 29.новембра 15.

	<p>Основна школа „Свети Сава“, Врчин 29. новембра 15, 11224 Врчин тел: +381 11 8053 467, 8055 527, 8055 285 факс: +381 11 8056 016 www.os-svetisava.edu.rs e-mail: os-svsava@mts.rs ПИБ: 101953139 мат. бр: 07035233</p>	<p>РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОСНОВНА ШКОЛА »СВЕТИ САВА« Бр. 491 04.04. 2023. год. ВРЧИН, 29. новембар бр. 15 Факс: 8056 016 E-mail: os-svsava@mts.rs</p>
---	--	---

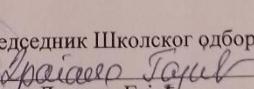
На основу члана 119. став 1. тачка 2. и члана 61. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 10/19, 6/20 и 129/21), на основу Правилника о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. – Просветни гласник бр. 15/18-77, 18/18-1, 3/19-83) и Правилника о допунама Правилника о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања и на основу члана 73. Статута ОШ „Свети Сава“ из Врчина, Школски одбор Основне школе „Свети Сава“ из Врчина доноси следећу

О Д Л У К У

1. Усваја се План и програм наставе и учења за први разред за школску 2023/2024. годину једногласном одлуком чланова Школског одбора, усаглашен са Правилником о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања „Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 5/2010-4) и Правилником о допуни Правилника о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник РС бр. 3/2019)

О б р а з л о ж е њ е

На основу члана 119. став 1. тачка 2. а у вези са чланом 61. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 10/19) Орган управљања доноси предшколски, школски, односно васпитни програм (у даљем тексту: програм образовања и васпитања), развојни план, годишњи план рада, усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању, усаглашен са Образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања, па је у оквиру својих овлашћења о усвајању Школског програма за први разред основног образовања, одлучено као у диспозитиву одлуке.

Председник Школског одбора

Драгана Гајић

САЛРЖАЈ

УВОД	6
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	6
ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	6
ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОРИЈЕНТИСАНИ НА ИСХОДЕ	7
ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА	9
ЛИСТА ПРЕДМЕТА, АКТИВНОСТИ И ФОНД ЧАСОВА	14
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, ДОПУНСКА НАСТАВА;	
СЕКЦИЈЕ	
- Српски језик и књижевност	17
-допунска настава	52
- Математика	57
-допунска настава	78
-математичка секција	80
- Свет око нас	84
- Енглески језик	99
- Ликовна култура	125
-ликовна секција	134
Музичка култура	137
- Физичко и здравствено васпитање	153
Изборни наставни програми	168
-Верска настава	168
-Грађанско васпитање	178
- Дигитални свет	184
-Шаховска секција	189
-Кинески језик	190
-Час одељењског старешине	193
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	195
Програм Пријатеља деце	198
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ	200
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	201
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ УЧЕНИКА	211
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	213
Програм Црвеног крста	214
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	215
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	216
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	216
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	217
Рад са родитељима	220
ПРОГРАМ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА И ПРОГРАМ УЧЕНИКА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА	220
Аплицирање за модел установе кроз пројектне активности „Учимо сви заједно“	222
ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ	223
ПРОГРАМ ВРШЊАЧКОГ ТИМА	224
ШКОЛА У ПРИРОДИ, ИЗЛЕТИ, ПОСЕТЕ, ЕКСКУРЗИЈЕ	226

ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА	227
ПРОГРАМ РАДА СЕКЦИЈА	247
ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА	255
ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ	258
ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	259
УДБЕНИЦИ	259

УВОД

Полазне основе за израду школског програма су:

1.1. Полазне основе за израду школског програма су:

- Закон о основама система образовања и васпитања Службени гласник РС", бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закони, 10 од 15. фебруара 2019, 6 од 24. јануара 2020, 129 од 28. децембра 2021.
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018, 10/2019 и 129/2021.);
- Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1, 16/2022-1, 1/2023-79 (исправка);
- Правилник о општинском Савету родитеља („Службени гласник РС“, бр. 72/2018.)
- Правилник о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 30 од 25. априла 2019. године);
- Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС–Просветни гласник“, број 14/18)
- Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“, бр. 10/19.)
- Правилник о додатној образовој, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом („Службени гласник РС“, број 80/2018)
- Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, број 46/2019 и 104/2020.)
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права и аиндивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број 74/2018).
- Правилник о општим стандардима постигнућа–образовни стандарди за крај обавезног образовања (“Службени гласник РС–Просветни гласник”, бр. 5/2010);
- Школски развојни план
- Извештај о раду школе у претходној 2022/23. школској години
- Искуства наставника у раду током 2022/2023. школскогодине
- Извештај и писмене и усмене смернице чланова екстерне комисије након екстерног вредновања спроведеног у школи децембра 2019. године

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;

обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу; свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;

развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности; развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;

континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

оспособљавање за доношење вальаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

развијање позитивних људских вредности;

развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОРИЈЕНТИСАНИ НА ИСХОДЕ

Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама и могућностима ученика првог разреда. Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај. Садржаји више нису циљ сами по себи, већ су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног предмета. Овако концептирани програми подразумевају да оствареност исхода води ка развијању компетенција, и то како општих и специфичних предметних, тако и кључних.

Прегледом исхода који су дати у оквиру поједињих програма наставе и учења може се видети како се постављају темељи развоја кључних и општих међупредметних компетенција које желимо да наши ученици имају на крају основног образовања. Та потреба да се образовање и васпитање усмере ка развијању компетенција један је од разлога увођења и пројектне наставе као облика образовно-васпитног рада. Пројектна настава се у данашње време све више фокусира на остваривање образовних стандарда и исхода и, како показују резултати најновијих истраживања, прати друштвене промене својом усмереношћу на развијање знања и способности ученика кроз активности планирања, истраживања и тимског рада у оквиру предметног и међупредметног повезивања садржаја. Поред тога, једна од битних особина савременог приступа пројектном раду у настави односи се на коришћење ИКТ у пројектним активностима што обезбеђује ефикасније учење и развијање знања, али и развијање понашања правилног и безбедног коришћења рачунара и интернета.

На путу остваривања циља и исхода кључна је улога наставника који добија значајан простор за слободу избора и повезивање садржаја, метода наставе и учења активности ученика. Оријентација на процес учења и исходе брига је не само о резултатима, већ и начину на који се учи, односно како се гради и повезује знање у смислене целине, како се развија мрежа појмова и повезује знање са практичном применом.

Програми наставе и учења намењени су, пре свега, наставницима који непосредно раде са ученицима, али и онима који на посредан начин узимају учешће

образовању и васпитању. Програми наставе и учења су наставницима полазна основа и педагошко полазиште за развијање образовно-васпитне праксе: за планирање годишњих и оперативних планова, непосредну припрему за рад као и оквир за преиспитивање праксе развијања планова, остваривања и вредновања наставе и учења кроз сопствена промишљања и разговор са колегама.

Препоруке за планирање образовно-васпитне праксе

Образовно-васпитна пракса је сложена, променљива и не може се до краја и детаљно унапред предвидети. Она се одвија кроз динамичну спреку међусобних односа и различитих активности у социјалном и физичком окружењу, у јединственом контексту конкретног одељења, конкретне школе и конкретне локалне заједнице. Зато, уместо израза реализовати програм, боље је рећи да се на основу датог програма планира и остварује настава и учење које одговара конкретним потребама одељења.

Рад са ученицима првог разреда захтева уважавање њихових узрасних карактеристика као и чињенице да је то њихов први сусрет са школом. Треба имати

виду да су та иста деца, сада ученици првог разреда, у предшколском периоду учила кроз игру, у интеракцији са социјалним и физичким окружењем. Он и имају знања која су развили у свакодневним животним ситуацијама, умеју да изведу различите активности, умеју нешто да направе, неке задатке да реше, могу и желе да постављају питања, да саопште оно што знају, што су искусили и доживели. Та њихова спонтана искуствена знања треба повезивати са научним знањима која се садржајима школских предмета уводе у наставу. У том повезивању могуће је и потребно бирати садржаје и методе рада којима се стварају ситуације које су погодне да се ученик води кроз зону наредног развоја у различитим областима знања и функционисања. Настава треба да обезбеди сигурну, подстицајну и подржавајућу средину за учење у којој се негује атмосфера интеракције и однос уважавања, сарадње, одговорности и заједништва.

Полазећи од датих предметних исхода и садржаја од наставника се очекује да дати програм контекстуализује према потребама конкретног одељења имајући у виду карактеристике ученика, уџбенике и друге наставне материјале које ће користити, техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже као и друге ресурсе школе и локалне средине.

Приликом планирања наставе и учења потребно је руководити се:

- индивидуалним разликама међу ученицима у погледу начина, темпа учења и брзине напредовања;
- интегрисаним приступом у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и различитих предмета;
- партиципативним и кооперативним активностима које омогућавају сарадњу;
- превасходно активним и искуственим методама наставе и учења;
- уважавањем свакодневног искуства и знања које је ученик изградио ван школе, повезивањем активности и садржаја учења са животним искуствима ученика и подстицањем примене наученог и свакодневном животу;
- неговањем радозналости, одржавањем и подстицањем интересовања за учење континуирано сазнавање;
- редовним и осмишљеним прикупљањем релевантних података о напредовању ученика, остваривању предметних исхода и постигнутом степену развоја компетенција ученика.

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре, као и до сада, креира свој годишњи (глобални) план рада из кога касније развија своје оперативне планове. Како су исходи дефинисани за крај наставне године, наставник треба да их операционализује прво у оперативним плановима, а потом и на нивоу конкретне наставне јединице. Од њега се очекује да за сваку наставну јединицу дефинише пирамиду исхода на три нивоа: оне које би сви ученици требало да достигну, оне које би величина ученика требало да достигне и оне које би требало само неки ученици да достигну. На овај начин постиже се индиректна веза са стандардима на три нивоа постигнућа ученика. При планирању треба, такође, имати у виду

да се исходи разликују. Неки се лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности (то се посебно односи на вештине).

Након искуства коришћења различитих дидактичких материјала у предшколском васпитању и образовању, ученици се у првом разреду по први пут сусрећу са уџбеницима. Зато је важно оспособљавати их од почетка за њихово правилно коришћење, као и упућивати их на друге изворе информација, а све у циљу достизања дефинисаних исхода.

Такође, први разред даје основу за изградњу компетенције за учење учења. Ученик коришћењем претходних знања и вештина постепено овладава и вештинама планирања, коришћења различитих информација као и применом знања и вештина у различитим ситуацијама.

Препоруке за праћење и вредновање образовно-васпитне праксе

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика, које је у првом разреду описно, само је део праћења и вредновања образовно-васпитне праксе. Резултате целокупног праћења и вредновања наставник узима као основу за планирање наредних корака у раду са ученицима и развијању своје образовно-васпитне праксе. Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увремењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује. Оно започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика.

ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

Врчин је подавалско село које броји око 10.000 становника и једно је од највећих села у Србији. Иако се налази 20 км од центра Београда због идеалног географског и саобраћајног положаја из Врчина до центра града се стиже брже него са неких периферних насеља Београда до Теразија. За разлику од Београда у Врчину влада мир, без саобраћајних гужви, чист ваздух и лепа природа. Врчин има здраву средину великих потенцијала, са могућношћу привредног и економског развоја захваљујући између осталог и одличној комуникацији са Београдом. Код младих доминира опредељење да се школују, а затим и да раде у Београду, где већина становника Врчина и ради.

Прва школа у Врчину почела је са радом 1827. године. Кроз дугу историју, врчинска школа се највише суочавала са проблемом адекватности школске зграде, те је због нехигијенских услова до 1898. године у време Кнежевине, а касније и Краљевине Србије, више пута затварана на основу извештаја школских ревизора, који су сматрали да је зграда неподесна за школу.

У овој згради школа непрекидно ради од 1957. године, а први упис у судски регистар је 30.12.1965. године, решењем број 359/65. Школа је основана решењем Народног одбора општине Гроцка, број 8608 од 16.12.1965. године. Решењем Окружног привредног суда у Београду Us број 1242/73 од 27.12.1973. године у судски регистар уписана је ОШ „Мирослав Јовановић Церовац“ у улици Облаковска број 3. Решењем број 06 - 51 од 11.07.1978. године Скупштина општине Гроцка дала је сагласност на Статут Школе. Решењем Трговинског суда у Београду XII-Fi. 8244/04 од 20.08.2004. године промењен је назив школе у ОШ „Свети Сава“. Последњи упис извршен је решењем Трговинског суда број I-Fi 393/07 од 23.10.2007. године, којим је извршена промена лица овлашћеног за заступање, број регистарског улошка 5-18500. Школа је обухваћена мрежом школа, на основу Одлуке о броју и просторном распореду основних школа у Републици Србији (Сл. гласник РС број 58/94). За Дан школе је одређен 19. мај.

Данас Основна школа „Свети Сава“ има укупно преко **600** ученика од 1. до 8. разреда. У саставу школе се налазе:

- 1. Матична школа у центру Врчина**, на адреси ул. 29.новембра, број 15 (од 1. до 8. разреда).

- 2. Издвојено одељење Доња Мала**, на адреси ул.Београдска 1- удалена 1 км од матичне школе (од1. до 4.разреда).

ОШ „Свети Сава“ – Издвојено одељење Доња Мала

3. **Издвојено одељење Рамнице**, на адреси ул. Загребачка 8, удаљена 900м од матичне школе.
Школска зграда се користи за пројектне активности и ваннаставне активности.

ОШ „Свети Сава“ –Издвојено одељење Рамнице

Химна школе

Први пут изведенa 8. 12. 2011. године

Текст: Огњен Исидоровић, ученик наше школе и Илинка Маринковић, секретар школе

Композиција: Мила Ђачић, наставник музичке културе

Под Авалом школа мала,
име јој је Свети Сава,
носи име светитеља,
славнога просветитеља.

Школо моја, школо мила
У себи си децу свила,
Децу чувај децу учи
Да их живот не намучи
Нек' их Свети Сава води
Путем части, путем знања
Нек' их Свети Сава води
Путем среће, поуздања
Ту се прва знања стичу
Ту се прва слова сричу
Школски дани брзо лете

Још мало ћу бити дете
Школо јуче, данас, сутра,
Нек' ти знањем свиђу јутра,
Нек се школско звоно чује
И уз радост одјекује
Свети Саво, главо света,
Нек у школи знање цвета,
Молимо се теби сви,
Свети Саво, услиши.
Многи је још увек памте,
Прадедови, деде, тате,
Умове је многе дала,
На свему јој пуно хвала

Матична школа од расположивих 8019 м² школске парцеле школа користи само 3240 м², а на истом простору се налази и предшколска установа, „Лане“.

Доградња и реконструкција централне школске зграде почела је 16.10.2004. године. Сви планирани грађевински радови друге фазе радова завршени су током 2012. и 2013. године. Урађена је обједињена кровна конструкција над старим делом школе и новим дограђеним учионичким трактом ради заштите објекта од прокишињавања, уградња је громобранска инсталација и грејачи за хоризонталне и вертикалне олуке, фасада и термоизолација на старом и дограђеном делу школе, као и алуминијумска фасадна столарија на шест нових учионица. Завршени су радови на покривању дограђеног улазног хола са одводњавањем и уградњају алуминијумске фасадне столарије, урађена је мрежна кишна канализација и дренажа и израђени су тротоари око објекта; урађена је нивелација школског дворишта и израда свих слојева и завршног ради одводњавања атмосферске воде са платоа.

Током лета 2014. године урађен је кров између фискултурне сале и старог дела школе, замењени су плафони у свим ходницима, окречени су, и у свим ходницима су замењени

подови; сва врата су окренута ка споља; свака просторија је добила интернет; потпуно је завршена хидрантска мрежа и реконструисан је биодиск. Добијањем новог видео надзора са 24 камере школски и дворишни простор су у потпуности покривени, а стари видео надзор постављен је у подручној школи. Школа има и потпуно уређен паркинг за 10-ак аутомобила радника школе, као и просторију за разговор с родитељима ученика која ће ускоро бити стављена у функцију. Доста је рађено на уређењу зелених површина у школском дворишту. Терен у школском дворишту је обележен за кошарку и одбојку. Постављени су кошеви на терену као и клупе. Урађено је поновно асфалтирање дворишта и уградња нових плоча.

Школа поседује потпуно нову ограду, рампу за инвалиде, аутоматску дојаву пожара, разглас, електронско звоно, дигитални сат, хидрантску мрежу. У делу дворишта испод вртића „Лане“ изграђен је противпожарни базен за хидрантску мрежу (72 кубика), као и пречишћивач отпадних вода..Школа сада располаже квадратуром од 3240 m². Све учионице су у потпуности опремљене савременим наставним средствима и одговарају захтевима савремене наставе. Учионице су простране, са довољно светlostи. Опремљене су савременим наставним средствима, одговарајућим намештајем, са довољним бројем клупа и столица у односу на број ученика. Сва постојећа дидактичка средства се одржавају, чувају и допуњавају новим. Учионице имају паметну таблу, бим пројектор, као и интернет, разглас, кабловска, wireless. Такође је у кабинету за информатику, обезбеђен је и рад на тридесет рачунарских места. У информатичкој учионици постоји 30 компјутерских јединица са мониторима. Школа има 13 бим пројектора, 11 паметних табли од тога 1 медис систем, 6 фотокопир апарат, 13 зелених табли, 12 белих табли, 1 бела табла са нотним линијама, 65 паноа по учионицама, 57 паноа у ходницима, 4 паноа у зборници, 9 тв пријемника. Све учионице и кабинети имају рачунаре. Свака просторија у школи је опремљена новим телекомуникационим системом – рачунарска, телефонска, антенска мрежа. Школа је успела да угради АМРЕС интернет мрежу и да сада у целом објекту постоји wi-fi мрежа.

Издвојено одељење Доња Мала ради у школској згради корисне површине око 490 m² и школског дворишта од око 2000 m². У самој згради су две врло простране и светле учионице са трпезаријом. У згради постоје још и зборница, трпезарија, тоалети за ученике и наставнике. Мањи део дворишта је уређен у кошаркашко и одбојкашко игралиште. Изграђен је летњиковац,

поправљена и окречена фасада и уграђен видео надзор. На већем делу дворишта асфалтирано је рукометно игралиште и игралиште за мали фудбал. Двориште има справе за вежбање на отвореном простору, клупе, љуљашке и клацкалице. Урадили смо и ограду до главног пута у дужини од 40 метара, окречене су школске просторије и побољшан квалитет видео надзора уградњом укупно 8 камера. Сваке године сарадњом родитеља и школе ради се на санацији и улешавању постојећег објекта. Асфалтиран је део између ограде и пута и урађен је потпорни зид у дужини од 50 метара изнад школског терена и 56 метара ограде око школске зграде, што укупно чини 106 метара ограде у подручној школи. Претходне школске обновљена је и санирана фасада објекта у Доњој Мали као и електро- инсталације. Током школске 2020/21. године у издвојеном одељењу "Доња Мала" радови су обухватили: реконструкцију електро-енергетских инсталација (замена сигналне инсталације, разводни ормани, напојни каблови, инсталација осветљења, инсталација прикључница и термичких потрошача, инсталација за изједначење потенцијала, уземљивач и громобранска инсталација.) У оквиру овог пројекта извршени су фарбарско-молерски, керамички, водоинсталатерски радови, аутоматска дојава пожара, озвучење, видео надзор, као и хобловање и лакирање паркета. Урађена су спољна врата, је комплетна реконструкција ђачких тоалета са новим санитаријама и комплетна реконструкција кухиње са новим елементима.

Издвојено одељење Рамнице- Школа има једну зграду у засеоку Рамнице која се не користи.

Током лета 2020. године, уз помоћ ГО Гроцка успели смо да зграду овог издвојеног одељења, након 42 године некоришћења, спасимо и отргнемо од заборава, пропадања и прокишињавања. Детаљно смо заменили преко 320м² крова. Подашчана је комплетна кровна конструкција и урађени су олуци. Комплетно је реновирана фасада објекта. Још раније је уређено двориште постављањем металне ограде до улице и изградњом рукометног игралишта. Урађен је прикључак за воду, тј. чесма у дворишту школе.

Током школске 2020/21. године на школском објекту у Рамницама радови су обухватили:

1.Рушење и демонтажа (скидање постојећег црепа са кровова, скидање постојећих летви са кровова, демонтажа олучних хоризонтала, демонтажа олучних вертикалa, демонтажа лимених опшивки калканских зидова и демонтажа дрвене ламперије са стрехе)

2. Зидарски радови (малтерисање димњака)

3. Тесарски радови (преглед и санација дела крвне конструкције, набавка и постављање дашчане подлоге преко крвне конструкције, летвисање крова летвама 3x3 см, паралелно са роговима, преко дашчане оплате, за стварање ваздушног простора испод покривача, летвисање крова летвама 3x5 см, на размаку од 32 см за покривање фалцованим црепом, заштитни премаз дрвених елемената крова)

4. Покривачки радови (набавка и постављање фалцованог црепа

5. Изолатерски радови (постављање паропропусне водонепропусне крвне фолије)

6. Суво-монтажни радови (опшивање стрехе аквапанелима)

7. Лимарски радови (уградња олучних хоризонтала, уградња олучних вертикалa, опшивање калканских зидова, опшивање димњака, уградња снегобрана)

Захваљујући овом пројекту зграда овог издвојеног одељења је након 42 године некоришћења отргнута од заборава, пропадања и прокишињавања.

Сва три школска објекта имају јавну расвету, као и декоративно осветљење канделаберима.

Централна зграда

НАМЕНА ПРОСТОРА	БРОЈ ПРОСТОРИЈА	УКУПНА ПОВРШИНА М2
Улази	3	20
Степеништа	4	61
Хол	2	85,39
Учионице	12	648
Кабинети	5	280
Ходници уз учионице	4	343
Сала за физичко васпитање	1	411
Свлачионице	2	20 + 20
Библиотека	1	47
Школска кухиња	1	34,35

Трпезарија	1	109
Остава хигијеничара	1	7,4
Продужени боравак	2	108м, 2*54м2
Зборница	1	56
Свечана сала	1	255,4
Управа школе	3	36
Стручни сарадници	1	16
Котларница	1	54
Архива	1	15

Издвојено одељење Доња Мала у потпуности је реновирано. Има две учионице, ходник, зборницу и тоалет са 3 кабине, котларницу на природни гас, рукометно игралиште стандардне величине, мањи кошаркашки терен, теретану на отвореном простору. Сва постојећа дидактичка средства се одржавају, чувају и допуњавају новим. Све учионице су у потпуности опремљене савременим наставним средствима и одговарају захтевима савремене наставе. Настава се одвија се у модерним и савременим специјализованим учионицама.

Шк.2013/2014 уређене су две нове просторије за извођење продуженог боравка.. Наставници су добили нову зборницу, а техничко особље своју просторију. Школска библиотека налази се у адекватном простору. Настава физичког васпитања изводи се у фискултурној сали, а када је лепо време у школском дворишту. Нашим ученицима на располагању савремена фискултурна сала са неопходним реквизитима, свлачионицама и спрavarницом. Ученици су добили лепе свлачионице, спрavarницу, а наставници свој кабинет. Од савремених наставних средстава школа располаже са компјутерима , штампачима, бим пројекторима , паметним таблама и медис системом, фотокопир апаратима , телевизорима, музичким линијама , фотоапаратима , скенерима, клавирима , звучницима , микрофонима , разгласом.

Школски веб-сајт садржи потребне информације у вези са образовно-васпитним процесом у школи. Свакодневно се ажурира, тако да су сви заинтересовани благовремено обавештени о свим дешавањима у школи. У свечаној сали организују се прославе, представе, књижевни сусрети, хуманитарне акције и друге манифестације од значаја за рад школе. Опремљена је сценом, столицама, клавиром и озвучењем, као и бим пројектом и рачунаром.

Наша школа је школа са традицијом. Храм знања, културе, спорта. Мото наше школе је реч, дело, љубав. Желимо да се у њој чују само лепе речи, а оне које то нису нека буду заборављене.

Желимо да креирамо климу у којој се учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности, у којој владају хармонични односи и сви се лепо осећају, а љубав треба дабуде она покретачка снага којом све почиње.

ЛИСТА ПРЕДМЕТА, АКТИВНОСТИ И ФОНД ЧАСОВА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

На националном нивоу у 36 наставних недеља изучаваће се обавезни и изборни предмети:

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик језик ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски као нематерњи језик ²	5	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-

6.	Природа и друштво	—	—	—	—	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено								
		3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36						
УКУПНО:А		20— 22*	720— 792*	20— 22*	720— 792*	20— 23*	720— 828*	20—23*	720—828*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁴	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО:Б		1—3*	36— 108*	1—3*	36—108*	1—3*	36—108*	1—3*	36—108*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	20– 22*	720–792*	21– 23*	756–828*	21– 24*	756–864*	21–24*	756– 864*
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава							1	36
5.	Настава у природи**	7–10 дана годишње		7–10 дана годишње		7–10 дана годишње		7–10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског Старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне ивности ⁶	1–2	36–72	1–2	36–72	1–2	36–72	1–2	36–72
3.	Екскурзија	1–3 дана годишње		1–3 дана годишње		1–3 дана годишње		1–3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

5 Дигитални свет је обавезан за све ученике.

Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА СТАНДАРДИМА, ДОПУНСКА НАСТАВА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ и залази

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

развијање љубави према материјем језику и потребе да се он негује и унапређује;

основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;

поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;

упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;

оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);

развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;

развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;

увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);

оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;

упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;

поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;

развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;

поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);

усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;

упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;

развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;

навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;

подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;

подстицање, неговање и вредновање ученичким ваннаставним активностима (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);

васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинолубивости, солидарности и других моралних вредности;

развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

овладавање техником читања и писања на оба писма;

савладавање просте реченице (појам, главни делови);

стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;

постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);

овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);

постепено упознавање методологије израде писменог састава.

Основе читања и писања

Претходна испитивања

Испитивање способности свакога детета за говорно општење (способност за репродуковање краћег садржаја, умешност за слободно говорно комуницирање, богатство речника, одступања од књижевног језика, говорни недостаци); испитивање предзнања из читања и писања (познавање слова, читање и писање); формирање индивидуалних табела са резултатима испитивања ради уједначавања одељења, избора метода и поступака и праћења напредовања ученика.

Припрема за читање и писање

Вежбе у посматрању (визуелне вежбе) - запажање и одабирање значајних појединости; развијање аналитичког посматрања, тематски организовано посматрање предмета, биљака, животиња, лица, слика, цртежа, и илустрација;

запажање облика, боја, положаја предмета и бића; уочавање покрета, динамике кретања, мимичких активности и гестикулације.

Вежбе у слушању (акустичке вежбе) - откривање и разликовање звукова, шумова и тонова, разликовање говорних карактеристика (говора) наставника, друга, глумца и спикера. Неговање пажљивог слушања говорника и саговорника.

Развијање културе усменог изражавања: причање на основу посматрања и причање на основу низа слика; препричавање текста, луткарске представе, цртаног филма.

Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања: навикавање на учитиву фразеологију и говорне конвенције; говорно сналажење у разним околностима.

Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа. Развијање осећања за основне говорне јединице.

Аналитичка, синтетичка и аналитичко-синтетичка вежбања.

Лексичка и синтаксичка вежбања: богаћење речника, активирање пасивног речника, анализа гласовне структуре речи. Вежбе артикулације - чист, јасан и правilan изговор свих гласова.

Моторичке вежбе: вежбање покрета руке, шаке и прстију, писање различитих црталинија као основних елемената слова; једноставно и спонтано ликовно изражавање; усмерено и слободно цртање - у корелацији са захтевима из ликовне културе; спонтаност, доследност и функционалност у захтевима да се ученици умешно служе прибором за писање, цртање и сликање.

Почетно читање и писање

Основни наставни приступ учењу читања и писања остварује се применом гласовне аналитичко-синтетичке методе. У њене структурне делове (приступне језичке активности, аналитичка и синтетичка вежбања за усвајање појма гласа, писање слова, читање одговарајућег текста и разговор о њему, писање речи и реченица и сл.) функционално и осмишљено интегришу се посебни поступци: одвојено, упоредно и комбиновано учење читања и писања, појединачно и групно усвајање слова - према слободном опредељењу учитеља и у зависности од датих наставних околности.

околностима претходног стручног и организованог обезбеђења неопходних уџбеника и наставних средстава, учитељ се може определити и за комплексни поступак у учењу читања и писања.

Увежбавање логичког читања на одговарајућим текстовима из буквара: правilan изговор свих гласова, правилно наглашавање речи, течно повезивање речи у реченици јачином и темпом природнога говора. Осмишљено и подстицајно вредновање читања сваког ученика понаособ. Разговор о прочитаном.

Увежбавање графички правилног и естетски ваљаног (лепог) писања: појединачних слова, речи и реченица. Систематично и доследно остваривање хигијенских, техничких и практичних навика везаних за писање (правилно седење и држање тела, функционална употреба прибора за писање и сл.). Одмерено, примерено и подстицајно вредновање рукописа сваког ученика понаособ.

Посебна методичка брига усмерава се на ученике који већ имају извесна предзнања из читања и писања као и на оне ученике који заостају у стицању основне писмености.

Усавршавање читања и писања

После усвајања основне писмености (оријентационо током првог полугодишта), наставља се увежбавање и усавршавање читања и писања и током другог полугодишта, до степена аутоматизованих радњи. Функционалним, осмишљеним и примереним повезивањем стечених знања и вештина, током усвајања почетног читања и писања, са одговарајућим програмским садржајима из осталих предметних подручја (граматика и правопис, лектира, језичка култура) начелно се омогућује ученику да на сваком часу говори, чита и пише.

Језик

Граматика

Реченица; реч; глас и слово - препознавање.

Уочавање улоге гласа у разликовању значења речи.

Разликовање реченице као обавештења, питања и заповести изговором (интонацијом) и препознавањем у тексту.

Изговор и писање гласова Ѯ, ч, ѡ, ћ, х и р ако ученицима причињавају тешкоће.

Правопис

Употреба великог слова на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночлана).

Правилно потписивање (име, па презиме).

Употреба тачке на крају реченице. Место и функција упитника и узвичника у реченици.

Књижевност

Читање текста

Правилно и течно читање наглас речи, реченица и кратких текстова - провера разумевања прочитаног. Оспособљавање ученика да у читању уочавају и знаке интерпункције (точка, упитник, узвичник). Поступно овладавање интонацијом обавештајних, упитних и узвичних реченица. Прилагођавање читања текстовној ситуацији (гласно и тихо, брзо и споро читање).

Читање дијалошког текста - индивидуално и по улогама. Систематско, доследно и критичко вредновање ученичког читања.

Увођење ученика у читање у себи реченица и кратких текстова (након савладавања основних елемената технике читања наглас).

Активно слушање уметничког читања текста (звукни и видео записи).

Навикавање ученика на правилно дисање; стицање хигијенских навика при читању.

Тумачење текста

Текстови из лектире користе се за усавршавање читања и писања и увођење ученика у основне појмове о књижевности.

Уочавање назива, имена аутора, садржаја и илустрација у књизи.

Уочавање просторних и временских односа и битних појединости у описима бића и природе. Уочавање главних ликова, њихових особина и поступака. Запажање основних емоционалних стања (радосно, тужно, смешно). Појмови добро, зло.

Одговори на питања о прочитаном садржају (реченице, одељка, песме, приче, басне, бајке, драмског текста). Уочавање и разумевање карактеристичних реченица у тексту.

Систематично и поступно усвајање књижевних и функционалних појмова.

Књижевни појмови

Лирика

Песма; стих и строфа; основно осећање - на нивоу препознавања.

Епика

Прича; догађај; место и време збивања.

Књижевни лик - изглед, основне етичке особине и поступци.

Пословица, загонетка - препознавање.

Драма

Драмска игра. Драмска радња (на нивоу препознавања).

Језичка култура

Основни облици усменог и писменог изражавања

Препричавање - слободно и усмерено: препричавање краћих и једноставнијих текстова из буквара, читанке, часописа за децу, луткарских позоришних представа, цртаних филмова, радијских и телевизијских емисија за децу.

Причање о догађајима и доживљајима - слободно и усмерено: теме које се односе на ближе и шире окружење (непосредна околина, родитељски дом, школа, игра, излети; посете, сусрети); причање на основу стваралачке маште; причање према низу слика - поступно откривање слика, по логичном редоследу.

Описивање предмета - слободно и подстицањем: уочавање и именовање изразитих обележја једноставних предмета и омиљених играчака; описивање биљака и животиња: описивање биљака на основу заједничког посматрања; слободно описивање животиње љубимца и описивање животиња на основу заједничког посматрања. Описивање предмета, биљака и животиња на основу личног искуства/сећања и знања из предмета Свет око нас.

Усмена и писмена вежбања

Ортоенске вежбе: правilan изговор гласова, сугласничких група, речи, ономатопеја, брзалица.

Ортографске вежбе: преписивање речи и кратких реченица са датим задатком; проверавање и вредновање уредности и читкости писања.

Диктат за примену правописних правила. Аутодиктат.

Лексичке вежбе: грађење речи; синоними; антоними; речи са умањеним и увећаним значењем и сл.

Синтаксичке вежбе: усмерено и самостално састављање реченица; реченице са допуњавањем; реченице од задатих речи и сл.

Одгонетање и решавање ребуса.

Казивање напамет научених текстова (лирских и епских).

Сценско импровизовање драмског/драматизованог текста.

Служење речником и писање/стварање сопственог речника.

Конвенционални језички стандарди у усменом општењу (са непознатом и одраслим саговорником - употреба речи Ви из поштовања и учтивости); писање честитке.

Наставне методе: (методе се односе на редовни, допунски и ваннаставни рад)

- метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
- метода разговора (дијалошка метода)
- метода демонстрације
- метода цртања и илустративних радова
- метода писаних и графичких радова
- метода писања и писмених радова
- метода читања и рада на тексту
- метода упоређивања
- метода апстракције и генерализације
- метода анализе и синтезе
- визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)
- игровне активности
- метода истраживачког рада
- метода практичног рада
- метода решавања проблема – хеуристички приступ
- метода комбинованог рада
- асоцијативни метод

ТУМАЧЕЊЕ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА

НАСТАВНА ТЕМА: ОСНОВЕ ЧИТАЊА И ПИСАЊА: претходна испитивања, припрема за читање и писање, почетно читање и писање, усавршавање читања и писања		
ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
<ul style="list-style-type: none"> - правилно изговара све гласове - везује слова у речима и разуме прочитано 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно изговара гласове, речи и изразе и правилно интонира реченицу - чита речи као целину 	<ul style="list-style-type: none"> - прича о догађају из личног Искуства - чита изражено реченицу као Целину

- пише речи штампаним или писаним словима	- чита креће текстове и разуме прочитано - пиše реченице штампаним и писаним словима	- уме да прилагоди читање ситуацији у тексту - пиše кратке текстове засноване на сопственом искуству и свету Маште
---	---	---

НАСТАВНА ТЕМА: ЈЕЗИК:*граматика, правопис*

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
- уочава речи и реченице као посебне целине - уочава исто, слично и супротно значење речи - правилно се потписује штампаним и или писаним словима - започиње реченицу великим словом и завршава тачком	- разликује обавештајну, упитну и узвичну реченицу - разуме исто, слично и супротно значење речи у говору и писању - користи велико слово у писању личних имене и презимене, имена насеља - уписује одговарајуће знаке интерпункције на крају реченице	- употребљава тачку, упитник и узвичник у писању - користи исто, слично и супротно значење речи у говору и писању - примењује научена правописна правила у писању - саставља јасну, граматички и правописно исправну реченицу

НАСТАВНА ТЕМА: КЊИЖЕВНОСТ:*лирика, епика, драма, читање текста, тумачење текста, књижевни појмови*

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
- разликује основне врсте књижевног израз-жавања (песма, игра) - разуме прочитано - разликује стварно од имагинарног	- уочава ликове, место и вре-ме вршења радње у књиже-вним делима - разликује позитивне од негативних особина ликова - уочава редослед догађаја у тексту	- уочава узрочно –после-дичну везу - изражава сопствени ути-сак и став о прочитаном - издваја целине у тексту

НАСТАВНА ТЕМА: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА:

- Основни облици усменог и писменог изражавања(препри-чавање, причање о догађајима и доживљајима и описивање предмета)
- Усмена и писмена вежбаша

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
- једноставно описује предмете и појаве из окружења - рецитује - једноставним реченицама одговара на постављена питања	- прича причу на основу слика - препричава текст - зна да низом реченица опише доживљено и замишљено	- изражайно рецитује, говори по Улогама - изражава своје мишљење, став о прочитаном - пише краћи састав

ГОВОРНА КУЛТУРА

1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике

1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања

1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације

1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање

1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју

ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

ОСНОВНИ НИВО

1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног писма

1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико, и сл.)

1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)

1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста

1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста

1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате

СРЕДЊИ НИВО

1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије

1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту

1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену

1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећајима, намерама и сл.)

1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова

1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни

1CJ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације

НАПРЕДНИ НИВО

1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста

1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају)

1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ОСНОВНИ НИВО

1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице

1CJ.1.3.2. уме да се потпише

1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком

1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе

1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре

1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме

1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава

1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)

1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)

СРЕДЊИ НИВО

1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима

1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)

1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст

1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст

1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)

1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)

1CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га

адресира **НАПРЕДНИ НИВО**

1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене

1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст)

1CJ.3.3.6. издваја пасусе

ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА

ОСНОВНИ НИВО

1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)

1CJ.1.4.5. познаје значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)

СРЕДЊИ НИВО

1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)

1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику

НАПРЕДНИ НИВО

1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама

КЊИЖЕВНОСТ

ОСНОВНИ НИВО

1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основну формалних одлика поезије, прозе и драме

1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)

1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту

1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту **СРЕЛЊИ НИВО**

1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине – пословице, загонетке, брзалице)

1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми

1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту

1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)

НАПРЕДНИ НИВО

1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст

Назив предмета СРПСКИ ЈЕЗИК		
ОБЛАСТ Садржаји програма	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Стандарди
ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ 90 Глас и слово; штампана и писана слова ћириличког писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо	<ul style="list-style-type: none"> – разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; – влада основном техником читања и писања ћириличког текста; – разуме оно што прочита; – разликује слово, реч и реченицу; – правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; – правилно употреби велико слово; – пажљиво и културно слуша саговорнике; – пише читко и уредно; – пише реченице по диктату; 	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.5.) 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.2.3.9. 1CJ.2.3. 1CJ.2.3.11. 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.5. 1CJ.3.3.6.

<p>читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног.</p> <p>Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ѡ, Ѯ; ћ, ч; ѕ, њ).</p>	<p>– тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочитаног;</p>	
<p>КЊИЖЕВНОСТ 45</p> <p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Поезија</p> <p>Народна песма, <i>Ја сам чудо видео</i></p> <p>Јован Јовановић Змај, <i>Зимска песма</i></p> <p>Војислав Илић, <i>Пролетња зора/Воја</i></p> <p>Царић, <i>Пролеће/Мира Алечковић, Ветар сејач</i></p> <p>Десанка Максимовић, <i>Првак; Хвалисави зечеви/У гостима/Ливадско звонце</i></p> <p>Гвидо Тарталья, <i>Китова беба/Мрави/Постеља за зеку</i></p> <p>Бранко Ђорђић, <i>Лежева кућица</i> (читање у наставцима)</p> <p>Душан Радовић, <i>Јесења песма/Срећна Нова година</i></p> <p>Љубивоје Ршумовић, <i>Ау што је школа згодна; Дете/Деца су украс света</i></p> <p>Стеван Раичковић, <i>Цртанка/Бранислав Лазаревић, Сликар</i></p> <p>Перо Зубац, <i>Добар друг ти вреди више</i></p>	<p>– влада основном техником читања и писања ћириличког текста;</p> <p>– разуме оно што прочита;</p> <p>– активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита;</p> <p>– препозна песму, причу и драмски текст;</p> <p>– одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом;</p> <p>– уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;</p> <p>– изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу;</p> <p>– препозна загонетку и разуме њено значење;</p> <p>– препозна басну и разуме њено значење;</p> <p>– учтиво учествује у вођеном и слободном разговору;</p> <p>– обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима;</p> <p>– усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;</p>	<p>1.CJ.1.5.1.</p> <p>1.CJ.1.5.2.</p> <p>1.CJ.1.5.3.</p> <p>1.CJ.1.5.4.</p>

<p>Драгомир Ђорђевић, <i>Није лако бити дете</i></p> <p>Проза</p> <p>Народна прича, <i>Свети Сава и ђаци</i></p> <p>Народна прича, <i>Деда и репа /Голуб и пчела</i></p> <p>Народна басна, <i>Лисица и гавран</i></p> <p>Доситеј Обрадовић, <i>Два јарца; Две козе</i></p> <p>Лав Николајевич Толстој, <i>Две друга</i></p> <p>Драган Лукић, <i>Јоџа вози тролејбус/Игор Коларов, Дум-дум Оливер и његов бубањ</i></p> <p>Ђуро Дамјановић, <i>Дан кад је јутро било слово/Весна Ђордовић Бутрић, Ноћни ћошак</i></p> <p>Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, <i>Загонетке лаке за прваке ђаке</i>, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића)</p> <p>Драмски текстови</p> <p>Гвидо Тарталья, <i>Зна он унапред</i></p> <p>Душан Радовић, <i>Тужишибаба</i></p> <p>Александар Поповић, <i>Неће увек да буде први</i></p> <p>Бора Ољачић, <i>Први дан у школи</i></p> <p>Популарни и информативни текстови</p> <p>Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – пажљиво и културно слуша саговорнике; – слуша, разуме и парафразира поруку; – слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; – писмено одговара на постављена питања; – гласно чита, правилно и са разумевањем; – тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочитаног; – пронађе информације експлицитно изнете у тексту. 	
--	--	--

<p>књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Карадић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: <i>Буквар</i></p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p><i>Јован Јовановић Змај</i>, Песме за децу (избор)</p> <p>Избор из басни и сликовница за децу</p> <p>Књижевни појмови:</p> <ul style="list-style-type: none"> – песма; – прича; – догађај; место и време збивања; – књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; – драмски текст за децу; – шаљива песма; – басна; – загонетка. 		
<p>ЈЕЗИК</p> <p>Граматика, правопис и ортоепија 10</p> <p>Реченица; реч; слово.</p> <p>Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи.</p> <p>Реченице као обавештење, питање и заповест.</p> <p>Велико слово на почетку реченице, у писању личних</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; – влада основном техником читања и писања ћириличког текста; – разликује слово, реч и реченицу; – правилно изговори и напиши кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на 	1.CJ.1.3.1. 1.CJ.1.3.2. 1.CJ.1.3.4. 1.CJ.1.3.5. 1.CJ.1.3.6. 1.CJ1.3.8. 1.CJ.1.3.9. 1.CJ.1.3.10. 1.CJ.1.4.3.

<p>имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа.</p> <p>Правилно потписивање (име, па презиме).</p> <p>Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.</p>	<p>крају;</p> <ul style="list-style-type: none"> – правилно употреби велико слово; – примењује основна правописна правила; – пише читко и уредно; – писмено одговара на постављена питања; – пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; 	
<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА 35</p> <p>Говорење</p> <p>Вођени и слободни разговор.</p> <p>Говорни предлошци.</p> <p>Усмена порука.</p> <p>Причање, препричавање и описивање.</p> <p>Казивање књижевног текста.</p> <p>Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација.</p> <p>Сценско извођење текста (драмско и луткарско).</p> <p>Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе.</p> <p>Разговорне, ситуационе и језичке игре.</p> <p>Слушање</p>	<ul style="list-style-type: none"> – учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; – обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; – усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; – усмено описује ствари из непосредног окружења; – бира и користи одговарајуће речи у говору; на правilan начин користи нове речи у свакодневном говору; – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – пажљиво и културно слуша саговорнике; – слуша, разуме и парафразира поруку; – слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; – примењује основна правописна правила; – пише читко и уредно; 	<p>1.CJ.0.1.1. 1.CJ.0.1.2.</p> <p>1.CJ.0.1.5. 1.CJ.0.1.6.</p> <p>1.CJ.0.1.7.</p> <p>1.Cj.0.1.8.</p> <p>1.CJ.1.2.1. 1.CJ.1.2.2.</p> <p>1.CJ.1.2.3. 1.CJ.1.2.4.</p> <p>1.CJ.1.2.5.</p> <p>1.CJ.1.2.6. 1.CJ.1.2.7.</p> <p>1.CJ.1.2.8.</p>

<p>Стварне и симулиране ситуације.</p> <p>Слушна порука.</p> <p>Аудио-визуелни записи.</p> <p>Игре за развијање слушне пажње</p> <p>Писање</p> <p>Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту.</p> <p>Писана порука.</p> <p>Крађа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста.</p> <p>Реченице/кратак текст погодан за диктирање.</p> <p>Читање</p> <p>Књижевни текстови.</p> <p>Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др.</p> <p>Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часova, стрип, улазница и др.</p> <p>Информативни текстови:</p> <ul style="list-style-type: none"> уџбенички: Милан Шипка, <i>Буквар</i>; текстови о знаменитим личностима српске културе; вануџбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд. 	<ul style="list-style-type: none"> – писмено одговара на постављена питања; – спаја више реченица у крађу целину; – пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; – гласно чита, правилно и са разумевањем; – тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочитаног; – пронађе информације експлицитно изнете у тексту. 	
--	--	--

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Изговара, пише и читара слова, речи, реченице, краће текстове, црта, истражује...	Диктати, наставни листићи, тестови, домаћи задаци...
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања, метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Буквар, читанка, свеске, бим-проектор, рачунар, часописи, енциклопедије, боице...
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
Формативно	Сумативно	
Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника. Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска	оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду. Тестови, писмене вежбе, диктати, напамет научени текстови, читање...	

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	Број часова по теми
I Цртанка – припрема за почетно читање и писање	21
II ПИСАНКА - учимо штампана слова	22
III Читамо и пишемо – песме и приче	21
IV Писанка – учимо писана слова	22
V Зимске слике – говоримо и читамо	9
VI Ау што је школа згодна – читамо са разумевањем, говоримо, глумимо, записујемо	22
VII Необична сликовница – слушамо, говоримо, правилно пишемо и упоређујемо	19
VIII Пролећне шале – читамо, правилно пишемо, маштамо и стварамо;	17
I Од њих учимо – сазнајемо, изражайно говоримо, читамо и пишемо	13
Све што знамо и умемо – говоримо, читамо, анализирамо, пишемо, памтимо	14
Укупно	180

Тематска целина	Редни број часа	Наставна јединица	Тип часа	Образовни стандарди
I Усмено изражавање	1.	Моје име	Уводни час	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2.
I Усмено изражавање	2.	Породица	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	3.	Наше игре и играчке	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	4.	Рашина и Машина кућица	Вежбање	1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	5.	Школско двориште	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	6.	У учионици	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	7.	Прибор ученика	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	8.	Град	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	9.	Село	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	10.	Прича о вуници	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	11.	Добро дрво	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	12.	Сочни плодови	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	13.	Хранимо се здраво	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	14.	„Црв и јабука“ – прича у сликама	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	15.	Кад киша пада	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	16.	Ко се како креће	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.

I Усмено изражавање	17.	Лепе речи	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	18.	Црвенкапа	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	19.	Слово, реч, реченица	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
I Усмено изражавање	20.	Фонетичке вежбе	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.8.
II учимо штампана слова	21.	Гласови и штампана слова Аа, Мм, Ии	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
II учимо штампана слова	22.	Штампана слова ћирилице Аа, Мм, Ии	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
II учимо штампана слова	23.	Гласови и штампана слова Оо, Сс, Уу	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
II учимо штампана слова	24.	Штампана слова ћирилице	Провера	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
Књижевност	25.	Снежана и седам патуљака	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.
II учимо штампана слова	26.	Гласови и штампана слова Ее, Шш	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
II учимо штампана слова	27.	Штампана слова ћирилице Ее, Шш	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.
II учимо штампана слова	28.	Гласови и штампана слова Тт, Гг, Пп „Тома и гости“	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.
II учимо штампана слова	29.	Штампана слова ћирилице Тт, Гг, Пп „Шта са песном“	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.
II учимо штампана слова	30.	Гласови и штампана слова Нн, Лл, Дд „Дуле и Лела“	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.

Књижевност	31.	„Деда и репа“ – прича на основу слике	Обрада	1CJ.1.3.8. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6.
II учимо штампана слова	32.	Штампана слова ћирилице Нн, Лл, Дд „Душан и деда“	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.
II учимо штампана слова	33.	Гласови и штампана слова Њњ, Љљ, Јј „Љиљанин папагај“	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.
II учимо штампана слова	34.	Штампана слова ћирилице Њњ, Љљ, Јј ;,,Јесен“;	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.2.
II учимо штампана слова	35.	Гласови и штампана слова Pp, Зз, Вв ; „Глиша и Раша“	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.5.
II учимо штампана слова	36.	Штампана слова ћирилице Pp, Зз, Вв; „У музеју“	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.5.
II учимо штампана слова	37.	Гласови и штампана слова Бб,Фф ; „Делфин Боба“	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.5.
II учимо штампана слова	38.	Штампана слова ћирилице „, Буба са фењером“	Вежбање Провера	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.5.
II учимо штампана слова	39.	Гласови и штампана слова Кк, Жж, Хх ; „Жмурке“	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
II учимо штампана слова	40.	Штампана слова ћирилице Кк, Жж, Хх; „Иш“	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.5.
II учимо штампана слова	41.	Гласови и штампана слова Цц, Џџ ; „Цица и Ниџа“	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8
II учимо штампана слова	42.	Штампана слова ћирилице Цц, Џџ; „Маџа у цаку“	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.5.

II учимо штампана слова	43.	Гласови и штампана слова Чч, Ћћ, Ђђ; „Чедина деца“	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
II учимо штампана слова	44.	Гласови и штампана слова Чч, Ћћ, Ђђ; „У врапчијој школи“	Вежбање	Вежбање
II учимо штампана слова	45.	„Бодљикава прасад“ – Артур Шопенхајер	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	46.	Азбука – словарица штампаних слова	Провера	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8.
III Читамо и пишемо Основе читања и писања	47.	Види шта све можеш – прочитај занимљивости; „Како је лепо знати читати“ Валентин Берестов	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	48.	„Јабука“ – Драган Лукић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	49.	„Ода Вуку Караџићу“ – Ранко Симовић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6.
VII правилно пишемо Језик	50.	Пишемо правилно – велико слово	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
VII правилно пишемо Језик	51.	Тачка, упитник, узвичник	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
I Усмено изражавање Језичка култура VII правилно пишемо Језик	52.	Прича у сликама – Јеж Научи кад се пишу „?“!	Обрада Утврђивање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.8. 1CJ.1.3.3.
III Читамо и пишемо – Књижевност	53.	„Нема за мачке школе“ – Григор Витеz	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.

				1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	54.	„Фифи“ – Драган Лукић	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	55.	„Страшно па смешно“ – Рада Солдат	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	56.	„Маче из поштанској сандучета“ – Кетрин Џексон	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	57.	„Изволите на ручак“ – Душица Манојловић	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	58.	„Складан брак“ – Бранко Стевановић; Строфа, стих	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност VII правилно пишемо Језик	59.	„Вук“ – Јаков Тајц Научили смо	Обрада Утврђивање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	60.	„Неће увек да буде први“ – Александар Поповић	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.3.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	61.	„Звуци природе“ – Зоран Гаврић	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.3.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	62.	„Деда и репа“ – народна прича	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.3.8.
III Читамо и пишемо – Књижевност	63.	„Лисица и рода“ - Езоп	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2.

				1CJ.1.2.6. 1CJ.1.3.8.
IV учимо писана слова Основе читања и писања	64.	Пишемо писаним словима Аа,Мм, Ии	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	65.	Пишемо писаним словима Аа,Мм, Ии „Мама и Мима“ - текст	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	66.	Писана слова Оо, Сс, Уу „Оса у сосу“- текст	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	67.	Писана слова Оо, Сс, Уу „Сима и сом“ текст	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	68.	Пишемо писаним словима Ее, Шш „Миш и ...“ - текст	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	69.	Писана слова „ МИша и Ема“- текст	Вежбање Провера	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	70.	Писана слова Тт, Гг, Пп “ Машта у тами“- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	71.	Пишемо писаним словима Тт, Гг, Пп; „ Пас Гаги“ - текст	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	72.	Писана слова Нн, Лл, Ђд „ Шала“- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо	73.	Пишемо писаним словима	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1.

писана слова Основе читања и писања		Нн, Лл, Ђд „У долини“- текст		1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	74.	Писана слова Њњ, Љљ, Јј „Сан „- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	75.	Пишемо писаним словима Њњ, Љљ, Јј „Непослушно лане“- текст	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	76.	Писана слова Pp, Зз, Вв „Зооврт“- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	77.	Пишемо писаним словима Pp, Зз, Вв „Зоранови другови“- текст	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	78.	Писана слова Бб, Фф „Фазан фудбалер“- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	79.	Пишемо писаним словима „ Фарбари“- текст	Провера	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	80.	Писана слова Кк, Жж, Хх „Журка“- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	81.	Пишемо писаним словима Кк, Жж, Хх „У абшти“- текст	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	82.	Писана слова Цц, Џџ „Цин у облацима“- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.

IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања III Читамо и пишемо – Књижевност	83.	Пишемо писаним словима „Срећна Нова година“ Душан Радовић	Провера Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
III Читамо и пишемо – Књижевност Језичка култура Писано изражавање	84.	Нова година – усмено и писмено изражавање „Срећна Нова година“ Душан Радовић (рецитовање) -Писање новогодишњих честитки; -Писање жеља Деда Мразу	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.2.1 1CJ.1.3.1 1CJ.1.3.8. 1CJ.0.1.1.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	85.	Пишемо писаним словима Цц, Џџ „У циркусу“ - текст	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
IV Писанка – учимо писана слова Основе читања и писања	86.	Писана слова Чч, Ћћ, Ђђ „Прича о врапцу Ђири“- текст	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6.
I Усмено изражавање	87.	Шта нас чека у Читанци	Уводни час	1CJ.0.1.6. 1CJ.0.1.7. 1CJ.1.3.8.
V Зимске слике – говоримо и читамо Језичка култура	88.	„Први снешко“, прича у сликама (Читанка); причање и записивање	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.2.
V Зимске слике – говоримо и читамо	89.	„Зимска песма“- J.J. Змај	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
V Зимске слике – Књижевност Лектира	90.	„Бајка о лабуду“, Десанка Максимовић, лектира	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2.
V Зимске слике – Књижевност Лектира	91.	„Бајка о лабуду“, Десанка Максимовић	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2.

V Зимске слике – Књижевност Лектира	92.	„Био једном један црни лабуд“, препричавање бајке	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.2.
V Зимске слике – Језик	93.	Ортографске вежбе: преписивање кратких реченица	Утврђивање	1CJ.1.4.5. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.4.7. 1CJ.3.4.5.
V Зимске слике – Књижевност	94.	„Нема за мачке школе“, Григор Витез (Буквар)	Оадабр	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3
V Зимске слике – Језичка култура	95.	„Нема за мачке школе“, Григор Витез, рецитовање	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3
V Зимске слике – Језик	96.	Стваралачки диктат; Вежбе у читању	провера	1CJ.1.3.2. 1CJ.2.3.2.
V Зимске слике – Језичка култура	97.	„Свети Сава и ђаци“-народна прича Систематизација знања	Обрада Систематизација	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.3.1.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	98.	„Ау што је школа згодна“, Љубивоје Ршумовић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	99.	„Ау што је школа згодна“, рецитовање, певање	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.1
VI Ау што је школа згодна Језичка култура- правопис	100.	Лексичке вежбе: речи са увећаним и имањеним значењем	Вежбање	1CJ.1.4.5. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.8. 1CJ.3.4.5.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	101.	„Тужибаба“, Душан Радовић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1. 1CJ.3.5.1
VI Ау што је школа згодна Књижевност	102.	„Тужибаба“, Душан Радовић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1.

				1CJ.3.5.1
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	103.	„Тужибаба“, сценски приказ	Вежбање Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1.
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	104.	Богаћење речника: писање реченица са допуњавањем	Утврђивање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3.
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	105.	Моја омиљена сликовница, усмено изражавање	Обрада	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2.
VI Језичка култура Писано изражавање	106.	Моја омиљена сликовница, состав	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	107.	Лектира: Избор из поезије Ј. Ј. Змаја (Читанка)	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.5.3.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	108.	Лектира: Избор из поезије Ј. Ј. Змаја (Читанка)	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.5.3.
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	109.	Ортоопске вежбе: брзалице, ономатопеје, бројалице (народне умотворине)	Обрада Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.2.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	110.	„Са мном има нека грешка“, Влада Стојиљковић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	111.	„Са мном има нека грешка“, рецитовање, Влада Стојиљковић	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3.
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	112.	Слатко се смејем кад... усмено изражавање	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2.
VI Ау што је школа згодна	113.	„Два друга“, Лав Толстој	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1.

Књижевност				1CJ.2.2.1. 1CJ.3.5.1.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	114.	„Два друга“, Лав Толстој	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1. 1CJ.3.5.1.
VI Ау што је школа згодна Језик	115.	Правописни диктат	Провера	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	116.	„Мати“, Јован Јовановић Змај Лектира	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	117.	Систематизација теме: „Ау што је школа згодна“,	Систематизација	
VI Ау што је школа згодна Књижевност	118.	Интерпретација народне песме „Славујак“	Обрада	1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.5.3.
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	119.	Опис животиње – птице (вежбе усменог и писменог изражавања)	Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.3.
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	120.	Лексичке вежбе: грађење речи	Вежбање	1CJ.1.4.5. 1CJ.2.4.7.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	121.	„Добар друг ти вреди више“ Перо Зубац	Обрада	1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.5.3.
VI Ау што је школа згодна Језичка култура	122.	Самостално састављање реченица – писмено изражавање	Утврђивање	1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2
VI Ау што је школа згодна Књижевност	123.	„Да ли сте чули “ – читање „вести“са разумевањем	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2.

VI Ау што је школа згодна Језичка култура	124.	Необичне вести из наше околине – писано изражавање	Утврђивање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	125.	„Лав и миш“ – по Езопу	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.3.5.1. 1CJ.2.2.3.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	126.	„Лав и миш“, одговарање на питања	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6 1CJ.1.5.1. 1CJ.3.5.1. 1CJ.2.2.3.
VI Ау што је школа згодна Књижевност	127.	Лектира: „Избор из поезије Григора Витеза“	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2.
VII Необична сликовница Књижевност	128.	Лектира: „Кад пролеће дође, све на боље поће“, Божидар Тимотијевић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2.
VII Необична сликовница Језичка култура	129.	Преписивање штампаног текста писаним словима	Утврђивање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.3.
VII Необична сликовница Језичка култура	130.	НЕОБИЧНА СЛИКОВНИЦА –	Систематизација	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.3.
VIII Пролећне шале Књижевност	131.	„Голуб и пчела“, народна прича	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.5.2. 1CJ.3.5.1
VIII Пролећне шале Књижевност Језичка култура Усмено изражавање	132.	„Игор и пас“,(Пријатељи) прича у сликама Правимо своју причу	Обрада Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.3
VIII Пролећне шале Књижевност Језичка култура	133.	„Голуб и пчела“, народна прича	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1.

Усмено изражавање				1CJ.2.5.2. 1CJ.3.5.1
VIII Пролећне шале Књижевност	134.	„Еколошка азбука“, Добрица Ерић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1
VIII Пролећне шале Језичка култура Правопис	135.	Правимо своју азбуку – ортографија Хајде да научимо- писање назива градова, планина, улица,..	Утврђивање Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.1.3.1.
VIII Пролећне шале Језичка култура	136.	„Хало, хало“ – стандарди , учтивост у усменом обраћању	Обрада Вежбање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2.
VIII Пролећне шале Књижевност	137.	Интерпретација песме „Хвалисави зечеви“ Десанке Максимовић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1
VIII Пролећне шале Књижевност Усмено изражавање	138.	Систематизација теме – „Хвалисави зечеви“ Д.Максимовић (изражайно читање песме)	Систематизација	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2
VIII Пролећне шале Књижевност	139.	Шаљиве народне приче „Три ловца“	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.2. 1CJ.3.5.1.
VIII Пролећне шале Књижевност	140.	Кратке народне умотворине -ПОСЛОВИЦЕ, ПИТАЛИЦЕ, ЗАГОНЕТКЕ, БРЗАЛИЦЕ, ПЕСМЕ И ПРИЧЕ.	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.5.2.
VIII Пролећне шале Књижевност	141.	Драматизација песме „Хвалисави зечеви“- Д. Максимовић са продужавањем садржаја	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1. 1CJ.3.5.1.
I Од њих учимо Књижевност	142.	„Пролетња зора“ Војислав Илић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2.

I Од њих учимо Језичка култура Усмено изражавање Писмено изражавање	143.	„Башта са четири дрвета“ Добрица Ерић Пролећно јутро у мојој башти/улици	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1. 1CJ.3.5.1.
I Од њих учимо Књижевност	144.	„Маша и медвед“ Руска народна бајка	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2
I Од њих учимо Језичка култура Усмено изражавање	145.	Препричавање најлепшег места из филма, позоришне представе, књиге...	Утврђивање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2.
I Од њих учимо Језичка култура	146.	Писање по диктатау писаним словима	Провера	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2.
I Од њих учимо Језичка култура Усмено изражавање	147.	Природи у походе, час у природи, говорна вежба Посатви питање пролећу!	Утврђивање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.1.4.5. 1CJ.2.4.7.
I Од њих учимо Књижевност	148.	„Пролеће“, Воја Џарић Строфа,стих,рима	Обрада Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1
I Од њих учимо Књижевност	149.	Тематски речник: пролеће	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1
I Од њих учимо Језичка култура	150.	Аутодиктат: „Пролеће“ Воја Џарић	Утврђивање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2.
I Од њих учимо Књижевност	151.	„Хлеб“, Владимир Андрић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1.
I Од њих учимо Књижевност	152.	„Хлеб“, Владимир Андрић	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.1.5.1. 1CJ.2.2.1.

I Од њих учимо Књижевност	153.	Избор информативних текстова за децу (из читанке) ЕНЦИКЛОПЕДИЈЕ	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3.
Од њих учимо Језик	154.	Правописна вежба, провера знања	Провера	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2.
I Од њих учимо Језичка култура	155.	Систематизација теме: Пишемо прву песму	Систематизација Вежбање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.5.3
I Од њих учимо Књижевност	156.	„Зец и вук“, Тома Славковић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2.
I Од њих учимо Књижевност	157.	„Зец и вук“, драматизација	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.3. 1CJ.1.5.1
I Од њих учимо Књижевност	158.	„Два јарца“, „Две козе“, Доситеј Обрадовић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2.
I Од њих учимо Језичка култура	159.	Место и функција упитника, узвичника и тачке, утврђивање	Утврђивање	1CJ.3.2.2.
I Од њих учимо Књижевност	160.	„Два јарца“, „Две козе“, драматизација	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.3. 1CJ.1.5.1
I Од њих учимо Књижевност	161.	„Цар и скитница“, Лаза Лазић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2.
I Од њих учимо Књижевност	162.	„Цар и скитница“, сценско импровизовање	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.3. 1CJ.1.5.1
I Од њих учимо	163.	Шта су речници и како се	Обрада	1CJ.1.4.5. 1CJ.2.4.8.

Језик		користе		1CJ.3.4.5.
I Од њих учимо Књижевност	164.	„Ветар сејач“, Мира Алечковић	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3.
I Од њих учимо Књижевност	165.	„Ветар сејач“, рецитовање	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2.
C Све што знамо и умемо Књижевност	166.	Избор из поезије Десанке Максимовић, лектира	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2.
Све што знамо и умемо Књижевност	167.	Избор из поезије Десанке Максимовић, лектира	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2.
Све што знамо и умемо Језик	168.	Реченицама питамо, обавештавамо, запведамо	Утврђивање	1CJ.1.4.5. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.8. 1CJ.3.4.5.
Све што знамо и умемо Књижевност	169.	„Жаба чита новине“, Јован Јовановић Змај	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2.
Све што знамо и умемо Књижевност	170.	„Жаба чита новине“, Јован Јовановић Змај, рецитовање	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2.
Све што знамо и умемо	171.	Колико смо научили о нашем језику и књижевности	Утврђивање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2.
Све што знамо и умемо Језик	172.	Богатимо речник – речник у сликама (Читанка)	Утврђивање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2.

Све што зnamо и умемо Књижевност	173.	„Сунчев певач“, Бранко Ђопић Лектира	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.3.
Све што зnamо и умемо Књижевност	174.	„Сунчев певач“, Бранко Ђопић Лектира	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.3.
Све што зnamо и умемо	175.	Систематизација теме: другујемо са ликовима из обрађених прича	Систематизација	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.5.3
Све што зnamо и умемо Књижевност	176.	Омиљена песма/прича из читанке, рецитовање, читање	Обрада	1CJ.1.2.1. 1CJ.2.2.1.
Све што зnamо и умемо Језичка култура	177.	Научили смо из српског језика у првом разреду	Утврђивање	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2
Све што зnamо и умемо Језик	178.	Проверавамо своја знања на крају школске године	Провера	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2
Све што зnamо и умемо Књижевност	179.	Наше жеље за крај школске године	Утврђивање	1CJ.1.2.1. 1CJ.2.2.1.
Све што зnamо и умемо Језичка култура	180.	То смо ми; Шта је било најлепше, а шта најтеже у првом разреду	Вежбање	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.3.2.2.

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације уз могућност корекције у складу са календаром рада. У оквиру писаног и усменог изражавања, у наставним јединицама које то допуштају, планирано је да се више пажње посвети обради и утврђивању садржаја о нашем месту – Врчину (описивање, извештавање,...), као и посетама установама и организацијама – посета библиотекама (сеоска, градске), одлазак на сајам књига, посета пошти, штампарији, итд. Посебна пажња ће се поклонити развијању читалачких навика и разумевању прочитаног.

Место за рад

Учионица, свечана сала, кабинети предмета у складу са неопходном корелацијом (кабинет за ликовну културу, музички кабинет, кабинет за биологију, итд.), природа (школско двориште, оближњи паркови, ливада, шума,...)

Средства за рад ученика

З. Б. Гаврић, М. Ковачевић, Маша и Раша – игра словима, Буквар, Klett
- Р. Жежель, Маша и Раша – различак, Читанка, Klett
Једна свеска широке и уске празнице А-4 за школски рад
Једна свеска широке и уске празнице А-4 за домаћи рад
Оловке-графитне
Оловке у боји
Фломастери у боји
Гумица и зарезач
Пенкало
Словарица
„Пчелица“ – радна свеска из српског језика за први разред

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за први разред основне школе
Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника
„Граматоломија“, Д. Вујовић
„Школски правопис“, Ј. Јерковић, Д. Вујовић
„Пчелица“, вежбанка за српски језик
„Моја вежбанка“- вежбанка за српски језик, И. Станковић, Н. Лазић
„Питалица“- српски језик 1, И. Станковић, Н. Лазић
„Школски правопис“, Ј. Јерковић, Д. Вујовић
Свеска за праћење рада ученика
Портфолио
Радни листићи за српски језик, писмене вежбе
www.vremeigre.com
www.ispeciparecideci.com
Табла и креда
Сет креда у боји
Пано
Приче у зидним сликама
Графоскоп
Фолије за графоскоп
ДВД и ЦД
ТВ и видеорекордер
Касетофон са касетама
Персонални рачунар, монитор и штампач, паметна табла, видеобим

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ допунске наставе јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ЗАДАЦИ допунске наставе су: основно описмењавањена темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика; препознавање гласова српског језика; правилно обликовање слова и повезивање у речи; препознавање речи, реченица, гласова и слова; правилна употреба великог слова, тачке, упитника и узвичника; увођење „доживљавања“ разумевања књижевног текста; разликовање основних врста књижевног изражавања, стиха и прозе.

Бр. часа	Наставна јединица	Тип часа
1.	Ортоепске вежбе и синтаксичке вежбе	Утврђивање
2.	Вежбање диктата од научених слова и читање	Утврђивање
3.	Посматрамо слику и разговарамо о њој	Утврђивање
4.	Вежбање диктата од научених слова и читање	Утврђивање
5.	Читам и пишем реченице наученим штампаним словима	Утврђивање
6.	Реченице по значењу; вежбе читања	Утврђивање
7.	Читам и пишем реченице наученим штампаним словима	Утврђивање
8.	Вежбање диктата од научених писаних слова и описивање	Утврђивање
9.	Догодило се; Доживео сам на...	Утврђивање
10.	Вежбање диктата од научених писаних слова, читање и писање реченица	Утврђивање
11.	Речи супротног значења	Утврђивање
12.	Велико почетно слово у писању имена, презимена, надимака и насеља (једночлана)	Утврђивање
13.	Вежбе читања	Утврђивање
14.	Реченице по значењу; велико почетно слово	Утврђивање
15.	Описивање природе	Утврђивање
16.	Вежбање диктата од научених слова, читање и писање реченица	Утврђивање
17.	Вежбање диктата од научених слова, читање и писање реченица	Утврђивање
18.	Писање састава према датом плану	Утврђивање

Место за рад

Учионица, свечана сала, кабинети предмета у складу са неопходном корелацијом (кабинет за ликовну културу, музички кабинет, кабинет за биологију, итд.), природа (школско двориште, оближњи паркови, ливада, шума,...)

Средства за рад ученика

З. Б. Гаврић, М. Ковачевић, Маша и Раша – игра словима, Буквар, Klett
- Р. Жежељ, Маша и Раша – различак, Читанка, Klett
Једна свеска широке и уске празнине А-4 за школски рад
Оловке-графитне
Оловке у боји
Фломастери у боји
Гумица и зарезач
Пенкало
Словарица
„Пчелица“ – радна свеска из српског језика за први разред

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за први разред основне школе
Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне
припреме наставника
„Граматоломија“, Д. Вујовић
„Школски правопис“, Ј. Јерковић, Д. Вујовић
„Пчелица“, вежбанка за српски језик
„Моја вежбанска“ - вежбанска за српски језик, И. Станковић, Н. Лазић
„Питалица“- српски језик 1, И. Станковић, Н. Лазић
„Школски правопис“, Ј. Јерковић, Д. Вујовић
Свеска за праћење рада ученика
Портфолио
Радни листићи за српски језик, писмене вежбе
www.vremeigre.com
www.ispeciparecideci.com
Табла и креда
Сет креда у боји
Пано
Приче у зидним сликама
ДВД и ЦД
ТВ и видеорекордер
Касетофон са касетама
Персонални рачунар, монитор и штампач, паметна табла, видеобим
План рада литерарне секције

Секцију води Слађана Вагић (1 час недељно, 36 годишње).

Литерарна секција подстиче ученике на литерарно стваралаштво и упућује у технике
израде различитих облика писмених састава, развија креативност и оспособљава их за
анализу различитих врста писмених састава.

Циљ ове секције јесте да деца уживају у писању различитих писмених састава, читању
књижевних дела и часописа за децу, богате фонд речи кроз читање одабране литературе,
испољавају оригиналност и креативност у писању.

Циљеви и задаци секције су:

- Развој културе писменог и усменог изражавања
- Развој љубави према писаној речи
- Развој интересовања за читање и писање
- Сликовитост и јасност у писању
- Развој маштовитости и креативности
- Неговање читања, усменог и писаног изражавања

Оријентациони годишњи план наставних јединица

1. Формирање секције
2. Упознавање ученика са циљевима и садржајима рада
3. Посета и упознавање са радом библиотеке – колективно учлањење ученика школе
4. Књига – мој најбољи пријатељ
5. Уређење паноа (израда корица за омиљену књигу)
6. Први литерарни покушај – Јесен у мом месту
7. Добро и шта поправити у нашем првом литерарном покушају
8. Јесен у мом месту – изложба ученичких радова
9. Прелиставамо дечју штампу
10. Одабрани текстови из дечје штампе
11. Идејно решење за насловну страну школског часописа
12. Учешће на литерарним конкурсима – избор радова
13. Писање састава на тему Зимске радости
14. Анализа ученичких радова
15. Зимске радости – изложба ученичких радова
16. Свети Сава у поезији
17. Свети Сава у прози
18. Писање састава о Светом Сави
19. Уређење паноа – Свети Сава
20. О мајци и за мајку – поезија
21. О мајци и за мајку – проза
22. Мајка - изложба ученичких радова
23. Читање и одабир песама за такмичење у рецитовању
24. Увежбавање изражajног рецитовања

25. Учешће на школском такмичењу у рецитовању
26. Час слободног стваралаштва – поезија
27. Час слободног стваралаштва – проза
28. Изложба ученичких радова
29. Препоручио бих другу да прочита – дечја штампа
30. Препоручио бих другу да прочита – поезија
31. Препоручио бих другу да прочита – проза
32. Одабир радова за учешће на Пролећном фестивалу школе
32. Учешће на Пролећном фестивалу школе – читање и рецитовање најуспелијих радова
33. Учешће на Пролећном фестивалу школе – читање и рецитовање најуспелијих радова
34. Сусрет са песником - књижевником
35. Анализа рада секције
36. Подела диплома најуспешнијим члановима секције

- План је подложен променама редоследа реализације наставних једница у складу са одређивањем датума одржавања приредби и манифестација.
- Приредбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције:
Литерарни конкурси у оквиру школе и ван ње, Дан школе – Свети Сава, Најлепша мама на свету (8. март), школско такмичење у рецитовању, Пролећни фестивал итд.

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације почев од септембра до јуна уз могућност корекције у складу са календаром рада. Наступи у оквиру секције могу се одржавати у културно-уметничким и образовно-васпитним установама у зависности од места одржавања манифестација и приредби.

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, школско двориште, природа (ливада, шума,...).

Средства за рад ученика

Ђачки часописи, штампа за децу, књиге за децу – проза и поезија

Средства за рад наставника

-Методика наставе српског језика и књижевности у млађим разредима основне школе; Вук Милатовић

Звездано јато књижевност за децу; Драгутин Огњановић
Ђачки часописи, штампа за децу, књиге за децу – проза и поезија, интернет странице.
МАТЕМАТИКА

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика

Задаци наставе математике јесу:

да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;

да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;

да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;

да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;

да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;

да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;

да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;

да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;

да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;

да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;

да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинолубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;

да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика;

да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

препознају, разликују и исправно именују облике предмета, површи и линија;

посматрањем и цртањем упознају тачку и дуж и стекну умешност у руковању лењиром;

на једноставнијим, конкретним примерима из своје околине уочавају односе између предмета по облику, боји и величини;

успешно одређују положај предмета према себи и предмета према предмету;

уочавају разне примере скупова, припадање елемената скупу и користе речи: "скуп" и "елемент", усвајајући значење везивањем за примере из природног окружења детета;

науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100, као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости;

савладају сабирање и одузимање до 100 (без прелаза преко десетице), разумеју поступке на којима се заснивају ове операције, схвате појам нуле и уочавају њено својство у сабирању и одузимању, упознају термине и знаке сабирања и одузимања; науче да правилно користе изразе "за толико већи" и "за толико мањи";

упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност сабирања (без употребе оних назива);

савладају таблицу сабирања и да до нивоа аутоматизације је усвоје технику усменог сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања;

одређују непознати број у одговарајућим једнакостима искључиво путем "погађања";

успешно решавају текстуалне задатке (с једном и две операције) у оквиру сабирања и одузимања до 100 (помоћу састављања израза, као и обратно, да на основу датог израза умеју да састављају одговарајуће задатке);

упознају метар, динар и пару.

Садржаји програма

Предмети у простору и односи међу њима

Посматрање предмета: положај и величина предмета. Релације међу предметима: већи, мањи; лево, десно; испред, иза; испод, изнад; горе, доле,

итд. Предмети облика круга, правоугаоника и квадрата.

Линија и област

Крива и права линија. Затворена и отворена линија. Унутрашњост и спољашњост, речи у, на и ван. Спајање тачака правим и кривим линијама. Дуж. Употреба лењира.

Класификација предмета према својствима

Упоређивање предмета по дужини и боји.

Природни бројеви до 100

(Десетица, бројеви 11-20, бројеви 21-100)

Опис скупа навођењем чланова или својства. Члан скупа. Приказивање скупова. Бројање унапред и уназад и са прескоком. Скупови са различитим и скупови са истим бројем елемената.

Цифре, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоређивање бројева. Знаци: $<$, $>$, $=$. Редни бројеви.

Сабирање и одузимање природних бројева: у првој десетици, у оквиру 20 (са прелазом преко десетице) и од 20 до 100 (без прелаза преко десетице); знаци + и -; речи: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, већи за, мањи за. Својства сабирања. Нула као сабирак и резултат одузимања.

Одређивање непознатог броја у најпростијим једнакостима у вези са сабирањем и одузимањем погађањем.

Простији задаци с применом сабирања и одузимања.

Мерење и мере

Динар и паре. Метар.

Предмети у простору и односи међу њима (10; 4 + 6)

Линија и област (14; 5 + 9)

Класификација предмета према својствима (6; 2 + 4)

Природни бројеви до 100 (144; 57 + 87)

Мерење и мере (6; 2 + 4)

Знати:

низ бројева од 1 до 100 и место броја 0;

таблицу сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања

мерне јединице: метар, динар и пару.

Умети:

учавати разне примере скупова;

читати, записивати и упоређивати бројеве од 0 до 100;

користити таблицу сабирања једноцифрених бројева (до аутоматизма) - за сабирање и одузимање;

одређивати збир и разлику бројева у оквиру 20;

решавати најпростије задатке сабирања и одузимања;
 уочавати положај предмета у непосредној околини;
 разликовати предмете по облику и величини;
 уочавати, именовати и цртати линију, тачку и дуж;
 користити уџбеник.

Наставне методе: (методе се односе на редовни, допунски и ваннаставни рад)

метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
 метода разговора (дијалошка метода)
 метода демонстрације
 метода цртања и илустративних радова
 метода писаних и графичких радова
 метода писања и писмених радова
 метода читања и рада на тексту
 метода упоређивања
 метода апстракције и генерализације
 метода анализе и синтезе
 визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)
 игровне активности
 метода истраживачког рада
 метода практичног рада
 метода решавања проблема – хеуристички приступ
 метода комбинованог рада
 асоцијативни метод

Општи образовни стандарди

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
Предмети у простору и односи међу њима	-користи одреднице: горе, доле, изнад, испод - препознаје геометријске фигуре	-оријентише се у простору користећи одреднице горе, доле, изнад, испод, лево, десно -именује геометријске фигуре	-одређује положај према себи и другим предметима -црта и упоређује геометријске фигуре
Линија и	-препознаје криве	-разликује и именује	-спаја тачке кривим и правим

област	и праве линије -разликује дуж од праве	криве и праве линије - уочава дужи и праве	Линијама -црта и обележава праву и Дуж
Класификација предмета према својствима	-разликује предмете по боји, величини, облику, дужини, ширине и висини	-упоређује предмете по особинама	-групише предмете према њиховим особинама
Природни бројеви до 100	-пребројава елементе скупа -чита, пише и упоређује бројеве до 20 -сабира и одузима до 20 -решава најједноставније текстуалне задатке са једном операцијом -сабира и одузима десетице	-разликује појам елемента скупа -правилно црта и приказује скупове -чита, пише и упоређује бројеве до 100 -сабира и одузима до 100 -решава једноставне текстуалне задатке са две операције -одређује непознат број	-групише елементе у скупу на основу задатих својстава -препознаје припадност броја одређеној десетици -решава бројевне изразе са две рачунске операције -решава сложене и логичке Задатке -саставља текст на основу Израза
Мерење и мере	-разликује вредност новчаница -мери дужину:стопом, кораком... -познаје метар, дециметар, центиметар	-пореди вредност новчаница -пореди и мери дужину -разликује и упоређује метар, дециметар, центиметар	-користи новчанице. -процењује дужину и решава текстуалне задатке са мерним Јединицама

ТУМАЧЕЊЕ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА**ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА**

ОСНОВНИ НИВО

1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој

1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом

СРЕДЊИ НИВО

1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем

1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју

1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза

1МА.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције

1МА.2.1.5. уме да решава једначине

НАПРЕДНИ НИВО

1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака

1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.

1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет

1МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми

ГЕОМЕТРИЈА

ОСНОВНИ НИВО

1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност)

1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе

1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица

СРЕДЊИ НИВО

1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни

1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

ОСНОВНИ НИВО

1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама

СРЕДЊИ НИВО

1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама

Назив предмета: МАТЕМАТИКА

Циљ: Циљ учења предмета *Математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе

апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова

Разред: први

Годишњи фонд: 180 часова

ОБЛАСТ Садржај програма	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Стандарди
ГЕОМЕТРИЈА ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. ЛИНИЈЕ Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.	<ul style="list-style-type: none"> – одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; – упореди предмете и бића по величини; – уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; – именује геометријска тела и фигуре; – групише предмете и бића са заједничким својством; – сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; – разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; – црта праву линију и дуж помоћу лењира; – преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства. 	1MA.1.2.1. 1MA.2.2.1.
БРОЈЕВИ Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној	<ul style="list-style-type: none"> – броји унапред и уназад и са прескоком; – прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; 	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.2.1.3.

<p>правој.</p> <p>Упоређивање бројева.</p> <p>Редни бројеви.</p> <p>Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој.</p> <p>Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој.</p> <p>Својства сабирања.</p> <p>Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом.</p> <p>Динар, кованице и новчанице до 100 динара.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – користи редне бројеве; – разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; – користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; – сабира и одузима два једноцифrena броја не записујући поступак; – сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; – растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирaka ради лакшег рачунања; – реши текстуални задатак са једном операцијом; – разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; – прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; 	1MA.2.1.4. 1MA.2.1.5. 1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4.
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење дужине нестандардним јединицама мере.	– измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере и метром;	1MA.1.4.1. 1MA.2.4.1.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ

Односи у простору, геометријски облици, број, сабирање и одузимање и мерење.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Пребројавају, цртају, одређују положај предмета, упоређују, уочавају, класификују, групишу...	Листићи, вежве, тестови, домаћи задаци...

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода писања, илустративно-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, свеске, бим-пројектор, рачунар, часописи, бојице...
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
<p>Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>		<p>Сумативно</p> <p>оценјивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе</p>

ТЕМАТСКЕ ЏЕЛИНЕ

ТЕМЕ	Број часова по теми :
I Величина, положај и облик предмета	21
II Бројеви до 5	10
III Бројеви до 10, сабирање и одузимање до 10	34
IV Линије	15
V Бројеви до 20	51
VI Мерење	10
VII Бројеви до 100	39
Укупно часова :	180

Оријентациони план наставних јединица

Наставна тема	Наставна јединица у оквиру теме и редни број часа	Број часова				Обр. стандарди
		О	У	С	Укупно	
I Величина, положај и облик предмета	1. Веће-мање	X			21	1МА.1.2.1.
	2. Дуже-краће	X				1МА.1.2.1.
	3. Више-ниже	X				1МА.1.2.1.
	4. Шире-уже	X				1МА.1.2.1.
	5. Провери своје знање		x			1МА.1.2.1.
	6. Упоређивање предмета по дужини и боји	X				1МА.1.2.1.
	7. Горе-доле, уз-низ	X				1МА.1.2.1.
	8. Изнад-испод, између	X				1МА.1.2.1.
	9. Лево-десно	X				1МА.1.2.1.
	10. Провери своје знање		x			1МА.1.2.1.
	11. Испред-иза, између	X				1МА.1.2.1.
	12. У, ван, на	X				1МА.1.2.1.
	13. Са исте стране, са супротних страна	X				1МА.1.2.1.
	14. Усправно-водоравно	X				1МА.1.2.1.
	15. Провери своје знање		x			1МА.1.2.1.
	16. Тела облика лопте, ваљка и купе	X				1МА.1.2.1.
	17. Тела облика коцке, квадра и пирамиде	X				1МА.1.2.1.
	18. Облик круга, правоугаоника,	x				1МА.1.2.1.

		квадрата и троугла				
	19.	Научили смо... Провери своје знање	x			1МА.1.2.1.
	20.	Провери своје знање	x			1МА.1.2.1.
	21.	Провери своје знање- контролни задатак		x		1МА.1.2.1.
II Бројеви до 5	22.	Скуп, члан скупа, припадање	X		10	1МА.1.1.1.
	23.	Скуп, члан скупа, припадање	x			1МА.1.1.1.
	24.	Број један	X			1МА.1.1.1.
	25.	Број два	X			1МА.1.1.1.
	26.	Број три	X			1МА.1.1.1.
	27.	Бројеви до три	x			1МА.1.1.1.
	28.	Број четири	X			1МА.1.1.1.
	29.	Број пет	X			1МА.1.1.1.
	30.	Научили смо...	x			1МА.1.1.1.
	31.	Провери своје знање... контролни задатак		x		1МА.1.1.1.
III Бројеви до 10, сабирање и одузимање до 10	32.	Веће, мање , једнако,	X		34	1МА.2.1.1.
	33.	Веће, мање , једнако,	x			1МА.2.1.1.
	34.	Знак плус. Сабирање	X			1МА.2.1.2.
	35.	Знак плус. Сабирање	x			1МА.2.1.2.
	36.	Знак минус. Одузимање	X			1МА.2.1.2.
	37.	Знак минус. Одузимање	x			1МА.2.1.2.
	38.	Бројеви до 5	x			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	39.	Бројеви до 5	x			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	40.	Нула	X			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	41.	Бројевна права	X			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	42.	Бројевна права	x			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	43.	Научили смо. Провери своје знање	x			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	44.	Провери своје знање	x			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	45.	Провери своје знање контролни задатак		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	46.	Број шест	x			1МА.2.1.1.

					1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
47.	Број седам	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
48.	Бројеви шест и седам		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
49.	Бројеви шест и седам		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
50.	Број осам	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
51.	Број девет	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
52.	Број десет	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
53.	Бројеви осам, девет и десет		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
54.	Бројеви до десет		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
55.	Бројеви до десет		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
56.	Бројеви до десет		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
57.	Представљање бројева од 0 до 10 на бројевној правој	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
58.	Представљање бројева од 0 до 10 на бројевној правој		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
59.	Редни бројеви	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
60.	Редни бројеви		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
61.	Претходници и следбеници броја	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
62.	Претходници и следбеници		x		1MA.2.1.1.

		броја				1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	63.	Научили смо... Провери своје знање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	64.	Провери своје знање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	65.	Провери своје знање... контролни задатак		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
IV Линије	66.	Криве и праве линије	X		15	1MA.1.2.1.
	67.	Криве и праве линије	x			1MA.1.2.1.
	68.	Тачка, спајање тачака линијама	X			1MA.1.2.1.
	69.	Тачка, спајање тачака линијама	x			1MA.1.2.1.
	70.	Дуж	X			1MA.1.2.1.
	71.	Дуж	x			1MA.1.2.1.
	72.	Отворене и затворене линије	X			1MA.1.2.1.
	73.	Отворене и затворене линије	x			1MA.1.2.1.
	74.	Унутрашњост и спољашњост (У,НА,ВАН)	X			1MA.1.2.1.
	75.	Унутрашњост и спољашњост(У,НА,ВАН)	x			1MA.1.2.1.
	76.	Научили смо... Провери своје знање...	x			1MA.1.2.1.
	77.	Провери своје знање... контролни задатак		x		1MA.1.2.1.
V Бројеви до 20	78.	Повезивање сабирања и одузимања	X		51	1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	79.	Повезивање сабирања и одузимања	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	80.	За толико већи број	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	81.	За толико мањи број	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	82.	За толико мањи број	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	83.	За толико мањи број	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	84.	Сабирци и збир	x			1MA.2.1.1.

					1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
85.	Сабирци и збир	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
86.	Провери своје знање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
87.	Замена места сабирака	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
88.	Замена места сабирака	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
89.	Здруживање сабирака	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
90.	Здруживање сабирака	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
91.	Умањеник, умањилац, разлика	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
92.	Умањеник, умањилац, разлика	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
93.	Провери своје знање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
94.	Провери своје знање... контролни задатак		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
95.	Десетица	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
96.	Десетица	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
97.	Бројеви од 11 до 20	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
98.	Бројеви од 11 до 20	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
99.	Утврђивање градива првог полугодишта		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
100.	Утврђивање градива првог		x		1MA.2.1.1.

	полугодишта				1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
101.	Утврђивање градива првог полугодишта		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
102.	Бројеви од 11 до 20		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
103.	Упоређивање бројева до 20	X			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
104.	Упоређивање бројева до 20		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
105.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја	X			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
106.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
107.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
108.	Сабирање када је збир 20		X		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
109.	Сабирање када је збир 20		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
110.	Провери своје знање		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
111.	Провери своје знање		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
112.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног броја без прелаза преко десетице	X			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
113.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног броја без прелаза преко десетице		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
114.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног броја без прелаза преко десетице		x		1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
115.	Одузимање од броја 20 без прелаза преко десетице	X			1МА.2.1.1. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
116.	Одузимање од броја 20 без		x		1МА.2.1.1.

	прелаза преко десетице				1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
117.	Одузимање од броја 20 без прелаза преко десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
118.	Провери своје знање – контролни задатак		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
119.	Сабирање са прелазом преко десетице	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
120.	Сабирање са прелазом преко десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
121.	Сабирање са прелазом преко десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
122.	Одузимање са прелазом преко десетице	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
123.	Одузимање са прелазом преко десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
124.	Одузимање са прелазом преко десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
125.	Сабирање и одузимање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
126.	Сабирање и одузимање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
127.	Парни и непарни бројеви	X			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
128.	Парни и непарни бројеви	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
129.	Научили смо. Провери своје знање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
130.	Провери своје знање	x			1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
131.	Провери своје знање – контролни задатак		x		1MA.2.1.1. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
VI Мерење	132. О мерењу	X		6	1MA.1.2.3.

	133.	Меримо		x			1МА.1.2.3.
	134.	Меримо дужину	X				1МА.1.2.3.
	135.	Меримо дужину		x			1МА.1.2.3.
	136.	Научили смо...		x			1МА.1.2.3.
	137.	Провери своје знање Контролни задатак			x		1МА.1.2.3.
VII Бројеви до 100	138.	Десетице прве стотине	X		39		1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	139.	Десетице прве стотине		x			1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	140.	Упоређивање десетица	X				1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	141.	Упоређивање десетица		x			1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	142.	Сабирање и одузимање десетица	X				1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	143.	Сабирање и одузимање десетица		x			1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	144.	Додавање јединица на десетице	X				1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	145.	Додавање јединица на десетице		x			1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	146.	Упоређивање бројева прве стотине	X				1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	147.	Упоређивање бројева прве стотине		x			1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.1.1.1. 1МА.2.1.3.
	148.	Провери своје знање		x			1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2.

					1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
149.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
150.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
151.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
152.	Одузимање једноцифреног од двоцифреног броја	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
153.	Одузимање једноцифреног од двоцифреног броја	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
154.	Одузимање једноцифреног од двоцифреног броја	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
155.	Провери своје знање Контролни задатак		x		1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
156.	Сабирање двоцифреног броја и десетице	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
157.	Сабирање двоцифреног броја и десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
158.	Одузимање десетица од двоцифреног броја	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
159.	Одузимање десетица од двоцифреног броја	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
160.	Сабирање и одузимање двоцифреног броја и десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1.

					1MA.2.1.3.
161.	Сабирање и одузимање двоцифреног броја и десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
162.	Сабирање двоцифрених бројева	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
163.	Сабирање двоцифрених бројева	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
164.	Одузимање двоцифрених бројева	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
165.	Одузимање двоцифрених бројева	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
166.	Сабирање и одузимање двоцифрених бројева	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
167.	Сабирање и одузимање двоцифрених бројева	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
168.	Одузимање једноцифреног броја од десетице	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
169.	Одузимање једноцифреног броја од десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
170.	Одузимање једноцифреног броја од десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
171.	Одузимање једноцифреног броја од десетице	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
172.	Одређивање непознатног броја	X			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.

	173.	Одређивање непознатног броја	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	174.	Одређивање непознатног броја	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	175.	Провери своје знање	x			1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
	176.	Провери своје знање Контролни задатак		x		1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.1.1.1. 1MA.2.1.3.
VI Мерење	177.	Наш новац	X		4	1MA.2.4.1.
	178.	Наш новац	x			1MA.2.4.1.
	179.	Научили смо	x			1MA.2.4.1.
	180.	За крај првог разреда		x		1MA.2.4.1.

Место за рад

Учионице, кабинет за математику, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, природа (ливада, шума,...).

Средства за рад ученика

Б. Поповић, Н. Вуловић, П. Анокић, М. Кандић, Математика (уџбеник – I, II, III и IV део), Klett

Једна свеска у квадратиће А-4 за школски рад

Једна свеска у квадратиће А-4 за домаћи рад

Оловке – графитне

Оловке у боји

Фломастери у боји

Гумица и зарезач

Лењир 30 см Троугао за ученике

Пенкало

,„Пчелица“ – радна свеска из математике за први разред

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за први разред основне школе

Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника

Свеска за праћење рада ученика

Портфолио

,„Пчелица“ – радна свеска из математике за први разред

Радни листићи за математику, писмене вежбе
 Лењир 1 м
 Троугао 60 см
 Шестар школски
 Геометријска тела: коцка, квадар, пирамида, лопта, купа
 Рачунаљка
 Табла и креда, сет креда у боји
 Пано, приче у зидним сликама
 Графоскоп
 Фолије за графоскоп
 ДВД и ЦД, ТВ и видеорекордер
 Касетофон са касетама
 Персонални рачунар, монитор и штампач, паметна табла
 „Математичарење“ за ученике првог разреда, М. Јанковић и С. Ковачевић

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

ЦИЉ допунске наставе јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватавање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

ЗАДАЦИ допунске наставе су: оријентисати се у простору користећи одреднице – горе-доле, испод-иза, лево-десно; разликовати и именовати различите линије и области; да ученици усвоје основне чињенице о скupовима, релацијама и пресликовањима; да науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100 као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости; да савладају сабирање и одузимање; пореди и процењује мерама дужине; зна вредности новчаница и поступак плаћања.

Глобални план наставних јединица

Бр. часа	Наставна јединица	Тип часа
1.	Упоређивање предмета	Утврђивање
2.	Бројимо; Скуп, елемент скupa и приказивање скупова	Утврђивање
3.	Бројеви до 5; Упоређивање бројева до 5	Утврђивање
4.	Знакови (+ и -); Сабирање и одузимање до 5	Утврђивање
5.	Сабирање и одузимање до 7	Утврђивање

6.	Сабирање и одузимање до 10	Утврђивање
7.	Сабирање и одузимање до 10 и представљање бројева на бројевној правој	Утврђивање
8.	Класификација предмета према својствима; Линија – крива, права, изломљена, отворена и затворена	Утврђивање
9.	Тачка, линија, дуж	Утврђивање
10.	Сабирци, збир; Умањеник, умањилац и разлика	Утврђивање
11.	Упоређивање бројева до 20 Парни и непарни бројеви	Утврђивање
12.	Сабирање и одузимање до 20 Меримо дужину- метар	Утврђивање
13.	Сабирање и одузимање до 20	Утврђивање
14.	Писање и читање бројева до 100; Упоређивање бројева до 100	Утврђивање
15.	Сабирање и одузимање ($40 + 3$; $43 - 3$; $46 + 3$; $49 - 3$) (без прелаза десетице)	Утврђивање
16.	Сабирање и одузимање до 100	Утврђивање
17.	Одређивање непознатог броја	Утврђивање
18.	Одређивање непознатног броја Динар	Утврђивање

Место за рад

Учионице, кабинет за математику, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, природа (ливада, шума,...).

Средства за рад ученика

Б. Поповић, Н. Вуловић, П. Анокић, М. Кандић, Математика (уџбеник – I, II, III и IV део), Klett

Једна свеска у квадратиће А-4 за школски рад

Једна свеска у квадратиће А-4 за домаћи рад
Оловке – графитне
Оловке у боји
Фломастери у боји
Гумица и зарезач
Лењир 30 см
Троугао за ученике
Пенкало
„Пчелица” – радна свеска из математике за први разред

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за први разред основне школе
Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника
Свеска за праћење рада ученика
Портфолио
„Пчелица” – радна свеска из математике за први разред
Радни листићи за математику, писмене вежбе
Лењир 1 м
Троугао 60 см
Шестар школски
Геометријска тела: коцка, квадар, пирамида, лопта, купа
Рачунаљка
Табла и креда, сет креда у боји
Пано, приче у зидним сликама
Графоскоп
Фолије за графоскоп
ДВД и ЦД, ТВ и видеорекордер
Касетофон са касетама
Персонални рачунар, монитор и штампач
„Математичарење“ за ученике првог разреда, М. Јанковић и С. Ковачевић

МАТЕМАТИЧКА СЕКЦИЈА

Циљеви:

Проширивање стечених знања са редовних часова математике

Развијање способности логичког мишљења и закључивања

Популаризација и развијање слободнијег и самосталнијег приступа математичким задацима наспрот традиционалног.

Припрема ученика за учешће на математичким такмичењима

Методе рада:

метода разговора (дијалошка метода)

метода демонстрације

метода писања и писмених радова

емпиријске методе (посматрање, експеримент, мерења)

метода апстракције и генерализације

метода анализе и синтезе

метода проблемске наставе (истраживачка, хеуристичка, метода проблемског излагања)

метода специјалних случајева (метода израде математичких модела...)

визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Упознајемо математичку секцију	Утврђивање
2.	Упознајемо математичку секцију	Утврђивање
3.	Оштроумни првак	Утврђивање
4.	Положај предмета	Утврђивање
5.	Положај предмета	Утврђивање
6.	Задаци у оквиру прве десетице	Утврђивање
7.	Задаци у оквиру прве десетице	Утврђивање
8.	Рад у групи	Утврђивање
9.	Мала вежба са бројевима	Утврђивање
10.	Магични квадрат	Утврђивање
11.	Магични квадрат	Утврђивање
12.	Друга десетица	Утврђивање
13.	Друга десетица	Утврђивање
14.	Текстуални задаци	Утврђивање

15.	Текстуални задаци	Утврђивање
16.	Да ли волиш логичке задатке?	Утврђивање
17.	Радимо заједно	Утврђивање
18.	Играмо се штапићима	Утврђивање
19.	Главоломке са штапићима	Утврђивање
20.	Математичка укрштеница	Утврђивање
21.	Математичка укрштеница	Утврђивање
22.	Прва стотина	Утврђивање
23.	Прва стотина	Утврђивање
24.	Мерење и пресипање	Утврђивање
25.	Мерење и пресипање	Утврђивање
26.	Бројеви и операције	Утврђивање
27.	Бројеви и операције	Утврђивање
28.	Задаци комбинаторне природе	Утврђивање
29.	Помозимо другу да реши задатке	Утврђивање
30.	Математичке игре, дидактичко-математичке игре	Утврђивање
31.	Математичке игре, дидактичко-математичке игре	Утврђивање
32.	Математички квиз	Утврђивање
33.	Израда математичких наставних средстава	Утврђивање
34.	Израда математичких наставних средстава	Утврђивање
35.	Математичка радионица	Утврђивање
36.	Анализа рада секције	Утврђивање

Средства за рад ученика

Свеске у квадратиће А-4 за школски и домаћи рад

Оловка графитна

Оловке у боји 6 комада

Фломастери у боји 6 комада

Гумица

Лењир 30 см

Троугао за ученике

Пластелин

Средства за рад наставника

Дневник васпитно-образовног рада основне школе

Школски програм , месечни планови рада и дневне припреме наставника

Свеска за праћење рада ученика

Радни листови за математику, писмене вежбе

Табла и креда

Сет креда у боји

Лењир 1 м

Троугао 60 см

Шестар школски

Геометријска тела: коцка, квадар, пирамида, лопта, купа

Графоскоп

Фолије за графоскоп

Персонални рачунар, монитор и штампач

“Мислиша“ - збирка припремних задатака за математичка такмичења ученика ОШ

СВЕТ ОКО НАС

Циљ наставног предмета свет око нас јесте да ученици упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.

Задаци наставног предмета *свет око нас* су:

развијање способности запажања основних својстава објекта, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;

развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;

развијање основних елемената логичког мишљења;

очување природне дечје радозналости за појаве у окружењу и подстицање интересовања и способности за упознавање појава кроз активне истраживачке делатности;

оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;

интегрисање искусствених и научних сазнања у систем појмова из области природе и друштва;

стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;

усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог чувања и рационалног коришћења и добрајивања;

развијање свести о потреби и могућностима личног учешћа и доприноса у заштити животне средине и одрживом развоју.

Задаци

развијање техника сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;

формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;

подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развојним способностима;

подстицање и развијање истраживачких активности деце;

подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања;

решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму;

развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других;

разумевање чињенице да је човек део природе и да својим поступцима утиче на природу, као и развијање способности препознавања човековог утицаја на здравље и животну средину.

Наставне методе: (методе се односе на редовни и ваннаставни рад)

метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
 метода разговора (дијалошка метода)
 метода демонстрације
 метода цртања и илустративних радова
 метода писаних и графичких радова
 метода писања и писмених радова
 метода читања и рада на тексту
 метода упоређивања
 метода апстракције и генерализације
 метода анализе и синтезе
 визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)
 игровне активности
 метода практичног рада
 метода истраживачког рада
 метода решавања проблема – хеуристички приступ
 метода комбинованог рада
 асоцијативни метод

Општи образовни стандарди

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НОВО
Ја и други	-именује групе којима припада и одређује своје место у њима - препознаје своје жеље и интересовања	-примењује правила онашања у групама којима припада - препознаје своја осећања и потребе других	- сарађује са вршњацима и одраслима у групи - препознаје и уважава сличности и разлике међу људима
Жива и нежива природа	-разликује живу од неживе природе -именује биљке и животиње различитих станишта -именује основне карактеристике живих бића -именује елементе неживе природе и	-учава повезаност живе и неживе природе -групише биљке и животиње у односу на станиште -учава разлике и сличности међу живим бићима -разликује основна својства елемената неживе природе -именује штетан утицај	-разуме и описује везе у Природи -повезује биљке и животиње са условима живота у станишту -разуме и описује повезаност биљака, животиња и људи -разуме утицај неживе природе на жива бића и

	<p>њихове основне карактеристике</p> <p>-именује различите материјале и њихове основне особине</p>	<p>човека на природу</p> <p>-описује особине различитих материјала</p>	<p>Обрнуто</p> <p>-схвати потребу очувања животне средине</p> <p>-упоређује и групише особине различитих Материјала</p> <p>-учава понашање различитих материјала под различитим спољашњим, механичким и топлотним Утицајима</p>
Оријентација у простору и времену	<p>-именује дане у недељи, месеце у години, годишња доба</p> <p>-познаје и користи односе: пре, после, јуче, данас, сутра</p>	<p>-учаве и именује различите природне појаве(смена обданице и ноћи, смена годишњих доба, временске прилике)</p> <p>-учава утицај природних појава на живи свет</p>	<p>-сналази се у времену и простору(учава узрочно-последичне везе појава и процеса)</p> <p>-разуме и описује утицај природних појава на живи Свет</p>
Култура живљења	<p>-именује учеснике у саобраћају</p> <p>-зна значење семафора, зебре...</p> <p>-познаје неке елементе културе живљења(становање, исхрана, одевање, очување здравља и животне средине)</p> <p>-препознаје опасне ситуације(неправилно коришћење кућних апаратова, алата, различитих материјала, елементарних непогода)</p>	<p>-набраја саобраћајна правила и разуме значај понашања у циљу безбедности</p> <p>-описује неке елементе културе живљења</p> <p>-препознаје опасне ситуације и уме да се понаша у њима</p>	<p>-користи и придржава се научених правила у Саобраћају</p> <p>-поштује и придржава се правила културе живљења</p> <p>-разуме и описује узрочно – последичне везе потенцијално опасних Ситуација</p>

ТУМАЧЕЊЕ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА**ЖИВА И НЕЖИВА****ПРИРОДА ОСНОВНИ НИВО**

1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада

1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу

1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића

1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања

1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих

СРЕДЊИ НИВО

1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима

1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи

1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића

1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића

1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту
НАПРЕДНИ НИВО

1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима

1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића

ЕКОЛОГИЈА

ОСНОВНИ НИВО

1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе

1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса

1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе

СРЕДЊИ НИВО

1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе

1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса

1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса

1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити

МАТЕРИЈАЛИ

ОСНОВНИ НИВО

1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта

1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке

1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу

1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха

СРЕДЊИ НИВО

1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање

1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава

1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала

1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали

НАПРЕДНИ НИВО

1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу

КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У

ПРОСТОРУ ОСНИВНИ НИВО

1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама

1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти

1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца

1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век

1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара

СРЕДЊИ НИВО

1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела

1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски

1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља

ДРУШТВО

ОСНИВНИ НИВО

1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови

1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу

1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу

1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите

1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља

СРЕДЊИ НИВО

1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова

1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама

1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности

НАПРЕДНИ НИВО

1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима

1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА

ПРОШЛОСТ ОСНОВНИ НИВО

1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике

1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости

1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости

СРЕДЊИ НИВО

1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад

Назив предмета: СВЕТ ОКО НАС

Циљ учења предмета *Свет око нас* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Разред: први

Годишњи фонд: 72 часа

ОБЛАСТ Садржаји програма	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Стандарди
Ја и други Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.	<ul style="list-style-type: none"> – препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; – правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; – се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; 	1ППД.1.5.1 1ПД.3.5.1
Породични дом, школа Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединача и групе. Празници: породични, школски.	<ul style="list-style-type: none"> – придржава се договорених правила понашања у школи и приhvата последице ако их прекрши; – сарађује са вршњацима у заједничким активностима; 	1ПД.1.5.2. 1ПД.2.5.1. 1ПД.2.5.2. 1ПД.2.5.3

<p><u>Здравље и безбедност</u></p> <p>Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор.</p> <p>Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру).</p> <p>Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; – чува своју, школску и имовину других; – прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; – својим речима описе пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; 	1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5.
<p><u>Оријентација у простору и времену</u></p> <p>Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте.</p> <p>Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице; – снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; – одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра; 	1ПД.1.4.2 1ПД.1.4.4. 1ПД.1.4.5.
<p><u>Човек ствара</u></p> <p>Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада).</p> <p>Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко; – учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; – разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; 	1ПД.1.3.5. 1ПД.2.3.5. 1ПД.2.3.6. 1ПД.3.3.2.

<p><u>Разноврсност природе</u></p> <p>Сунчева светлост и топлота.</p> <p>Основна својства ваздуха: провидност, мириш, кретање.</p> <p>Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег.</p> <p>Облици појављивања воде у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства воде: укус, мириш, провидност, раствара поједине материјале.</p> <p>Изглед земљишта: равница, брдо, планина.</p> <p>Изглед земљишта у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност;</p> <p>Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу.</p> <p>Изглед и делови тела биљака.</p> <p>Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката.</p> <p>Човеково тело – делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириша и додира).</p> <p>Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека.</p> <p>Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).</p>	<p>препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;</p> <p>препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;</p> <p>идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;</p> <p>учава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа;</p> <p>препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу;</p> <p>препознаје улогу чула вида, слуха, мириша, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења;</p> <p>штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места;</p> <p>се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;</p> <p>повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.</p>	<p>1ПД.1.1.2.</p> <p>1ПД.1.1.3.</p> <p>1ПД.2.1.5.</p> <p>1ПД.3.1.1.</p>
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ		

Оријентација, култура живљења и друштвена стварност у непосредном окружењу.		
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Цртају, анализирају, упоређују, уочавају, класификују, групишу...	Листићи, вежве, тестови, домаћи задаци...
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, свеске, бим-пројектор, рачунар, часописи, бојице...
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
Формативно	Сумативно	
<p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе</p>	

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ

ТЕМА (програм наста и учења)	МЕСЕЦ												ТИП ЧАСА				СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	O	У	П	С			
1. ЈА И ДРУГИ	2								1		2	1	/	/	3		
2. ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА	4	4									6	2	/	/	8		
3. ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ	2	4	4						2		6	4	1	1	12		
4. ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ			4	5							5	2	1	1	9		
5. ЧОВЕК СТВАРА				2	5						3	2	1	1	7		
6. РАЗНОВРСНОС Т ПРИРОДЕ		1	1	1	1	4	8	8	5	4	21	7	2	3	33		
Укупно	8	9	9	8	6	4	8	8	8	4	43	18	5	6	72		

Оријентациони план наставних јединица

Наставна тема	Наставна јединица у оквиру теме и редни број часа	Број часова			
		O	У	C	Укупно
ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА	1. Уводни час (Како ћеш користити овај уџбеник) Школа – моја друга кућа	x			7

ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ	2.	Упознајемо нашу ученицу и друге просторије у школи	x			
	3.	Школа и просторије у школи		x		
	4.	Заједно у школи	x			
	5.	Моја права, моје обавезе	x			
		Другарство, осећања, права и обавезе		x		
	7.	На путу од куће до школе	x			
	8.	Прелазак на другу страну улице	x			3
	9.	На путу од куће до школе и безбедан прелазак улице		x		
	10.	Понашам се безбедно у саобраћају	x			
	11.	Стигла нам је јесен	x			2
	12.	Безбедно понашање у саобраћају и јесен			x	
	13.	Моја породица	x			4
	14.	Породични празници	x			
	15.	Сви у породици нешто радимо	x			
		Породица, породични празници и обавезе у породици		x		
	17.	Чувам здравље – водим рачуна о чистоћи	x			4
	18.	Опасности у дому	x			
	19.	Штедња злата вредна	x			
	20.	Чување здравља, опасности у дому и штедња		x		

ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА	21. Моја породица и дом		x	2
	22. Проверавамо своје знање Моја породица и дом		x	
	23. Моје насеље	x		10
	24. Сналажење на путу од куће до школе	x		
	25. Снађи се и пронађи	x		
	26. Насеље и сналажење у насељу		x	
	27. Дан по дан – седмица	x		
	28. Један дан	x		
	29. Зимске радости	x		
	30. Дан, седмица и зима		x	
ОРИЈЕНТАЦИЈА ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ	31. Проверавамо своје знање Учим да се сналазим и зима		x	
	32. Учим да се сналазим и зима		x	
	33. Упознајемо материјале који нас окружују	x		8
	34. Зашто се предмети праве од различитих материјала	x		
	35. Својства материјала и њихова употреба		x	
	36. Сви нешто раде	x		
	37. Наша срећа – мање смећа	x		
	38. Рад људи и одлагање отпада		x	
	39. Материјали око нас		x	
	40. Проверавамо своје знање Материјали око нас		x	
ЧОВЕК СТВАРА				

РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	41	Упознајемо природу – живу и неживу	x			23
	42	Вода око нас	x			
	43	Истражујемо воду	x			
	44	Жива и нежива природа и вода		x		
	45	Истражујемо ваздух	x			
	46	Ваздух се креће	x			
	47	Изглед земљишта	x			
	48	Ваздух и земљиште		x		
	49	Сунце – извор живота	x			
	50	Стиже нам пролеће	x			
	51	Сунце и пролеће		x		
	52	Нежива природа Проверавамо своје знање			x	
		Нежива природа и пролеће			x	
	54	Упознајемо самоникле биљке	x			
	55	Гајене биљке	x			
	56	Сличности и разлике међу биљкама	x			
	57	Научили смо о биљкама		x		
	58	Дивље животиње	x			
	59	Домаће животиње	x			
	60	Сличности и разлике међу животињама	x			
	61	Научили смо о животињама		x		
	62	Пијаца – богатство здраве хране	x			

	63 Порекло здраве хране	x			
	64 Моје тело	x			3
	65 Моје здравље	x			
	66 Моје тело и моје здравље		x		
ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ	67 Веза живе и неживе природе	x			6
	68 Ускоро ће лето	x			
	69 Веза живе и неживе природе и лето		x		
РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	70 Жива природа и лето			x	
	71. Проверавамо своје знање Жива природа и лето			x	
	72				
	Научили смо у првом разреду			x	

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације уз могућност корекције у складу са календаром рада. Наставне јединице остављају простора за посете радним организацијама, здравственим, културним установама нашег места – становништво и делатност; излете у природи (облици рељефа, воде у крају,... – природа у крају), посете пијаци, итд.

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, кабинети за предметну наставу – биологија, хемија, физика, географија, историја, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, природа (ливада, шума,...).

Средства за рад ученика

С. Благданић, З. Ковачевић, С. Јовић, Свет око нас (уџбеник и радна свеска – први и други део), БИГЗ школство

Једна свеска А-4 за школски и домаћи рад

Оловке – графитне

Оловке у боји
Фломастери у боји
Гумица и зарезач
„Пчелица” – радна свеска из света око нас за први разред

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за 1. разред основне школе
Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника
С. Благданић, З. Ковачевић, С. Јовић, Свет око нас (уџбеник и радна свеска – први и други део), БИГЗ школство Свеска за праћење рада ученика

Портфолио
Радни листићи за свет око нас, писмене вежбе, микро-тестови
Табла и креда
Сет креда у боји
Пано
Приче у зидним сликама
Графоскоп
Фолије за графоскоп
ДВД и ЦД
ТВ и видеорекордер
Касетофон са касетама
Персонални рачунар, монитор и штампач, паметна табла, видеобим
„Пчелица” – радна свеска из света око нас за први разред

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ

Циљ наставе страног језика у првом разреду јесте да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом облику о темама из свог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

приближи ученицима идеју о постојању других језика као средстава комуникације;

развије позитивна осећања према језику који учи;

подстакне потребу за учењем страних језика;

подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;

олакша разумевање других и различитих култура и традиција;

стимулише машту, креативност и радозналост.

Општи стандарди

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Посебни стандарди

Разумевање говора

Ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са познатим темама.

Усмено изражавање

Ученик усмено изражава садржаје у вези са познатим темама, самостално или уз помоћ наставника.

Интеракција

Ученик остварује комуникацију и са саговорницима размењује кратке информације у вези са познатим темама.

Знања о језику¹

Препознаје основне принципе граматичке и социолингвистичке компетенције уочавајући значај личног залагања у процесу учења страног језика.

Под знањем о језику подразумева се функционално знање, односно способност ученика да језичке структуре правилно употреби у датој комуникативној ситуацији.

Задаци на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

Ученик треба да:

разликује језик који учи од других језика;

препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију;

разуме вербални садржај уз помоћ облика невербалне комуникације;

разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа;

разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство итд.);

развија способност и навику слушања са разумевањем.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

разговетно изговара гласове, научене речи и изразе, акцентује речи, поштује ритам и интонацију;

даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ;

описује кратким и једноставним језичким структурама себе и друге у познатим ситуацијама;

именује ствари из непосредног окружења у вези са темама које се обрађују;

репродукује, сам или у групи, кратке рецитације и бројалице и пева познате песмице.

Интеракција

Ученик треба да:

реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања о познатим темама;

поставља једноставна питања;

изражава допадање и недопадање;

учествује у игри и комуникацији на часу (у пару, у групи, итд.).

Знања о језику

препознаје шта је ново научио;

препознаје, на елементарном нивоу, гласовну структуру језика који учи и уочава разлику у односу на матерњи језик;

користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);

разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

НАСТАВНЕ МЕТОДЕ У НАСТАВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

1. Монолошка (усмено излагање, приповедање, описивање, образлагање и објашњавање)

Дијалошка (слободан разговор, дискусија)

Демонстративна

Илустративна

Игровне активности

Комбиновани рад

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 1. РАЗРЕД

НАСЛОВ УЏБЕНИКА: Family and Friends – Foundation Second Edition(Енглески језик за први разред основне школе, радни уџбеник)

АУТОР: SusanIannuzzi

ИЗДАВАЧ: *Нови Логос*,Београд, Србија у сарадњи са *OxfordUniversityPress* – ом, Оксфорд, Велика Британија, 2018.

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по тема	Обрада	
				Остали типови	
1. Увод у предмет Поздрављање и представљање	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији: Разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; питају и кажу како се зову.	Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају: - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања – <i>Hello. I'm (Miloš). Goodbye.</i>	1	0	1
2. Hello Здраво Поздрављање и представљање; изражавање упутства и налога	Разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.	- препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – <i>I'm (Miloš). Hello. Bye. How are you? I'm fine thank you.</i> - бројеве од 1 до 10; - једноствене наредбе – <i>Stand up. Sit down. Clap. Poit to ... . Count to 10.</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3

3. My classroom Моја учионица Описивање места; изражавање упутства и налога; захваљивање	Препознају и именују предмете из учионице; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за захваљивање и упућују захвалност; уоче сличности и разлике у школском животу у циљној култури и код нас.	- речи којима се именују школски предмети – <i>bin, board, chair, table, door, window, picture</i> ; - језичку структуру – <i>What's this? It's a ...;</i> - једноствне наредбе – <i>Stand up. Sit down.</i> - дијалошки модел – <i>It's for you. Thank you.</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
4. My toys Моје играчке Изражавање припадања; захваљивање	Препознају и именују играчке; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање; знају да кажу чије је нешто; изразе захвалност; уоче сличности и разлике у начину разоноде у циљној култури и код нас; поштују правила учтиве комуникације.	- речи којима се именују играчке – <i>ball, ballon, boat, car, doll, robot, puzzle</i> ; - језичку структуру – <i>This is my / your ...;</i> - дијалошки модел – <i>Here you are. Thank you.</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
5. Review 1 Понављање 1 Представљање и поздрављање	Разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.	- изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – <i>I'm (Milos). Hello. Bye. How are you? I'm fine thank you. Nice to see you. Nice to see you, too.</i> - једноствне наредбе – <i>Stand up. Sit down. Clap. Point to ....</i>	1	0	1
6. My things Моје ствари Описивање предмета; изражавање количина; тражење и давање информација личне природе.	Препознају и именују школски прибор; разумеју једноставне исказе који се односе на количине; изражавају количине најједноставнијим језичким средствима; разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих; размењују информације личне природе (питају и кажу колико имају година); уоче сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.	- речи којима се именује школски прибор – <i>bag, book, lunch box, pencil, pencil box, rubber, water bottle</i> ; - језичке структуре – <i>How many...? How old are you? I'm (six).</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3

7. Shapes and colours Облици и боје Описивање предмета; изражавање количина.	Препознају и именују боје и облике; разумеју једноставне описе предмета и исказе који се односе на изражавање количина; описују предмете и изражавају количине користећи најједноставнија језичка средства; размењују информације које се односе на описе предмета и количине; уоче сличности и разлике у начину забаве вршњака у циљној култури и код нас.	- речи којима се именују боје и облици – <i>blue, green, orange, red, yellow, circle, triangle, square, rectangle</i> ; - језичке структуре – <i>What colour is it / this? It's (yellow). It's a (blue) (triangle). How many (squares)? (Five) squares.</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
8. My farm Моја фарма Описивање места.	Препознају и именују домаће животиње појмове који се односе на сеоско домаћинство; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину живота у селу у циљној култури и код нас.	- речи којима се именују домаће животиње и појмови везани за сеоско домаћинство – <i>butterfly, duck, donkey, field, flower, goat, sun</i> ; - језичку структуру – <i>Is it a... ? Yes, it is. No, it isn't.</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
9. Review 2 Понављање 2 Описивање предмета и места; позив и реаговање на позив у заједничкој активности.	Разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	- речи и изразе који су се радили у темама 6, 7 и 8; - језичке структуре из тема 6, 7 и 8; - <i>Please put your books away and come here.</i> - титуле за обраћање <i>Miss</i>	1	0	1
10. Project 1 Пројекат 1 Изражавање количина.	Препознају и именују бројеве до 10; разумеју једноставне исказе који се односе на количине и изражавају количине једноставним језичким средствима.	- бројеве до 10, школски прибор; - језичке структуре <i>How many (buttons)? Three (buttons). This is my number (four).</i>	2	0	2

11. Merry Christmas Срећан Божић Честитање	Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ.	- изразе иречи које се односе на Божић – <i>reindeer, Father Christmas, present, cracker, Christmas stocking, Merry Christmas</i> ; - сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ; - песму <i>We wish you a Merry Christmas</i> ; - Божићне игре.	3	1	2
--	--	--	---	---	---

12. My clothes Моја одећа Описивање предмета	Препознају и именују делове одеће; разумеју једноставан опис предмета; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину одевања у циљној култури и код нас.	- речи којима се именују делови одеће – <i>jumper, shirt, shorts, skirt, socks, trousers</i> ; - језичку структуру – <i>What colour is it/are they? It's/They're...</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
13. My body Моје тело Описивање живих бића	Препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис људи; описују себе користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности и разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас.	- речи којима се именују делови тела – <i>arms, ears, eyes, feet, fingers, hands, head, legs, toes, noes, knees</i> ; - језичку структуру – <i>I've got ten toes / two arms / ten toes...</i> ; - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
14. Happy Easter Срећан Ускрс Честитанање	Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; уpute једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у ВБ.	- изразе иречи које се односе на Ускрс – <i>bunny, daffodil, Easter egg, chocolate egg, chick, Happy Easter</i> ; - сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у ВБ; - песму <i>Do the bunny hop</i> ; - Ускршње игре.	3	1	2
15. My family Моја породица Представљање	Препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице; уоче сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.	- речи којима се именују чланови породице – <i>baby, brother, dad, grandma, grandpa, mum, sister, family</i> ; - језичке структуре – <i>Who's this? It's (my aunt). He's /She's ... You're ... They're ... We're ... This is my /your ...</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
16. Review 3 Понављање 3 Описивање предмета и места; позив и реаговање на позив у заједничкој активности.	Разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	- речи и изразе који су се радили у темама 12, 13 и 15; - језичке структуре из тема 12, 13 и 15; - <i>Clean up. Let's work together.</i>	1	0	1

17. My party Моја журка Изражавање допадања/ недопадања; честитање.	Препознају и именују храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у ВБ и код нас.	- речи којима се именује храна – <i>banana, biscuit, carrot, orange, sandwich, sweet, tomato, cake</i> ; - изразе и речи које се односе на рођендан – <i>birthday, candle, Happy birthday to you / me</i> ; - језичку структуру – <i>I / We like / don't like + израз Yummy</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
18. My feelings Моја осећања Исказивање потреба и осећања	Препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и осећајима и реагују на њих; изразе основне потребе и осећања кратким и једноставним језичким средствима; уоче сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.	- речи и изразе којима се именују потребе и осећања – <i>cold, happy, hot, hungry, sad, scared, shy, sleepy, thirsty</i> - језичке структуре – <i>I'm (hungry). Are you (cold)? Yes, I am. No, I'm not.</i> - кратку причу која се односи на тему.	5	2	3
19. Project 2 Описивање живих бића	Опишу биљку користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности и разлике у начину изучавања предмета у циљној култури и код нас.	- речи и изразе који се односе на тему – <i>jar, paper tissue, plant, bean</i> - језичку структуру – <i>It's green/thin...</i>	1	0	1
20. My room Моја соба Исказивање положаја у простору	Препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у просторији реагујући на њих; траже и пруже кратке једноставне обавештења о положају у простору.	- речи којима се именује намештај и припадајућа опрема – <i>bed, blanket, pillow, rug, shelf...</i> - предлози за место – <i>in, on, under</i> - језичку структуру – <i>Where is it? It's in/on/under...</i> - кратку причу која се односи на тему.	4	2	2
Укупан број часова (збирно)			72	26	46

Број и назив теме	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције	Корелација
1. Увод у предмет	1.1.1.1.1.2.1.1.3. 1.1.4.1.1.10.1.1.11. 1.1.15.1.2.1.1.2.4.1. 3.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у Демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, српски језик
2. Hello Здраво	1.1.1.1.1.2.1.1.3. 1.1.4.1.1.10.1.1.11. 1.1.15.1.2.1.1.2.4.1. 3.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка култура, драмска уметност, српски језик
3. My classroom Моја ученионица	1.1.1.1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11.1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања,ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка култура, драмска уметност, српски језик, свет око нас

4. My toys Моје играчке	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, свет око нас, музичка култура, драмска уметност, српски језик
5. Review 1 Понављање 1	1.1.1.1.1.2.1.1. 1.1.21. 1.1.22. 3. 1.1.4.1.1.10.1.1.11. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1.1.2.4.1.3.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у Демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, драмска уметност, српски језик
6. My things Моје ствари	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка култура, ликовна култура, драмска уметност, српски језик, свет око нас

7. Shapes and colours Облици и боје	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања,ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка култура, ликовна култура, драмска уметност, српски језик, математика
8. My farm Моја фарма	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања,ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, драмска уметност, српски језик.
9. Review 2 Понављање 2	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања,ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, свет око нас, драмска уметност, математика, српски језик.

10. Project 1 Пројекат 1	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.20. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.	Усмена презентација пројектата.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Математика
11. Merry Christmas Срећан Божић	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима групама, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, верска настава, музичка и ликовна култура, драмска уметност
12. My clothes Моја одећа	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.1.1.13 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка и ликовна култура, драмска уметност, српски језик

13. My body Моје тело	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.1.1.13 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка и ликовна култура, драмска уметност, српски језик, свет око нас
14. Happy Easter Срећан Ускрс	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, верска настава, музичка, ликовна и драмска уметност.
15. My family Моја породица	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка и ликовна култура, драмска уметност, српски језик, свет око нас

16. Review 3 Понављање 3	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско вaspитање, драмска уметност Грађанско, српски језик
17. My party Моја журка	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кroz играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, Дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско вaspитање, музичка и ликовна култура, драмска уметност, српски језик, свет око нас

18. My feelings Моја осећања	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка и ликовна култура, драмска уметност, српски језик, свет око нас
19. Project 2 Описивање живих бића	1.1.1. 1.1.2.1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4.1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Усмена презентација пројектата.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Свет око нас
20. My room Моја соба Исказивање положаја у простору	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Грађанско васпитање, музичка и ликовна култура, драмска уметност, српски језик, свет око нас

Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма

Наставни програм за стране језике у основној школи усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у наставном програму посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединача у било којој говорној заједници. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане,

делимично и оне невербалне), формално и садржински централну позицију наставног програма заузимају управо комуникативне функције (нпр. *поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутства и налога; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој игри; исказивање молби, захтева, захвалности, планова, намера, саглашавања, противљења, допадања, недопадања, жеља, потреба* сл.). На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности помоћу којих се оне могу остварити, а које укључују постепено усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста (од трећег разреда), интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији наставног програма, комуникативне функције се преносе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични. Како би се, међутим, исходи, функције и активности операционализовали, понуђени су и примери реализације, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреkvентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;

говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;

наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и власпитне елементе, као и елементе социјализације;

битно је значење језичке поруке;

знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;

са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или

индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;

наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног (од трећег разреда) кода и њиховог међусобног односа;

сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;

поимање наставног програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;

наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;

ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;

наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;

учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;

рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (запажање, анализа, закључивање итд.);

за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на нижем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио -записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у ученици: нацртај, исечи, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини -дијалози, игра по улогама, симулације итд.)

Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „текућих проблема“ у разреду, тј. договори и мини -пројекти.

„Превођење“ исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина у првом и другом разреду основне школе

обзиром на то да се исходи операционализују преко језичких активности у комуникативним ситуацијама, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем.

Пошто је програм учења страног језика у првом и другом разреду основне школе растерећен писања и читања, као и експлицитних објашњења граматичких правила, ово је драгоцен период за подстицање и навикавање ученика да у свакодневним ситуацијама у ученици и ван ње спонтано примењују научене речи и изразе у

одговарајућим ситуацијама усмене комуникације (нпр. поздрављање наставника на страном језику у учоници, али и ван ње). Такво спонтано успостављање контакта помаже ученицима да се ослободе говорних блокада које могу настати изван услова симулираних у учоници, при сусрету са лицима са другог говорног подручја. То ће, такође, пружити и бројне прилике ученицима да експериментишу са употребом језика, растерећени сваке врсте страха од неуспеха у комуникацији. Због свега тога потребно је инсистирати на таквом моделу комуникације од самог почетка, јер уколико се ученици навикну на другачији модел, тј. искључиву примену материјег језика приликом успостављања контакта и комуникације са наставником или вршњаком, то ће касније бити много теже променити.

Следећи корак, на којем такође треба инсистирати од самог почетка учења страног језика, јесте такозвани „језик учонице“. Сва кратка и једноставна упутства у настави која се често понављају треба да буду на страном језику уз обавезну одговарајућу гестикулацију (ако нпр. наставник каже *слушај*, пожељно је да покаже ту активност стављајући руку иза уха). Нека упутства наставник у почетку може да изговара паралелно на страном и материјем језику са тенденцијом да постепено изоставља материјни језик, пратећи да ли ученици препознају њихово значење на страном језику.

Поред ових спонтаних облика учења потребно је увести и језичке садржаје који нису део уобичајене интеракције на часу. За овакве облике учења потребно је користити предмете и бића из непосредног окружења, слике из наставних материјала, картице, постере и све друге расположиве материјале. За њихово савладавање потребно је инсистирати на заједничким группним комуникативним активностима. На овом узрасту се препоручују и активности усмене репродукције и контролисане продукције будући да су у питању садржаји који не представљају „језик учонице“ и не понављају се сваког часа. На тај начин се ученицима омогућава већи број понављања ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздана за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције са малим варијацијама модела укојима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Такође се подстиче интеракција са другим ученицима, која се може, као благи вид медијације, реализовати давањем упутства на материјем језику (нпр. *питај друга или другарicу како се зове и колико година има, шта воли / не воли да једе, итд; одговори на питања друга / другарicе*), или увођењем покрета као невербалног средства комуникације.

Потребно је оспособити ученике за комуникативне функције наведене у програму за дати ниво учења, при чему предложени језички садржаји служе као препорука и могу бити замењени сличним садржајима или проширивани у складу са расположивим наставним материјалом као и потребама и интересовањима ученика.

Важно је да имамо на уму да је, упркос почетном ентузијазму са којим ученици улазе у процес учења страног језика у основној школи, њима то ипак још један у низу обавезних предмета. Стога, на овом нивоу, не можемо да очекујемо да они сами, спонтано, развију интересовање и ентузијазам за учење страног језика. Неопходно је приликом планирања активности имати у виду узраст ученика и њихове индивидуалне карактеристике. Неки ученици су интровертни, неки екстровертни, уче различитом брзином и на различите начине – свим чулима, имају различите потребе и интересовања. Већина ученика на том узрасту има проблем са пажњом, концентрацијом и памћењем током 45 минута. Стога је упутно да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и да трају од 5 до највише 15 минута.

Презентовање и увежбавање садржаја

обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства (картице, постери, стварни предмети из непосредног окружења, како је у општим смерницама већ напоменуто) идеална су за увођење и увежбавање вокабулара. Када се ученицима покаже одређени појам – када га виде, важно је да неколико путу чују како се реч изговара и да је тек на крају изговоре. Хорско понављање корисно је за осећај сигурности ученика јер није „јавно експониран, а страх од исмевања (који је на том узрасту неретко присутан) сведен је на минимум.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења који најчешће имају проблема са концентрацијом, (превођење изговорене речи у покрет и обратну). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста речи: (именице – делови тела, животиње, играчке..; глаголи – устати, сести, подићи, спустити неки предмет...; придеви за описивање стања и осећања – срећан, тужан, гладан, жедан...)

Одговарајући контекст битна је претпоставка успешног усвајања језика, а самим тим и вокабулара, и не мора да буде писани текст. Може да буде прича у сликама, песма, игра и сл. Зато је битна контекстуализација како би усвајање лексике било што ефикасније (нпр. ако се раде домаће и дивље животиње, може да се осмисли обилазак зоолошког врта или фарме), при чему треба водити рачуна да на том узрасту ученици могу да усвоје 5 до 7 нових речи.

Дијалошки модели (као основа за „имитирање“) веома су ефикасни за развијање говора. У недостатку спонтане комуникације међу ученицима наставник може да користи лутке - обичне плишане, прављене од нпр. чарапа или папира – и тако направи одговарајући дијалошки модел. Наставник се може обраћати ученицима са лутком која пита. Ученици ће врло брзо и лако моћи да дају одговор, али и да поставе питања. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст који ће и стидљивијим ученицима омогућити да се охрабре и проговоре.

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне оријентације. Пројекат је згодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се између осталог и у томе што:

ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитих углова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);

ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;

сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе“ те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;

одговарају свим стиловима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;

подижу мотивацију и самопоуздање;

оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;

развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Читање и писање су необавезне активности у другом разреду. С обзиром на то да се латинично писмо уводи у наставу српског језика у другом полуодишту другог

разреда, иницијално писање и читање може се понудити као опција само за ученике који то желе и знају, на елементарном нивоу. Ова активност се **не оцењује** и на часу има споредну улогу. Ученици могу да препознају и прочитају написане појединачне речи и једноставне реченице, да допуне реч словом које недостаје и потом је „пресликају”, да подебљају слова написана тачкицама или цртицама уколико постоје стрелице које показују правилно писање тих слова, и да раде сличне активности уз коришћење датих писаних модела, али не и да пишу самостално или по диктату.

Социокултурну компетенцију, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице / заједница чији се језик учи, треба уводити од самог почетка учења страног језика на најнижем узрасном нивоу, јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља **интеркултурна компетенција**, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће, подразумева развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике на овом се узрасном нивоу искључује. Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање и говор), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

Глобални план рада наставника

Бр. теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Обрада	Другитиповичасова
1.	Увод у предмет	1	0	1
2.	Unit 1- Hello	5	2	3
3.	Unit 2 - My classroom	5	2	3
4.	Unit 3 - My toys	5	2	3
5.	Review 1	1	0	1
6.	Unit 4 - My things	5	2	3
7.	Unit 5 - Shapes and colours	5	2	3
8.	Unit 6 - My farm	5	2	3
9.	Review 2	1	0	1
10.	Project 1	2	0	2
11.	Merry Christmas	3	1	2
12.	Unit 7 - My clothes	5	2	3
13.	Unit 8 - My body	5	2	3
14.	Happy Easter	3	1	2
15.	Unit 9 - My family	5	2	3
16.	Review 3	1	0	1
17.	Unit 10 - My party	5	2	3
18.	Unit 11 – My feelings	5	2	3
19.	Project 2	1	0	1
20.	Unit 12 - My room	4	2	2
		72	26	46

МИКРОПЛАН

БРОЈ И НАЗИ В ТЕМЕ/ОБЛАСТИ <small>(Комуникатив не</small>	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Часовапо	Обрада	Остали
					и
1. Увод у предмет	1.	Introductory unit	1	0	1
2. Starter unit - Hello			5	2	3
	2.	Identifying characters		1	
	3.	My name is...		1	
	4.	Song			1
	5.	Story			1
	6.	Revision			1
3. Unit 2 – My classroom			5	2	3
	7.	Identifying common classroom objects		1	
	8.	Social expressions		1	
	9.	Song			1
	10.	Story			1
	11.	Revision		1	1
4. Unit 3 – My toys			5	2	3
	12.	Toys		1	
	13.	This is my toy		1	
	14.	Song			1
	15.	Story			1
	16.	Revision			1
5. Review 1	17.	Progress check	1	0	1
6. Unit 4 – My things			5	2	3
	18.	School things		1	
	19.	How old are you?		1	
	20.	Song			1
	21.	Story			1
	22.	Revision			1
7. Unit 5 – Shapes and colours			5	2	3
	23.	Shapes and colours		1	
	24.	What colour is it?		1	
	25.	Song			1
	26.	Story			1

	27.	Revision			
8. Unit 6 – Myfarm			5	2	3
	28.	Farm animals		1	
	29.	Yes / no questions		1	
	30.	Song			1
	31.	Story			1
	32.	Revision			1
9. Review 2		Progress check	1	0	1
	33.				
10. Project 1			2	0	2
	34.	Project 1 - Maths			1
	35.	Project 1 -Maths			1
11. Merry Christma s			3	1	2
	36.	Merry Christmas		1	
	37.	Song			1
	38.	Merry Christmas– Arts and crafts			1
12. Unit 7 – My clothes			5	2	3
	39.	Clothes		1	
	40.	May I...?		1	
	41.	Song			1
	42.	Story			1
	43.	Revision			1
13. Unit 8 – My body			5	2	3
	44.	Body parts		1	
	45.	My body		1	
	46.	Song			1
	47.	Story			1
	48.	Revision			1
14. Happy Easter			3	1	2
	49.	Happy Easter		1	
	50.	Happy Easter– Arts and crafts			1
	51.	Happy Easter – Easter games			1

15. Unit 9 - My family			5	2	3
	52.	Family members		1	
	53.	My family		1	
	54.	Song			1
	55.	Story			1
	56.	Revision			1
16. Review 3	57.	Progress check	1	0	1
17. Unit 10 – My party			5	2	3
	58.	Food		1	
	59.	Likes and dislikes		1	
	60.	Song			1
	61.	Story			1
	62.	Revision			1
18. Unit 11 – My feelings			5	2	3
	63.	My feelings		1	
	64.	Are you (cold)?		1	
	65.	Song			1
	66.	Story			1
	67.	Revision			1
19. Project 2	68.	Project 2 - Science	1	0	1
20. Unit 20 – My room			4	2	2
	69.	My room		1	
	70.	Where is it?		1	
	71.	Song			1
	72.	Story			1

Укупан број часова (збирно)	72	26	46
-----------------------------	----	----	----

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ и задаци

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;

да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;

стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;

стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;

развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;

развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;

развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;

да ствара интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чување културних добара;

да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, примењују у раду и животу;

развијати сензибилитет за лепо писање;

развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци

У првом разреду треба:

оспособљавати ученика да се служи средствима и техникама ликовно - визуелног изражавања који су доступни његовом узрасту;

стварати услове за креативно опажање и тумачење предвиђених садржаја у првом разреду (облике и њихове квалитете, односе у видном пољу, светло и сенку,

тактилност, цртани филм и стрип, разликовање појединих средина, дизајн, перформанс, преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем);

мотивисати ученика да се слободно ликовно-визуелно изражава, својствено узрасту и индивидуалној способности и да маштовито представља свет око себе.

Наставне методе (односе се на редовну наставу и ваннаставне активности)

Метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)

Метода разговора (дијалошка)

Метода демострације

Метода практичних радова

Метода цртања и илустративних радова

Емпиријске методе (посматрање)

Метода упоређивања

Метода апстракције и генерализације

Метода анализе и синтезе

Игровне активности

Комбиновани рад

Асоцијативни метод

Назив предмета:Ликовна култура**Циљ** учења предмета *Ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.**Разред:**1,**Годишњи фонд:**36

ОБЛАСТ Садржаји програма	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:
ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ 8 <p>Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објекта у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави.</p> <p>Уметничка занимања и продукти. Сликар – слика, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници.</p> <p>Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања</p>	опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; – пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објекта/предмета и облицима из природе и окружења; – одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; – црта на различитим подлогама и форматима папира; – користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; – обликује једноставне фигуре од меког материјала; – одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; – преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; – изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; – изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; – поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.

<p>ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ 12</p> <p>Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто).</p> <p>Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно).</p> <p>Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача.</p> <p>Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.</p>	<p>опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;</p> <ul style="list-style-type: none"> – пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објекта/предмета и облицима из природе и окружења; – одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; – црта на различитим подлогама и форматима папира; – користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; – обликује једноставне фигуре од меког материјала; – одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; <p>преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену;</p> <ul style="list-style-type: none"> – поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.
<p>ОБЛИКОВАЊЕ 8</p> <p>Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором.</p> <p>Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала.</p> <p>Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објекта/предмета и облицима из природе и окружења; – одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; – користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; – обликује једноставне фигуре од меког материјала; – одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; <p>– преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад;</p> <ul style="list-style-type: none"> – изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;

<p>нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражаяна својства линија у односу на материјал и прибор.</p> <p>Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражаяна својства боје у односу на материјал и прибор.</p> <p>Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...).</p> <p>Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела...</p>	<ul style="list-style-type: none"> – изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; – поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.
<p>СПОРАЗУМЕВАЊЕ 8</p> <p>Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова.</p> <p>Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова.</p> <p>Традиција. Празници и укравашавање.</p> <p>Невербално изражавање. Пантонима, игре, перформанс.</p>	<p>опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;</p> <ul style="list-style-type: none"> – пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објекта/предмета и облицима из природе и окружења; – црта на различитим подлогама и форматима папира; – користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; – обликује једноставне фигуре од меког материјала; – преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; – изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; – поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ

Кључни појмови: простор, облик и линија.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара	Слика, сече, спаја, црта, боји...	Радови ученика

ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...		
---	--	--

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, илустративно-демонстративна, практичан рад;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, свеске, бим-пројектор, рачунар, боице...

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

<p>Формативно Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Пртежи, прибор, материјали</p>
--	---

ТЕМАТСКЕ ЛЕЛИНЕ

Бр. теме	ТЕМА	Часови обраде	Други облик рада	Укупно
I	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ	5	3	8
II	ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	8	4	12
III	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	5	3	8
IV	ОБЛИКОВАЊЕ	3	5	8
Укупно		21	15	36

Оријентациони план наставних јединица

Наст. тема	Рб. часа	Наставне јединице	Тип часа
II	1.	Високо, ниско, уско, широко (Моја кућа, улица или задатак у уџбенику)	обрада
II	2.	Велико, мало, делови целина (Аутомобил; дрво или задаци из уџбеника)	обрада
II	3.	Обојено, безбојно, светло, тамно (Бубамара; кравата, хаљина)	обрада
II	4.	Меко, тврдо, глатко, храпаво, рогљасто, обло (Чудовиште; плишане играчке)	обрада
II	5.	Особине облика (Гужва на ауто-путу или неки од задатака из уџбеника)	вежба
II	6.	Горе, доле; испод, између (Задатак из уџбеника)	обрада
I	7.	Усправно, положено; косо (Школско двориште, дечје игралиште)	обрада
I	8.	Косо (Задатак у уџбенику)	вежба
I	9.	Лево, десно, (Ветар у крошњама дрвећа)	обрада
I	10.	Испред, иза, у, на (Кошница и пчеле...)	обрада

I	11.	Пуно,празно; отворено, затворено, дубоко, плитко; више, ниже	обрада
I	12.	Пуно, празно; отворено, дубоко, плитко, више, ниже (II)	вежбање и проширивање знања
II	13.	Утврђивање научених односа у видном пољу (Пун фрижидер)	вежба
II	14.	Утврђивање научених односа (Зимске радости)	вежба
II	15.	Утврђивање научених односа у видном пољу (Новогодишњи украси)	вежба
III	16.	Филм (Покретање цртежа; задаци у уџбенику)	обрада
III	17.	Филм (Довршавање радова и смишљање кратке приче)	вежба
III	18.	Асоцијације у низу; цртежи у низу (Стрип)	обрада
III	19.	Завршавамо започети стрип „Бубамара“	вежба
II	20.	Светло – природни извори светlostи	обрада
II	21.	Углови осветљења, удаљеност светлосног извора	обрада
IV	22.	Прављење лутке за позориште сенки	комбиновање (обрада, вежба)
IV	23.	Позориште сенки	вежба
II	24.	Углови осветљења, удаљеност светлосног извора,светлост и сенка у уметности	вежба са прошири вањемзнања
IV	25.	Упознавање разних материјала додиром	обрада
IV	26.	Тактилност (Загонетни предмети)	вежба
IV	27.	Тактилност (Корпа пуна воћа)	обрада
IV	28.	Тактилност (Корпа пуна воћа)	вежбе
IV	29.	Употребни предмети (Столњак, тепих, честитка за рођендан)	обрада

III	30.	Предмети прилагођени узрасту (Школска торба, клупа, ствари за бебу)	обрада
III	31.	Пропорције употребних предмета	вежба
III	32.	Довршавање и израда преосталих задатака	вежба
III	33.	Играло се (Доживљај, акција)	обрада и вежбање
III	34.	Играло се (Доживљај, акција)	обрада и вежбање
IV	35.	Преобликовање	обрада
IV	36.	Преобликовање	вежбање

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације уз могућност корекције у складу са календаром рада. У оквиру ликовног изражавања постоји могућност да се поједине наставне јединице реализују приликом посете галеријама, музејима, установама културе, итд.

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, кабинет за ликовну културу, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, природа (ливада, шума,...), Галерија Месне заједнице у Врчину.

Средства за рад ученика

Р. Бошковић, П. Вујошевић, Ликовна култура 1, Завод за уџбенике
Блок за цртање број 3, 4 или 5
Оловка графитна и гумица
Дрвене боје
Фломастери
Водене боје и четкице
Воштане боје
Темпере
Туш и перо
Пластелин
Глинамол
Маказе
Колаж папир

Лепак
Разни папири
Посуда за воду
Платно и конци
Разна амбалажа

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за први разред основне школе
Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника
Приручници за наставу ликовне културе
Свеска за праћење рада ученика
Портфолио
Табла и креда
Сет креда у боји
Пано
Слике и фотографије
Приче у зидним сликама
Графоскоп
Фолије за графоскоп
ДВД и ЦД
ТВ и видеорекордер
Касетофон са касетама
Персонални рачунар, монитор и штампач

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ рада ликовне секције јесте да подстиче и развија стваралачко мишљење код ученика и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером ликовне уметности.

Задаци ликовне секције су:

Схватање ликовно-визуелног рада као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имагинације;

Ученици треба да опажају, објашњавају, сећају се и реконструишу појаве и ситуације;

Ученици треба да оплемењују животни и радни простор;

Стекну искуства о контрасту облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажању облика кретања, компоновању...

Глобални план наставних јединица

Редни број часа	Наставна јединица	Тип часа
1.	Упис чланова секције и упознавање са планом и програмом секције	Утврђивање
2.	Линија – „Иницијали“	Обрада
3.	„Слушај свете ја сам дете“ – сликамо за сву децу света	Утврђивање
4.	Дечја недеља	Утврђивање
5.	Основне и изведене боје – „Ћилим моје баке“	Обрада
6.	Композиција - „Мртва природа“	Утврђивање
7.	Перспектива - „Ја сам мала жабица“	Обрада
8.	Перспектива - „Жирафин поглед“	Утврђивање
9.	Топле и хладне боје-,,Јесен“; „Плаво море“	Обрада
10.	Топле и хладне боје-,,Јесен“; „Плаво море“	Утврђивање
11.	Сликарски материјали и технике - пастел и креде у боји - „Дрво на ветру“	Обрада
12.	Сликарски материјали и технике - акварел - „Хиљаду миља под морем“	Утврђивање
13.	Правимо новогодишње поклоне - „Кутија за ситнице“	Обрада
14.	Правимо новогодишње поклоне – по избору ученика	Утврђивање
15.	Новогодишња изложба радова	Утврђивање
16.	Сликарски материјали и технике - темпера - „Снег савија гране“	Обрада
17.	Сликарски материјали и технике – темпера - тема – Разливене слике	Утврђивање
18.	Припреме за прославу школске славе	Утврђивање
19.	„Свети Сава“	Утврђивање
20.	Колаж - „Најнеобичнија животиња“	Обрада
21.	Негативни колаж - „Биљка из моје маште“	Утврђивање
22.	Фротаж – Невидљива слика - по избору ученика	Обрада
23.	Фротаж – Невидљива слика - по избору ученика	Утврђивање

24.	„Та мила моја мајка“ - правимо поклон за наше најдраже	Утврђивање
25.	Асамблаж – тродимензионална композиција - по избору ученика	Обрада
26.	Асамблаж – тродимензионална композиција - по избору ученика	Утврђивање
27.	Светло сенка - преобликовање сенки	Утврђивање
28.	Отискање - „Лиснати ћилим“	Утврђивање
29.	Дизајн - „Фасцикла“, „Кутија за оловке“	Обрада
30.	Шарамо најлепше јаје	Утврђивање
31.	Ускршња изложба радова	Утврђивање
32.	Стрип	Обрада
33.	Стрип	Утврђивање
34.	Правимо скулптуре	Обрада
35.	Правимо скулптуре	Утврђивање
36.	Годишња изложба радова	Утврђивање

План је подложен променама редоследа реализације наставних једница у складу са одређивањем датума одржавања излагања ученичких радова.

Изложбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције:
Јесења изложба радова, Новогодишња изложба, Дан школе – Свети Сава,
Најлепша мама на свету (8. март), Васкршња изложба и Годишња
изложба радова.

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, и
учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња Мала, парк на Барама, парк код
споменика, природа (ливада, шума,...), Галерија Месне заједнице у Врчину.

Средства за рад ученика

Блок за цртање број 3, 4 или 5

Оловка графитна и гумица

Дрвене боје

Фломастери, водене боје и четкице, воштане боје, темпере, туш и перо, пластелин, глинамол, маказе, колаж папир, лепак, разни папири, посуда за воду, платно и конци, разна амбалажа

Средства за рад наставника

Свеска за праћење рада ученика
Табла и креда
Сет креда у боји
Пано
Слике и фотографије
Приче у зидним сликама
Графоскоп
Фолије за графоскоп
ДВД и ЦД
ТВ, видеорекордер, пројектор
Касетофон са касетама
Персонални рачунар, монитор и штампач

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци

Циљ

развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

Задаци

неговање способности извођења музике (певање/свирање);
стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музici која се изводи и слуша);
упознавање основа музичке писмености и изражajних средстава музичке уметности.

Садржаје музичке културе чине следеће активности: извођење (певање/свирање), слушање и стварање музике.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају по слуху;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- изводе музичке игре;
- свирају на дечјим музичким инструментима.

Садржаји програма

Извођење музике

а) Певање:

Певање песама (учење по слуху) различитог садржаја и расположења, традиционалне и уметничке музике које су примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. Пожељно је повезивање садржаја песама са садржајима осталих наставних предмета уколико је могуће (ученици и школа, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње...).

Певање и извођење музичких игара (игре уз покрет, дидактичке игре).

Певање једноставних модела и наменских песама као звучне припреме за поставку музичке писмености.

б) Свирање:

Поступно упознавање музичких ритмичких дечјих инструмената и начина свирања на њима (штапићи, бубањ, звечке, триангл, чинели, дайре).

Прављење дечјих инструмената.

Аудитавно разликовање дечјих инструмената по боји звука.

Развијање ритмичког пулса и ритма свирањем пратње за бројалице и песме на различитим изворима звука (тело, предмети, ритмички дечји инструменти).

На основу искуства у извођењу музике, препознати: звуке које ствара глас (говор-певање), степене јачине звука (гласно-тихо), различита темпа (брз-спор), трајање (кратак-дуг), песму на основу карактеристичног одломка мелодије, начине на које песма учествује у породичном животу (породична славља и празници).

Слушање музике

Слушање вокално-инструменталних композиција за децу и кратких инструменталних композиција различитог садржаја и расположења, као и музичких прича.

Слушање народних песама и игара.

слушаним делима разликовати: специфичне звуке из окружења, људске гласове (женски, мушки, дечји), музичке инструменте, степене јачине звука (гласно -тихо), различита темпа (брз-спор), трајање (кратак-дуг). Оспособљавати ученике да препознају композицију коју су раније слушали, на основу карактеристичног одломка.

Стварање музике

Опонашање звукова из непосредне околине, спонтаном или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи...);

Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре, користећи при том различите изворе звука (глас, тело, дечји ритмички инструменти).

Смишљање малих ритмичких целина помоћу различитих извора звука (говором, изговарањем група гласова, различитим предметима, дечјим инструментима).

Састављање малих музичких игара уз покрет.

Начин остваривања програма

Настава музичке културе у основној школи, својим садржајима и активностима значајно доприноси целокупном развоју ученика. Код ученика се развија љубав према музичкој уметности и смисао за лепо и увишено, потпомаже његов свестрани развој, оплемењује га и улепшава му живот.

Током наставе, у виду осмишљених активности, омогућује се развијање способности изражавања звучним средствима (гласом или инструментом), упознавање вредних дела музичке уметности и стицање потребе за самосталним упознавањем музичких дела из области народног и уметничког стваралаштва.

Савладавањем музичке писмености и развијањем укуса, оспособљавамо ученике да активно учествују у музичком животу своје околине.

Настава музичке културе остварује се међусобним прожимањем следећих музичких активности:

певање и свирање, уз поступно упознавање и усвајање ритмичких структура, музичког писма и интонације;

слушање музике и усвајање основних појмова из опште музичке културе;

активности у музичком стваралаштву.

разредној настави певање и свирање остварује се по слуху, опонашањем демонстрације учитеља, или уз помоћ различитих звучних и визуелних помагала (цртежа, односно неких договорених знакова с ученицима). Упознавање музичког писма започиње у трећем разреду и протеже се до краја основног школовања. Усвајање најосновније вештине читања нота омогућава ученицима лакше и тачније певање једноставних мелодија, као и активно стицање информација о свирању појединих инструмената. Пожељно је повезивање музичких садржаја са садржајима осталих наставних предмета уколико је то могуће остварити.

Задаци наставе музичке културе у основној школи јесу:

поступност у усвајању народних и уметничких композиција различитих садржаја;

развијање извођачких вештина ученика и њихов стваралачки приступ певању/свирању;

развијање интелектуалних и моторичких способности ученика;

развијање и подстицање стваралачких могућности музичког изражавања ученика;

упознавање основне музичке писмености и изражажних средстава музичке уметности.

Препоруке за остваривање програма у првом разреду

Слушање музике

Слушањем музике остварују се следећи задаци:

стицање искуства у слушном разликовању звучних боја (људски гласови, неки инструменти, звуци из животног окружења);

развијање меморије ученика;

навикавање ученика на пажљиво слушање музике (што је услов за квалитетно доживљавање музичких дела);

упознавање музичких дела уметничког и народног стваралаштва.

Певање песама по слуху и увођење у основе музичке писмености

Бројалице;

Дечје песме;

Игре с певањем.

Усвајање музичког речника у вези са певањем (супротности):

- дубок тон и висок тон;

дужи и краћи тон;
гласно и тихо;
брзо и споро.

Свирање

Поступно упознавање музичких дечјих инструмената и начин свирања појединог инструмента (штапићи, триангл, чинеле, бубањ, дайре, звучке, металофон, ксилофон).

Прављење властитих дечјих инструмената.

Разликовање појединих инструмената слухом по боји звука и њихов о различито комбиновање према избору ученика.

Извођење ритма појединих бројалица помоћу дечјих инструмената.

Утврђивање доживљаја ритмичког пулса одговарајућом инструменталном пратњом оствареном помоћу дечјих инструмената.

Усвајање музичког речника у вези са свирањем (супротности):

певање - свирање;
хор - један певач;
оркестар - један свирач;
клавир - клавириста;
виолина - виолинист;
труба - трубач;
хармоника - хармоникаш;
бубањ - бубњар

Музичко стваралаштво

Подстицање ученика на изражajno певање.

Обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената, према избору ученика.

Опонашање звука из непосредне околине спонтаном или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи).

Смишљање малих ритмичких целина остварених говором или спонтано изговорених група гласова.

Потпуно слободна звучна импровизација остварена рукама или ногама, односно дечјим инструментима.

Слободан, импровизован звучни разговор остварен једн им од претходно наведених начина.

Мале, договором састављене музичке игре уз покрет.

Наставне методе: (методе се односе на редовни и ваннаставни рад)

метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
метода разговора (дијалошка метода)
метода демонстрације
метода обраде песме по слуху
метода цртања и илустративних радова
метода упоређивања
визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)
игровне активности
метода практичног рада
метода комбинованог рада

Назив предмета: Музичка култура

Циљ учења предмета *Музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музici кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред:1,

Годишњи фонд:36

ОБЛАСТ	Исходи
Садржаји програма	- по завршеној теми ученик ће бити у стању да:
<p style="text-align: center;">СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ17</p> <p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори).</p> <p>Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...).</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок).</p> <p>Тишина и одсуство звука.</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници,</p>	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња.</p> <p>Звук и тон (извори).</p> <p>Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...).</p> <p>Тишина и одсуство звука.</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници,</p>

ИЗВОЂЕЊЕ

МУЗИКЕ 14

Изговор бројалице у ритму уз покрет – пљескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу.

Звучне ономатопеје и илустрације.

Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук –
лик, музика – радња.
Композиције које илуструју различита осећања.
Звук и тон (извори).
Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и
окружења. Звучни знак (школско звено, аутомобилска сирена...).

<p>Држање тела и дисање – правилан начин певања.</p> <p>Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено).</p> <p>Дечји ритмички инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Свирање графички представљеног ритма.</p> <p>Музички бонтон.</p>	<p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок).</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p>
<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 5</p> <p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша.</p> <p>Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње</p>	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња.</p> <p>Звук и тон (извори).</p> <p>Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...).</p> <p>Тишина и одсуство звука.</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p>

користећи различите изворе звука.

Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре.

Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима.

Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу.

Стварање једноставне мелодије на краћи текст.

Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста

Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници,

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ		
Кључни појмови: тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.		
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Коришћење музичких инструмената које смо сами направили	Учествовање у музичким играма, певање песама,..
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, илустративно-демонстративна, практичан рад,;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, свеске, дечји музички инструменти, бим-проектор, рачунар, бојице...
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
<p>Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативно</p> <p>оценјивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе</p>	

НАСТАВНЕ ТЕМЕ

редни број наставне теме	Назив наставне теме	број часова		
		за обраду	за друге типове	укупн о
1.	Слушање музике	12	5	17
2.	Извођење музике	13	1	14
3.	Музичко стваралаштво	заступље но на часовима из осталих области	5	5
		25	11	36

Тематска целина	Редни број часа	Наставна јединица	Тип часа	Образовни стандарди
I Шта је музика СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	1.	Запевајмо прваци „Другарство“ „Деца су украс света“	Уводни час	
I Шта је музика СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	2.	<u>ШТА ЧУЈЕМО – МОЖЕМО ДА ИЗВЕДЕМО</u> Гласан- тих „Страшан лав“ „Ресаво вodo ладна“	Вежбање Обрада	
II Шта је музика ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	3.	БРОЈАЛИЦЕ/РАЗБРАЈАЛИЦЕ „Плива патка преко Саве“ „Ен-тен-тини“	Вежбање Обрада	
II Шта је музика ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	4.	„КО ШТА УМЕ“	Обрада	
I Шта је музика ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	5.	ПЕСМА И ИГРА „Еци-пеци-пец“ „Иде маца око тебе“игра	Утврђивање Вежбање	
II Шта је музика ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	6.	ПЕСМА И ИГРА „Склупчач се мали јеж“ „Фабрика бомбона“ Мирјана Живковић тон, „ФА“	Утврђивање Обрада	
II Гласно-тих ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	7.	ГЛАСНО И ТИХО ПЕВАЊЕ „Зец копа репу“ „Иде маца око тебе“игра	Обрада Вежбање	
II Гласно-тих ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	8.	ПУТОВАЊЕ „Ивин воз“ „Путовање“	Обрада Утврђивање	
II Гласно-тих СЛУШАЊЕ	9.	ЈЕСЕН „Јесен“ „Берем, берем грожђе“музичка	Обрада	

МУЗИКЕ		игра		
II Гласно-тихо ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	10.	ЈЕСЕЊИ ПЛОДОВИ- МОЛИ ИНСТРУМЕНТИ „Иде мали меџа““Ко пре до мене“	Утврђивање Обрада	
II Гласно-тихо СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	11.	МИ ИДЕМО ПРЕКО ПОЉА Учвршћивање трихорда Ре-Ми-Фа	Утврђивање Вежбање	
II Гласно-тихо ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	12.	МУЗИКА И ИГРА ЗА РОЂЕНДАН „Другарство“ „Рођенданска песма“непознат аутор	Утврђивање	
I Шта је музика СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	13.	ПЕВАМО И СВИРАМО „Еци-пеци-пеџ“ „На крај села жута кућа“	Утврђивање	
I Шта је музика СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	14.	ЈА ПОСЕЈАХ ЛАН -народна песма уз игру	Обрада	
II Гласно-тихо	15.	ДОБРО ЈУТРО,ДОБАР ДАН ТОН „До“ „Иде мали меџа“	Обрада Вежбање	
I У сусрет Новој години СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	16.	У СУСРЕТ НОВОЈ ГОДИНИ „Новогодишња песма“ „Звончићи“ „Деда Маз“	Утврђивање	
I У сусрет Новој години СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	17.	МУЗИКА И ИГРА ЗА НОВУ ГОДИНУ „Новогодишња песма“ „Божић,Божић благи дан“ „Ој, бадњаче,бадњаче“	Утврђивање Обрада	
Брзо-споро	18.	ХИМНА СВ. САВЕ	Обрада Вежбање	
II Брзо-споро ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	19.	ЗИМА „Зимска песма“ „Јануарске звезде“ „Пада снежак“	Обрада Утврђивање	
III	20.	ДОБРО ЈУТРО	Утврђивање	

Брзо-споро МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО		„Ја посејах лан“		
I Брзо-споро СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	21.	ДОБРО ЈУТРО,ДОБАР ДАН ТОН Говоримо/певамо и свирамо „Пишем,пишем петнаест“	Обрада	
III Брзо-споро МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	22.	ПЕКАРЧИЋ	Вежбање	
II Брзо-соро ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	23.	ЗВУК – ТОН „Звук-тон“ „ Ковач “	Обрада	
II Звук-тон Играло се звуцима ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	24.	РИБАР „Рибар“ музичка игра	Обрада Вежбање	
I Звук-тон Играло се звуцима СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	25.	СЛУШАМО МУЗИКУ „Валцер“ „ Птице“, „Кенгури“	Утврђивање	
I Звук-тон Играло се звуцима СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	26.	ФАБРИКА БОНБОНА Играло се звуцима „Радецки марш“ говор и звучне игре	Вежбање	
I Звук-тон Играло се звуцима СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	27.	ХАЈДЕ СА МНОМ ДА ИГРАШ „Радецки марш“ говор и звучне игре	Обрада Утврђивање	
I Звук-тон Играло се звуцима СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	28.	УСПАВАНКА „Успаванка за Аћима“ „Успаванка“J.Брамс	Утврђивање	

I Звук-тон Играмо се звуцима	29.	СТИЖЕ НАМ ПРОЛЕЋЕ Слушање музике	Утврђивање	
I Музика изражава осећања СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	30.	СЛУШАМО МУЗИКУ, „Ишли смо у Африку“ ПЕАВМО И ГЛУМИМО „Авантуре малога ЈУ-ЈУ“	Обрада Утврђивање	
I Музика изражава осећања СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	31.	ХАЈД' НАЛЕВО-народна игра уз певање	Обрада Утврђивање	
III Музика изражава осећања МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	32.	МУЗИЧКА ПРИЧА „Медведова женидба“- музичка игра	Обрада Утврђивање	
III Музика изражава осећања МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	33.	БРОЈАЊЕ И ПЕВАЊЕ „Саобраћајац“	Обрада Утврђивање	
I Музика изражава осећања СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	34.	НА КРАЈУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	Утврђивање	
I Музика изражава осећања СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	35.	ШТА ЗНАМ О МУЗИЦИ Слушамо Пчелица – Франц Шуберт	Утврђивање	
III МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Музика изражава осећања	36.	ЗАЈЕДНИЧКО МУЗИЦИРАЊЕ ЗА КРАЈ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	Утврђивање	

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације уз могућност корекције у складу са календаром рада. У оквиру музичког изражавања постоји могућност да се поједине наставне јединице реализују приликом посете концертима, манифестацијама, установама културе, итд.

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, музички кабинет, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, природа (ливада, шума,...).

Средства за рад ученика

Г. Стојановић, Музичка култура, Завод за уџбенике

Оловка графитна и гумица

Дрвене боје

Фломастери

Нотна свеска

ЦД уз уџбеник

Дечји инструменти

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за први разред основне школе

Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника „Маша и Раша– Музичка култура 1”, уџбеник за први разред основне школе, Клет

Нотна свеска, блок флаута, хармоника

Свеска за праћење рада ученика

Портфолио

Табла и креда, сет креда у боји

персонални рачунар, монитор и штампач

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ и задаци

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;

развој и усавршавање моторичких способности;

стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;

усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;

формирање морално-вольних квалитета личности;

оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;

стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром;

развијање координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге;

стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограниченима сопственог тела;

стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;

формирање и овладавање елементарним облицима кретања - "моторичко описмењавање";
стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

Наставне методе: (методе се односе на редовни и ваннаставни рад)

метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења,

метода образложења)

метода разговора (дијалошка метода)

метода демонстрације

метода упоређивања

игровне активности

Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ учења предмета *Физичко и здравствено васпитање* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Разред: први

Годишњи фонд: 108 часова

ОБЛАСТ	Исходи
Садржаји програма	<p>- по завршеној теми ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – примени једноставне, двоставне опште припремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – примењује правилну технику дисања приликом вежбања; – користи основну терминологију вежбања; – поштује мере безбедности током вежбања;
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	
<p>Вежбе за развој снаге.</p> <p>Вежбе за развој покретљивости.</p> <p>Вежбе за развој издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине.</p> <p>Вежбе за развој координације.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; – примењује правилну технику дисања приликом вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – игра дечји и народни плес;
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	
<p>Ходање и трчање</p> <p>Ходање:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање са реквизитом, – ходање са променом, правца и смера. 	

Техника трчања:

- трчање преко препрека,
- трчање са променом правца и смера,
- брзо трчање 20 м са стартом из различитих почетних положаја,
- игре са коришћењем научених облика ходања и трчања.

**Скакања
и прескакања**

Поскоци у месту.

Поскоци у кретању.

Скакања удаљ.

Скакања увис.

Прескакање дуге вијаче.

Вежбе скакања и прескакања упором рукама.

Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања

Бацања и хватања

Бацање лоптице из места у даљину и у циљ.

Бацање лоптице из кретања.

Бацање лопте увис.

Вођење лопте.

Додавање лопте.

Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.

Пузаньа,

вишења, упори и пењања

Пузања на тлу.

Пењања.

Провлачења.

Вис лежећи опружено.

Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном.

Упори.

Вежбе на тлу

Основни садржаји

Основни ставови и положаји.

Поваљка на леђима.

Став на лопатицама (свећа).

Колут напред из чучња у чучањ.

Поваљка на stomаку.

Састав од научених елемената.

Игре са усвојеним вежбама.

Проширени садржаји

Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину.

Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.

Вежбе равнотеже

Ходање по линији.

Ходање по шведској клупи.

Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди.

Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.

Вежбе са реквизитима

Вежбе обликовања са реквизитима.

Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита.

Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине.

Елементарне игре са реквизитима.

Игре са ластишом.

Плес и Ритимика

Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз пљесак и уз музичку пратњу.

Галоп напред.

Дечији посок.

Њихање и кружење вијачом или траком.

Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред.

Народно коло по избору.

Полигони

Комбиновани полигон од

усвојених вештина (вежби).

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

Култура вежбања и играња

– поштује правила понашања на просторима за вежбање;

– поштује мере безбедности током вежбања;

Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијам фер.	– одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија фер и бодри учеснике у игри; – прихвати сопствену победу и пораз; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; – уочи промену у расту код себе и других; – уочи разлику између здравог и болесног стања; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – схвати значај коришћења воћа у исхрани; – правилно се понаша за столом.
--	---

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ

Васпитање, физичко вежбање, игра, здравље и култура.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Вежбају, трће, бацају, скачу....	Континуирано праћење на часовима, вежбе, такмичења, провере
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода демонстрације и посматрања, практичан рад;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Лопте, ластиши, вијаче, чуњеви...
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
Формативно Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника. Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска	Сумативно оценавање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду. Тестови, писмене вежбе	

НАСТАВНЕ ТЕМЕ

Редни број теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова		
		За обраду	За друге типове	Укупно
1.	Ходање и трчање	7	12	19
2.	Скакање и прескакање	6	9	14
3.	Бацање и хватање	3	3	6
4.	Пузања, вишења, упори и пењања	3	1	4
5.	Вежбе на тлу	7	5	12
6.	Вежбе равнотеже	2	-	2
7.	Вежбе реквизитима	5	9	14
8.	Плес и ритмика			
9.	Полигони	4	17	21
10.	Култура вежбања и играња			
11.	Здравствено васпитање			
УКУПНО		43	65	108

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

Ова наставна област реализује се кроз све друге наставне области и теме уз практичан рад са којим се од две наставне теме *Култура вежбања и играња* и *Здравствено васпитање*.

Култура вежбања и играња**Основни термини у вежбању**

раду са ученицима постепено уводити терминологију вежби и упознати их са утицајем примењених вежби на организам.

Вежбам безбедно

Упознати ученика са правилима понашања која важе у просторима за физичко вежбање како у школи, тако и ван ње. Истицати неопходност поштовања правила понашања током вежбања.

Чувам своје и туђе ствари

Формирање свести о потреби чувања како својих тако и туђих ствари.

Правила елементарних игара

Усвајање основних правила елементарних игара које се на часу реализују. Развијање свести о потреби поштовања правила игара, као и последицама њиховог непоштовања.

Некад изгубим, а некада победим

Неговање такмичарског духа. Прихватање победе и пораза на социјално прихватљив начин (без ругања и ниподаштавања противника...).

Навијам фер

Подстицати ученике да приликом игре или такмичења поштују своју и противничку екипу награде сваки леп потез и поступак учесника у игри.

Здравствено васпитање

Упознај своје тело

Ученици именују делове тела и схватају њихову улогу. Могућности свог тела ученици показују кроз вежбање. Нагласити значај физичке активности и физичког и здравственог васпитања као предмета.

Ија растем

Проширити ученичка знања о сопственом расту и развоју. Оспособити их да уоче одређене промене током досадашњег развоја.

Видим, чујем, осећам

Упознавање ученика са одређеним чулима и њиховим улогама, која у великој меру утичу на правилно извођење физичких вежби, али и њиховим улогама у свакодневном животу путем којих унапређујемо сопствено здравље.

Моје здравље

Развој свести о потреби да се буде здрав и шта значи здравље за человека. Неопходно је да уоче разлике између здравог и болесног стања организма.

Ко све брине о мом здрављу

Заједнички сагледати ко све и на који начин брине о њиховом здрављу.

Тражим помоћ

На основу претходних искустава ученика утврдити у којим околностима, када и од кога треба тражити помоћ.

Лична хигијена

Формирање свести о значају одржавања личне хигијене.

Стварање навике да се опрема за физичко вежбање уредно одржава и чува.

Хигијена простора простора у коме живим

Подићи свест о томе да о простору у коме живе треба самостално да брину (одржавају чистим и уредним) јер на тај начин чувају своје здравље.

Хигијена простора простора у коме вежбам

Формирање навике да се хигијена простора у коме ученик вежба уредно одржава и чува (сала, свлачионице, игралишта...)

Животне намирнице и правилна исхрана

Упознавати ученика са основама правилне исхране.

Заједно за столом

Правила понашања за столом током обедовања (постављање стола, правилно држање тела руку током обедовања, правилно жвакање, понашање – гурање, бацање хране итд.).

Глобални план наставних јединица

Наст. тема	Наставна јединица у оквиру теме и редни број часа	Број часова			
		О	У	С	Укупно
I	1. Договор о раду и упознавање ученика са предметом	x			44+62=108
I	2. Појам, врсте и подражавајуће ходање и трчање	x			
II	3. Подражавајући једноножни и суножни поскоци	x			
I	4. Елементарне игре из претходне узрасне фазе		x		
I	5. Ходање и трчање уз правилно држање тела	x			
I	6. Ходање и трчање у колони по један	x			
II	7. Једноножни поскоци у месту и кретању		x		
II	8. Елементарне игре са поскоцима	x			
II	9. Једноножни и суножни поскоци у паровима	x			
II	10. Скок преко „јарка“	x			
I	11. Елементарне игре са трчањем и другим облицима кретања		x		
I	12. Елементарне игре са променама места	x			
I	13. Брзо трчање на 20 метара из различитих стартних позиција	x			
II	14. Скок удаљ из места	x			
I	15. Брзо трчање на 20 метара (увежбавање)		x		
III	16. Елементарне игре у кругу	x			
III	17. Бацање различитих предмета у даљину из места	x			

I	18.	Развој издржљивости смењивањем ходања и трчања		x		
II	19.	Прескакање низа препрека	x			
III	20.	Бацање лопте у вис и хватање на различите начине	x			
III	21.	Елементарне игре-лопта		x		
III	22.	Бацање лопте са одбијањем од зида и хватање	x			
II	23.	Скок удаљ из залета	x			
I	24.	Трчање са допунским задацима		x		
II	25.	Увежбавање скока удаљ		x		
I	26.	Ходање и трчање на различите начине у колони по један, два, четири		x		
II	27.	Проверавање умећа скока удаљ			x	
I	28.	Ходање и трчање на различите начине		x		
III	29.	Бацање и хватање лопте са одбијањем од тла		x		
V	30.	Манипулација телом без помоћи руку	x			
I	31.	Елементарне игре-хваталице		x		
I	32.	Елементарне игре или друге креативне активности по избору ученика		x		
III	33.	Гађање лоптицама у хоризонталне циљеве		x		
VII	34.	Дизање и ношење различитих предмета на комбиноване начине	x			
V	35.	Слободно стваралачко кретно изражавање	x			
V	36.	Акробатски састав на тлу		x		
III	37.	Елементарне игре гађањем		x		
V	38.	Акробатски састав на тлу	x			
V	39.	Одељенско такмичење у акробатском саставу		x		
VII	40.	Вежбање чуњевима	x			
VII	41.	Вежбе палицама	x			
VI	42.	Ходање и трчање по црти и шведској клупи	x			
VII	43.	Вежбање обручима		x		
VII	44.	Потискивање и вучење парова палицом	x			
V	45.	Колут напред из чучња у чучањ-обучавање	x			

I	46.	Дечји поскок у месту и кретању	x		
II	47.	Дечји поскок у месту и кретању-увежбавање		x	
V	48.	Колут напред из чучња у чучањ-увежбавање		x	
V	49.	Колут напред из чучња у чучањ-увежбавање		x	
VIII	50.	Самостално стваралачко осмишљавање ритмичке целине дечјим поскоком	x		
VIII	51.	Слободно кретно изражавање уз музiku у 2/4 такту	x		
VIII	52.	Дечја народна игра „Ја посејах лан“-обучавање	x		
IX	53.	Елементарне игре и друге кретне активности по избору ученика		x	
IX	54.	Вучење санки утроје		x	
VIII	55.	Дечја народна игра „Ја посејах лан“		x	
IX	56.	Правимо Снешка Белића		x	
IX	57.	Санкамо се		x	
VIII	58.	Дечја народна игра по избору	x		
VII	59.	Вежбе и игре реквизитима на различите начине		x	
IX	60.	Полигон-савладавање низа препрека	x		
VIII	61.	Дечја народна игра по избору		x	
VII	62.	Вежбе и игре реквизитима на различите начине		x	
VIII	63.	Самостално формирање кореографије на основу научених народних игара		x	
IX	64.	Потискивање парова са места	x		
IX	65.	Потискивање и вучење парова преко црте		x	
IX	66.	Потискивање и вучење парова палицом		x	
IX	67.	Елементарне игре по избору ученика		x	
VII	68.	Дизање и ношење лопте на различите начине	x		
VII	69.	Дизање и ношење предмета различитих облика и тежине		x	
IV	70.	Препентравање и провлачење преко и испод клупе	x		
I	71.	Штафетне игре		x	
VII	72.	Вежбе и игре са реквизитима		x	

		на различите начине			
VIII	73.	Музика ми не да мира	x		
IV	74.	Полигон-савладавање низа препрека	x		
III	75.	Елементарне и штафетне игре лоптом		x	
II	76.	Прескакање кратке вијаче	x		
III	77.	Вођење лопте у месту и слободном кретању	x		
II	78.	Прескакање кратке вијаче		x	
VII	79.	Њихање и кружење вијачом у ченој равни	x		
II	80.	Проверавање умећа прескакања кратке вијаче			x
IV	81.	Полигон-савладавање низа препрека		x	
III	82.	Усавршавање вођења лопте у месту и кретању		x	
I	83.	Трчање у природи на различите начине	x		
II	84.	Елементарне игре с кратком вијачом		x	
I	85.	„Трим“-трчање у природи са допунским задацима		x	
III	86.	Вођење лопте у различитим условима	x		
I	87.	„Трим“-тренинг издржљивости		x	
III	88.	Елементарне и штафетне игре по избору учитеља		x	
III	89.	Додавање и хватање лопте у паровима	x		
I	90.	Брзо трчање са променом места		x	
III	91.	Додавање лопте у пару		x	
I	92.	Брзо трчање на 20 метара		x	
I	93.	Штафетна игра брзим трчањем		x	
I	94.	Елементарне игре за развој спретности		x	
III	95.	Додавање и хватање лопте на различите начине		x	
III	96.	Додавање и хватање лопте на различите начине		x	
II	97.	Прескакање кратке вијаче		x	
I	98.	Брзо трчање на 20 метара- одељењско такмичење		x	
I	99.	Провера телесне развијености		x	
I	100.	Трчање на 30 метара из		x	

		високог старта			
III	101.	Бацање медицинке и висок претклон на клупици	x		
VI	102.	„Издржај у згибу“ до 120 секунди максимално	x		
II	103.	Скок удаљ из места		x	
II	104.	Прескакање дуге вијаче у месту		x	
VII	105.	Протрчавање испод дуге вијаче		x	
VII	106.	Штафетне игре		x	
II	107.	Прескакање дуге вијаче		x	
IX	108.	Елементарне игре по избору ученика и разговор о резултатима рада		x	

Место за рад

Фискултурна сала, школско двориште, терен спортског клуба *Врчин*, а у издвојеном одељењу Доња мала користи се терен за одбојку, кошарку и игралиште за рукомет, мали фудбал. Такође, могућ је, у зависности од потреба наставних јединица и одлазак у природу (ливада, шума, итд. за игре на снегу, трим трчање, итд.), што ће оперативним планом бити прецизирено.

Средства за рад ученика

Спортска опрема

Справе и реквизити

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за 1. разред основне школе

Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника

Свеска за праћење рада ученика

Портфолио

Справе и реквизити

Спортска опрема, справе и реквизити, ДВД и ЦД, ТВ и видеорекордер, персонални рачунар, монитор и штампач

**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ
КАТИХИЗИС**

Назив предмета:

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Први

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Учимо о нашој вери - уводни час	☐ упознавање ученика и вероучитеља ☐ упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада ☐ мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> да разуме основна сазнања о темама које ће се обраћивати на настави Православног катихизиса <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> бити подстакнут да активно учествује на часовима верске Наставе 	☐ Упознавање са садржајем програма и начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ученицима пружити 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да опише и објасни 	☐ приче и слике	

<p>- ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВО ТА</p> <p>2. Моја породица 3. Моја школа и Другари 4. Ми смо део Божје породице (Цркве)</p>	<p>основ за разумевање човека као бића заједнице</p> <ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице 	<p>значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо 	<p>које приказују породицу</p> <p>☐ може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем)</p> <p>☐ садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници,</p>	<p>животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознati са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе</p> <p>Настава се реализује кроз следеће</p>
---	--	---	--	--

		чланови Божје породице (Цркве)	правила понашања	основ за разумевање да се кроз међусобне
		<i>Афективни аспект:</i> • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима	Божја породица (ко су чланови Божје породице; ☐ како се постаје њен члан...)	односе љубави остварује јединство
III ЗАЈЕДНИЦА ЛУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	• пружити основ за разликовање и Упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви	<i>Когнитивни аспект:</i> • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави • моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом	приче које говоре о томе да када ☐ некога волимо, онда га и слушамо ☐ како можемо да помогнемо другоме;	неопходно знање о
5. Послушност	• пружити основ за упознавање односа који	• моћи да усвоји текст молитве Оче Наш	☐ љубављу чиним добра дела	
6. Даривање – наша љубав	владају између човека и Бога	• знати да је Бог Отац створио свет из љубави • моћи да препозна да је наш живот Божји дар	☐ садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света	облике наставе:
7. Цео свет дар	• пружити основ за наразумевање да је молитва наш разговор са Богом	• знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <i>Афективни аспект:</i> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин	☐ песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј.Ј. Змај ☐ Бог је цео свет	теоријска настава (35 часова)
8. Оче наш зовемо нашег Бога	• омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин • ученицима пружити			практична настава (1 час) Место реализације наставе

Теоријска настава се реализује у учионици;

Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;

Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе

Уводне часове требало би осмислiti тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

<p>IV - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТ ОС СЕ</p> <p>10. Христос се роди – Божић у мом дому</p> <p>11. Како је Раствко постао Св. Сава</p> <p>12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<p>доласку Спаситеља у свет</p> <p>указати ученицима да је послање Сина</p> <p>Божјег дар љубави Бога Оца свет</p> <p>пружити ученицима елементарно знање о Светом Сави</p>	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <p><i>Афективни аспект:</i> По завршетку теме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве 	<p>Христовом Рођењу (препричано и прилагођено)</p> <p>Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“</p> <p>Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава)</p> <p>Химна Светом Сави</p>
<p>V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p> <p>13. Бог ствара свет</p> <p>14. Свет је наш дом</p> <p>15. Прихватимо дарове Божје</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пужити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућити ученицима да схвате и доживе <p>Цркву као заједницу сабраног Божјег народа</p> <ul style="list-style-type: none"> • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и 	<p>Библијско казивање о стварању света</p> <p>Живот првих људи-Божја жеља да свет буде</p> <p>Црква Човек не прихвата Божје дарове- непослушност и</p>

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.

простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.

Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.

Евалуација наставе

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и

остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.

Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као

16. Где је љубав ту је Бог		јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом	Прича: „Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој	
17. Христова вечера са ученицима		учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица	Прва Литургија (Христови ученици); „Православна читанка“, с. Нина Неранџић и Ана Савковић	
18. Литургија - окупљање Божје Породице				
19. Пост – стаза Љубави		<i>Афективни аспект:</i> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији		
VI – ХРИСТОВА ЉУБА В ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и вакрсењу	<i>Когнитивни аспект:</i> • упознati Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби сило“ • бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Вакрсењу • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Вакрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)	Јевађељска прича Милостиви Самарјанин Песмица: „Знаш ли ко те љуби слилно“ Новозаветно сведочанство о Христовом Вакрсењу (препричано и прилагођено) Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн	
20. Христова љубав према човеку и Свету				
21. Препознајемо Христову љубав				
22. Христос вакрсе!				

- препознати да је прослава
празника догађај целе породице

остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;

провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова;

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика; Оквирни број часова по темама Увод – 1

Заједница као основ живота – 4

Заједница љубави Бога, човека и природе – 5

Неизмерна љубав Божја-Христос се роди! – 6

Црква – заједница са Богом – 8

Христова љубав према човеку и свету – 4

Наша брига о свету – 6 Евалуација – 1+1

		<p>кроз који се остварује заједница љубави</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника 		
VII – НАША БРИГА О СВЕТУ	<p>23. Човек домаћин у Свету</p> <p>24. Радост служења</p> <p>25. Љубав према људима и природи је љубав према Богу</p> <p>26. Сваки човек је за нас Христос</p> <p>27. Научили смо о нашој вери</p>	<p>• омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку</p> <p>• подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи</p> <p>• установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса</p>	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су пројети љубављу према природи, људима и Богу • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи 	☐ Разне приче о које говоре о служењу човека човеку ☐ Човекова брига за очување природе, биљака и Животиња ☐ Прича Свети Герасим и лав Јордан ☐ Приче и слике о Кућним Љубимцима

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

Српски језик и књижевност

Свет око нас

Ликовна култура

Музичка култура

Грађанско васпитање

Глобални план наставних јединица 1. разред

УВОД

Уводни час - Учимо о нашој вери час

II ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА

Моја породица (обрада)

Моја школа и другари (обрада)

Ми смо део Божје породице (Цркве) (обрада)

Систематизација

ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ

Када волим онда и слушам (обрада)

Даривање је израз љубав (обрада)

Цео свет на дар (Бог све ствара из љубави) (обрада)

Оче наш (обрада)

Оче наш (обрада)

Систематизација

IV НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Бог долази у овај свет (обрада)

Христос се роди – Божић у мом дому (обрада)

Како је Растко постао Св. Сава (опис н.ј. - Свако од нас љубављу и кроз заједницу са Богом иде путем Св. Саве) (обрада)

Свети Сава, слава у школи и породици (обрада)

Евалуација

Систематизација
ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ

Бог ствара свет (обрада)

Свет је наш дом (опис н.ј. - живот првих људи – жеља Божја да свет буде Црква) (обрада)

Прихватимо дарове Божје (опис н.ј. - човек не прихвата дар, непослушност, себичност) (обрада)

Где је љубав ту је Бог (опис н.ј. - у Цркви остварујемо јединство људи и природе са Богом) (обрада)

Христова вечера са ученицима (опис н.ј. - Христови ученици - апостоли) (обрада)

Литургија -окупљање Божје породице(обрада)

Пост - стаза љубави(обрада)

Систематизација

VIXРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ

Христова љубав према човеку и свету (садржај н.ј. - Милостиви Самарјанин; песма „Знаш ли ко те љуби силно“)(обрада)

Препознајемо Христову љубав (садржај н.ј. – прича: „Добро дрво“, Ш. Силверстејн) (обрада)

Христос васкрсе! (опис н.ј. - новозаветно сведочанства) (обрада)

Систематизација

VII НАША БРИГА О СВЕТУ (ТВОРЕВИНИ БОЖЈОЈ)

Човек домаћин у свету (опис н.ј. - свештеник твари - природе) (обрада)

Радост служења (обрада)

Љубав према људима и природи је љубав према Бог (обрада)

Христос је узор свима (обрада)

Систематизација

Евалуација

Научили смо у првом разреду (систематизација)

**ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - САЗНАЊЕ О СЕБИ И
ДРУГИМА** Циљ и задаци

Циљ наставе "Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима" јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања а, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

Задаци наставе "Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима" су:

- олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције - успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;

подстицање развоја сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личн ом идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања;

проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других;

подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика;

подстицање групног рада, споразумевања и сарадње;

развијање комуникативне способности и конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима;

развијање креативног изражавања;

упознавање ученика са дечјим правима;

подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху.

Садржаји програма

I Тема - Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције.

Сусрет родитеља, наставника и ученика. Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за промену средине одрастања;

Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада.

Тема - Подстицање развоја сазнања о себи, о сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања.

Свест о себи I. Кроз размену о томе шта воле да раде и цртање својих аутопортрета и осећања ученици откривају своје особености, међусобне разлике и сличности;

Свест о себи II.. Кроз игру преобрађаја, размену о сопственим способностима и вредностима, цртање сопственог знака ученици упознају себе и друге;

Времеплов. Кроз евоцирање и цртање пријатних и непријатних успомена, ученици интегришу прошла искуства. Кроз игру поверења уче да се узајамно подржавају;

Снови (Непријатни снови). Кроз евоцирање и цртање снови и игру маште, ученици уче да изразе и контролишу своја приватна искуства;

Снови (Пријатни снови). Кроз евоцирање, цртање и одигравање снови, ученици уче да изразе и контролишу своја приватна искуства;

Моје жеље. Кроз цртање и игру маште ученици уче да артикулишу своје жеље и захтеве;

Ја кад порастем. Кроз цртање и размену ученици уче да остваре своје право на развој;

Ја и како ме види други. Кроз цртање и размену ученици сагледавају себе из различитих перспектива.

Тема - Изражавање и комуникација осећања; проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања.

Шта ме брине. Кроз цртање и размену ученици артикулишу своје проблеме и уче да користе машту и креативност, а физичке вежбе да се ослободе тензије;

Моје место за опуштање. Кроз вежбу опуштања и вођене фантазије ученици уче како могу да постигну смиреност;

Изражавање осећања. Кроз вежбе кретања, невербалног изражавања и цртања осећања подстиче се опажање и изражавање осећања.

Комуникација осећања. Ученици уче да препознају осећања изражена покретима и изразима лица;

Мој бес I. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја и симболичког приказа беса пружа им се могућност да изразе бес, и да развију стратегије за превазилажење umестo потискивање беса;

Мој бес II. Кроз цртање, симболички приказ беса, пружа им се могућност да изразе бес, и да развију стратегије за превазилажење umестo да потискују бес;

Страхови I. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја страха и размену о стратегијама расплашивања, даје им се могућност да изразе и поделе страхове и да развију нове стратегије за превазилажење страха;

Страхови II. Кроз евоцирање извора страха и прављење штита од страха, даје им се могућност да изразе и поделе страхове и да развију нове стратегије за превазилажење страха;

Туга. Кроз размену извора туге, цртање унутрашњег доживљаја туге, размену и игру моделирања, даје им се могућност да изразе и поделе тугу, добију дозволу за плакање и развију стратегије за превазилажење туге;

Љубав. Кроз игру асоцијација, невербално изражавање, цртање унутрашњег доживљаја љубави и размену о знацима љубави, даје им се могућност да диференцирају доживљај и експресију љубави.

IV Тема - Подстицање групног рада, договарања и сарадње.

Сарадња I. Кроз прављење заједничког цртежа у малим групама ученици се уче да се договарају;

Сарадња II. Кроз цртање и игру слагалице деца се уче да сарађују.

Тема - Подстицање социјалног сазнања, разумевање и прихватање међусобних разлика; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других.

Увредљиви надимци. Кроз игру улога, ученици се уче да препознају осећања и потребе, и "жртве" и "насилника", и да нађу конструктиван начин да превазиђу ово понашање;

Пријатељство. Кроз размену, ученици уче да артикулишу појам пријатељства;

Тајни пријатељ. Кроз игру, ученици се подстичу да сmisле како ће да обрадују једни друге.

VI Тема - Развијање комуникативне способности, конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима.

Комуникација и неспоразуми I. Ученицима се демонстрирају ефекти разлика у гледању и примању порука као извор неспоразума и указује на важност стављања у позицију другог, као и проверавања како је порука примљена за међусобно разумевање;

Комуникација и неспоразуми II. Ученицима се демонстрирају ефекти нејасно изражених порука и указује на значај прецизности и јасноће у изражавању за међусобно разумевање;

Неспоразуми са родитељима. Ученицима се демонстрирају ефекти негативних порука и указује на важност јасног изражавања својих потреба за међусобно разумевање;

Тужакање. Ученици евоцирају различите ситуације тужакања, и задатак им је да се ставе у позицију оног који тужака и оног које је објект тужакања, да сагледају њихове потребе и осећања, и да нађу решење које ће задовољити обе стране без тужакања;

Конфликти. Кроз игру маште и одигравање ситуација из властитог живота ученици се упознају са динамиком конфликта и његовим могућим исходима.

VII Тема - Упознавање ученика са дечјим правима и подстицање и оспособљавање ученика за активну партиципацију у животу школе.

Права деце. Кроз размену, деца се упознају са основним дечјим правима;

Школа какву желим. Кроз вежбу вођене фантазије и цртање, ученици изражавају св оје визије школе по мери деце;

Да кажем слободно. Ученици уче како да остваре право на слободу мишљења и јавног изражавања слободе мишљења;

Право на игру. Размена о томе како користе слободно време и чега воле да се играју.

VIII Тема - Евалуација.

Ја пре, ја после. Ученици се подстичу да сами процене програм који су прошли и сопствено напредовање;

Презентација резултата рада родитељима.

Наставне методе:

метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)

метода разговора (дијалошка метода)
метода демонстрације
метода цртања и илустративних радова
метода писаних и графичких радова
метода писања и писмених радова
метода читања и рада на тексту
метода упоређивања
метода апстракције и генерализације
метода анализе и синтезе
визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)
игровне активности
метода истраживачког рада
метода практичног рада
метода решавања проблема – хеуристички приступ
метода комбинованог рада

Садржаји програма

Грађанско васпитање први разред

Радионица ПРВИ СУСРЕТ РОДИТЕЉА, УЧЕНИКА И НАСТАВНИКА -радионица (уводни час)
Радионица УПОЗНАВАЊЕ УЧЕНИКА СА САДРЖАЈЕМ ПРЕДМЕТА И НАЧИНОМ РАДА-радионица (обрада)
Радионица ОВО САМ ЈА -радионица (обрада)
Радионица И ОВО САМ ЈА –радионица (утврђивање)
Радионица МОЛЕ ПУТОВАЊЕ У ПРОШЛОСТ-радионица (обрада)
Радионица МОЛЕ МЕСТО ЗА ОПУШТАЊЕ-радионица (обрада)
Радионица ШТА МЕ БРИНЕ-радионица (обрада)
Радионица МОЈА ОСЕЋАЊА-радионица (обрада)
Радионица ПОГАЂАМ ОСЕЋАЊА-радионица (утврђивање)
Радионица ШТА КАД НЕ ВИДИМО СВИ ИСТО-радионица (обрада)
Радионица ЈА ВИДИМ, ТИ ВИДИШ –радионица (утврђивање)
Радионица КАД КАЖЕМ : НЕЋУ! -радионица (обрада)
Радионица УВРЕДЉИВИ НАДИМЦИ-радионица (обрада)
Радионица ТУЖАКАЊЕ-радионица (обрада)
Радионица ЗАЈЕДНО СТВАРАМО ПРИЧУ –радионица (утврђивањеа)
Радионица ДАЈЕМ И ДОБИЈАМ –радионица (обрада)
Радионица СТРАШАН САН-радионица (обрада)
Радионица НАЈЛЕПШИ САН –радионица (обрада)
Радионица МОЈ БЕС –радионица (обрада)
Радионица КАКО СЕ СМИРУЈЕ БЕС –радионица (обрада)
Радионица КАКО ПОМИРИТИ ПСА И МАЧКУ-радионица (утврђивање)
Радионица МОЈ СТРАХ-радионица (обрада)
Радионица ШТА СА СТРАХОМ –радионица (обрада)
Радионица МОЈА ТУГА-радионица (обрада)

Радионица МОЈЕ ЖЕЉЕ-радионица (обрада)
Радионица ЈА КАД ПОРАСТЕМ-радионица (обрада)
Радионица ЈА И КАКО МЕ ВИДЕ ДРУГИ-радионица (утврђивање)
Радионица ДРУГАРСТВО-радионица (обрада)
Радионица ОБРАДУЈ ЧЛНОВЕ СВОЈЕ ПОРОДИЦЕ-радионица (обрада)
Радионица ЉУБАВ-радионица (обрада)
Радионица ДЕЧЈА ПРАВА-радионица (обрада)
Радионица ШКОЛА КАКВУ ЖЕЛИМ-радионица (обрада)
Радионица ДА КАЖЕМ СЛОБОДНО-радионица (утврђивање)
Радионица ПРАВО НА ИГРУ-радионица (обрада)
Радионица ПУТОВАЊЕ КРОЗ РАДИОНИЦЕ-радионица (утврђивање)
Радионица ШТА ВОЛИМ КОД ТЕБЕ-радионица (систематизација)

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, природа (ливада, шума,...), парк код споменика, парк на Барама.

Средства за рад ученика

Свеска, оловка, гумица, резач, папир различитог формата и облика (обични, хамер, картон ...), маказе, лепак, једна свеска А- 4 за школски и домаћи рад, оловке – графитне , оловке у боји , фломастери у боји

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за 1. разред основне школе

Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника

Група аутора, „Грађанско васпитање – Сазнање о себи и другима 1“ – Завод за уџбенике

,„Грађанско васпитање – Сазнање о себи и другима 3“, Креативни центар

,„Буквар децјих права“ УНИЦЕФ, Љ.Ршумовић

,„Језик саосећања“, М. Розенберг

Свеска за праћење рада ученика

Портфолио

Табла и крева, сет крева у боји, пано, приче у зидним сликама, графоскоп

ДВД и ЦД , ТВ и видеорекордер, касетофон са касетама

Персонални рачунар, монитор и штампач

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Циљ предмета је стицање знања и оспособљавање ученика да знања примене у животу, решавање актуелних проблема из животног окружења, самостално коришћење различитих извора технике ради стицања нових знања, подстицање за истраживањем, истраживачко учење, развој интересовања за развој комуникационих вештина.

Разред: први

Годишњи фонд: 36 часова

Годишњи план наставних јединица

Редни број часа	Наставна јединица	Тип часа
1.	Уводни час- упознавање са предметом. Шта ћемо и како радити	Обрада
2.	Дигитални уређаји у мом дому	Обрада
3.	Дигиталне играчке	Утврђивање
4.	Комуникација у дигиталном свету	Обрада
5.	Дигитални уређаји су свуда око нас	Обрада
6.	Паметни дигитални уређаји	Обрада
7.	Дигитални уређаји	Утврђивање
8.	Учење у дигиталном свету (образовне игре, материјали, уџбеници...)	Обрада
9.	Дигитални свет и занимања људи	Обрада
10.	Учење и рад у дигиталном свету	Утврђивање
11.	Стварање у дигиталном свету	Обрада

12.	Стварање у дигиталном свету	Утврђивање
13.	Откривање света помоћу дигиталних уређаја	Обрада
14.	Уметност у дигиталном свету	Обрада
15.	Виртуелна посета установама културе	Утврђивање
16.	Дигитални уређаји и здравље	Обрада
17.	Одговорно управљање дигиталним уређајима	Обрада
18.	Новогодишње честитке, некад и сад	Обрада
19.	Преношење порука некад и сад	Утврђивање
20.	Заштита личних података	Обрада
21.	Коме се обратити за помоћ уколико смо угрожени	Обрада
22.	Како се заштити на интернету и коме се обратити за помоћ	Утврђивање
23.	Планирање дневног времена коришћења дигиталних уређаја за игру и забаву	Обрада
24.	Електронски отпад и безбедно одлагање	Обрада
25.	Права и обавезе у дигиталном свету	Обрада
26.	Лепо понашање на Интернету	Обрада
27.	Права и обавезе и лепо понашање у дигиталном свету	Утврђивање
28.	Обављање активности одговарајућим редоследом - све има свој редослед	Обрада
29.	Упутство – редослед корака (алгоритам)	Обрада
	Корак по корак до решења (алгоритам)	Утврђивање

30.				
31.	Уочавање и исправљање грешке у упутству (алгоритму)		Утврђивање	
32.	Вежбање алгоритамског начина решавања проблема		Утврђивање	
33.	Права и обавезе у дигиталном свету		Утврђивање	
34.	Здравствене последице прекомерног или неправилно коришћење дигиталних уређаја		Утврђивање	
35.	Шта смо научили у првом разреду о дигиталном свету што нисмо знали		Утврђивање	
36.	Дигитални свет		Систематизација	

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања, метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту...	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски...	Компјутер, бим пројектор, часописи, енциклопедије, бојице...

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

<p style="text-align: center;">Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p style="text-align: center;">Посматрање, самоевалуација, педагошка свеска</p>	<p style="text-align: center;">Сумативно</p> <p>оценетићи</p> <p>оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p>
---	---

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

Српски језик

Свет око нас

Ликовна култура

Музичка култура

Грађанско васпитање

ШАХОВСКА СЕКЦИЈА

Садржаји програма

I тема: Уводни час (1)

Уводни час - упознавање са наставним предметом, уџбеником и начином рада. **II тема: Основе шаха, шаховске фигуре, њихово кретање и вредност (13)**

ШАХОВСКА ТАБЛА

Шаховска табла, назив шаховских фигура и њихово постављање у почетни положај.

Геометрија шаховске табле.

КРЕТАЊЕ ШАХОВСКИХ ФИГУРА

Топ:

основно кретање топа;

концепт узимања противничке фигуре.

2. Ловац:

основно кретање ловца.

Дама:

основно кретање даме;

концепт заштите фигуре.

4. Скакач:

основно кретање скакача и његове посебности;

појам двојног удара.

Пешак:

основно кретање пешака (кретање унапред за једно или два поља у првом потезу);

кретање пешака приликом узимања противничке фигуре (косо кретање);

узимање противничке фигуре у пролазу ("ан пасан");

претварање пешака у другу фигуру приликом доласка на последњи ред ("промоција").

6. Краљ:

посебност и значај краља;

основно кретање краља;

концепт шаха краљу - нападање краља противничким фигурама осим краља;

немогућност налажења противничких краљева на суседним пољима;

одбрана од шаха - склањање краља, заклањање од шаха, узимање фигуре која даје шах;

циљ игре - мат.

ВРЕДНОСТ ШАХОВСКИХ ФИГУРА

пешак као јединица мере;

убичајено вредновање фигура ($\Pi = 1$, $C = \Lambda = 3$, $T = 5$, $D = 9$ или 10);

лаке и тешке фигуре.

тема: Обележавање и записивање потеза (5)

1. Шаховски потез:

- правилно одигравање и комплетирање

потеза; - шаховски сат и његова улога; -

правило "такнуто - макнуто!".

2. Шаховска нотација и записивање потеза: -

шаховска поља и њихово обележавање; -

означавање шаховских фигура;

- записивање шаховских потеза у пуном и скраћеном облику ("нотација");

- образац за записивање шаховске партије ("формулар") и начин његовог коришћења. **IV тема: Шаховска игра и њена правила (13)**

1. Услови под којима се може изводити рокада:

- краљ и рокадни топ се нису померали са својих почетних положаја;

између краља и рокадног топа не налазе се фигуре;
краљ није у шаху, не прелази преко поља нападнутог од стране противничких фигура и није у шаху по завршетку потеза.

2. Елементарна тактика:

откривени шах;
двоствруки шах.

Основе стратегије - шаховски лавиринт:

- правила "шаховског лавиринта";
- примери "шаховског лавиринта" са задатком да се дâ шах противничком краљу.

Победа једног од играча (одлучена партија):

мат краљу;
предаја партије;
мат у једном потезу;
мат краљем и дамом против краља;
мат помоћу краља и два топа против краља;
мат краљем и топом против краља.

Нерешен исход партије (реми):

немогућност давања мата фигурама које су преостале на табли;
пат;
вечити шах;
троструко понављање позиције;
правило 50 потеза;
понуда и прихватање ремија.

Краљ и пешак против краља (K+P:K) - основе:

- промоција као начин добитка партије; -
- правило квадрата; - правило једноставне опозиције.

V тема: Одигравање партије (4)

- Правила понашања у просторијама у којима се игра шах, као и правила понашања приликом играња шаховске партије; - Основне смернице за почетак партије (центар, развој, рокада, материјал итд.);
- Примери неких шаховских партија: "шустер-мат", Костићева замка; - Самостално одигравање шаховских партија међу ученицима.

Подврсте шаха (игре) које могу да се користе за први разред:

Табла и фигуре (Меморијске игре).

Топ (Преџртавање табле).

Линијске фигуре (Ланац; Жетва; Тренинг топом, ловцем и дамом; Дама против дв а ловца).

Скакач (Коњићев скок; Хиподром; Тренинг скакачима; Контакт; Игра кружења; Скакачи у потери; Коњички дуел).

Пешак (Само пешаци; Завршица са пешацима; Овце и вук).

Утврђивање кретања и дејства фигура (Сељачка буна; Есенција шаха; Шаховски комарац; Црна кутија).

Записивање потеза и шаховска нотација (Подморнице).

Утврђивање шаховских правила (Жућа и принц Филип).

Вредност фигура и њихова размена (Шах на изнајмљивање; Вожња таксијем).

Универзално

КИНЕСКИ ЈЕЗИК (један час недељно)

Упоредо са продубљивањем размене са Кином у политичкој, економској и културној области у Србији се већ годинама учи кинески језик. Програм је обухватао ученике средњих

школа, а са све већом заинтересованошћу и растом ентузијазма за учење кинеског језика, програм је намењен и ученицима основних школа.

Наша школа се труди да својим ученицима увек понуди нове, актуелне садржаје, те смо овога пута, великим ангажовањем и успостављајући сарадњу са Амбасадом НР Кине успели да организујемо учење кинеског језика као факултативног предмета за ученике наше школе.

Настава се реализује у два термина уторком за ученике 1 – 4. разреда и два термина средом за ученике 5 – 8. разреда, а распоред група и термина налази се на огласној табли на ћачком улазу у школу.

Chinese classTeaching Plan

Theme 专题	Topic 话题	Unit 单元教学内容
1.	Hello 你好	Greeting and taking leave(Hello, goodbye); paper-cut 日常问候（你好，再见） 剪纸
		Thanks and Sorry(Thank you, You're welcome, I'm sorry, Never mind) 谢谢和对不起（谢谢，不用谢，对不起，没关系）
2.	You, Me, He/She/It 你, 我, 他/她/它	Learning You, Me, He/She/It,Your, We, Them (学习你, 我, 他/她/它, 你们, 我们, 他们)
3.	My Family 我的家庭	My family (mum, dad,brother, sister) 我的家庭 (妈妈, 爸爸, 兄弟, 姐妹)
		Learning family members: granny,grandad 家庭成员 (爷爷奶奶, 姥姥姥爷)
		Identifying family members 认识家庭成员 (叔叔, 姑姑, 伯伯, 舅舅, 婶)
		Chinese Songs 学唱中文歌
		Revision 复习
4.	My Body 我的身体	Learning parts of the body: hands, feet,head, body 学习身体部位 (头, 手, 脚, 胳膊, 腿)

		The five sense organs (face, eyes, eyebrow, nose, mouth, ear, hair) 五官 (脸, 眼睛, 眉毛, 鼻子, 嘴, 耳朵, 头发)
		Hello, goodbye; Parts of the body 打招呼 (用肢体语言)
		Learning a Chinese song:touch your head, clap your hands, stamp your feet 学唱中文歌 《幸福拍手歌》 Chinese sport: kicking shuttlecock 中国传统运动: 踢毽子
5.	Numbers 数字	Learning numbers and how to say telephone number(one, two, three...) 学习数字和电话号码 (一、二、三...)
		Learning numbers (twenty, thirty, forty,...) 学习数字 (二十、三十、四十)
		Year, Month, Date, Birthday, Age 年, 月, 日, 生日, 年龄
		Counting(one nose, two hands...) 数数(一个鼻子, 两只手...)
		Calendar(the day before yesterday, yesterday, today, tomorrow, the day after tomorrow) 日历 (前天, 昨天, 今天, 明天, 后天)
		Calendar (January, February, March...) 日历 (一月, 二月, 三月...)
		Calendar(Monday, Tuesday, Wednesday...) 日历 (星期一, 星期二, 星期三...)
		Revision 复习

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Час одељењског старешине

ЦИЉ часа одељењског старешине је:

Развијање правилног понашања ученика

Развијање хуманизма међу ученицима

ЗАДАЦИ часа одељењског старешине су:

Елиминисати утицаје који штетно утичу на здравље

Подстицање ваннаставних активности

Подстицање социјалног сазнања

Развијање креативности

Развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима

Превенција малолетничке деликвенције и превенција болести зависности

Наставне методе

Метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)

Метода разговора (дијалошка)

Метода демострације

Метода практичних радова

Метода цртања и илустративних радова

Метода писања и писмених радова

Метода читања и рада на тексту

Игровне активности

Комбиновани рад

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ

1. Кућни ред школе
2. Израда одељењских правила (платформа „Чувам тे“)
3. Оплемењивање радног простора
4. Толеранција
5. Буквар дечјих права
6. Бирамо име наше одељењске заједнице
7. Песма и бец нашег одељења- пројектне активности „Учимо сви заједно“
8. Кад зазвони телефон (превенција виртуелног насиља-платформа „Чувам те“)
9. Бринемо о цвећу, дрвећу, дворишту...
10. Упознавање Вука Стефановића Карадића (посета сеоској библиотеци)
11. Шта је све насиље (активности платформе „Чувам те“)
12. Како реагујемо на насиље (активности платформе „Чувам те“)
13. Другарство је... (читамо пословице и изреке о другарству – Народна књижевност)
14. Та тешка реч – извини -пројектне активности „Учимо сви заједно“
15. Лепе речи
16. Писана и неписана правила (активности у вези пројекта „Чувам те“)
17. Чега се бојим, а шта ме радује

18. Превенција дигиталног насиља: Интернет – сазнање и незнање; Игра и игрице
19. Свети Сава – живот и дело (Читање народних прича и приповедака из књига)
20. Прослава школске славе
21. Уааа, неправда – Баскет и графити (активности платформе „Чувам те“)
22. Чистоћа је пола здравља (користимо енциклопедије позајмљене из библиотеке)
23. Уааа, неправда – Ко глуми, а ко не глуми, питање је сад (активности платформе „Чувам те“)
24. Превенција дигиталног насиља – Вредности, правила, реституција (Радионица по избору)
25. Обрадоваћу маму, баку ...
26. Међуодељењско такмичење у рецитовању (песмице научене из књига позајмљених из библиотеке)
27. Бринемо о нашој учионици
28. У сусрет Васкрсу
29. Како да решимо проблем (активности платформе „Чувам те“)
30. Учимо сви заједно – Где је добра воља да журка буде больја (активности у вези пројекта)
31. Возић правила (активности платформе „Чувам те“)
32. Дан школе
33. Бонтон (читамо делове из књиге и говоримо из искуства)
34. Међуодељењска спортска такмичења
35. Час у природи - Позвао је мај све бубе на чај
36. Анализа успеха на крају школске године и предлози за следећу школску годину

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, природа (ливада, шума, парк, установе и организације, ...).

Средства за рад ученика

Једна свеска А-4 за школски и домаћи рад
Оловке – графитне
Оловке у боји
Фломастери у боји
Гумица и зарезач
Енциклопедије, споменари, албуми, часописи, итд.

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада за 1. разред основне школе
Школски програм за 1. разред, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника
Свеска за праћење рада ученика
Портфолио
Табла и кревда
Сет кревда у боји
Пано

Приче у зидним сликама
 Кућни ред школе
 Листа дечијих права
 Графоскоп, фолије за графоскоп
 ДВД и ЦД
 ТВ и видеорекордер
 Касетофон са касетама
 Персонални рачунар, монитор и штампач
 Похвалнице, дипломе, награде

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности школе обухватају:

- Прославу Дана школе – Пренос моштију Светог Саве – 19.мај
- Прославу школске славе – Светог Саве
- Прославу почетка школске године
- Прославу краја школске године
- Прославу краја основношколског образовања и васпитања
- Прославе школских и државних празника
- Приредбе
- Представе
- Изложбе
- Концерте
- Такмичења и смотре
- Посете установама културе

	АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗATORИ
Прослава Дана школе	<ul style="list-style-type: none"> • „Савини дани“ • „Учитељству у част“ – ликовно-литерарни конкурс • У оквиру Савиних дана- такмичење у беседништву • Приредбе и концерти • Спортска такмичења • Изложбе ликовних и литературних радова ученика • Поводом јубилеја школа организује и друге видове прослава (свечане академије, издавање монографија и сл.) којима промовише успехе својих ученика; годишњак „Растимо заједно“ 	Месец мај 19.05.	<ul style="list-style-type: none"> - Стручна и одељењска већа - Библиотекар и стручна служба школе - Руководство школе
Прослава почетка школске године	<ul style="list-style-type: none"> • Приредба за ученике првог разреда и њихове родитеље • Панои добродошлице за ђаке-прваке • Приредба за ученике петих разреда и њихове родитеље 	први дан школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењско веће првог и петог разреда - Стручно веће ликовне и музичке културе, стручно веће језика - Стручно веће разредне

			наставе
Прослава краја школске године	<ul style="list-style-type: none"> • Прославе за ученике старијих разреда • Одељењске прославе за ученике млађих разреда 	последњи наставни дан другог полуодишта	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењска већа свих разреда - Ученички парламент
Прослава краја основно школског образовања и власпитања	<ul style="list-style-type: none"> • Свечана додела диплома • Прослава за ученике • Панои са успесима ученика 	по завршетку наставе за ученике 8. разреда	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењско веће осмог разреда - Ученички парламент - Савет родитеља
Прослава школских и државних празника	<ul style="list-style-type: none"> • Прославе за ученике старијих разреда • Одељењске прославе за ученике млађих разреда • Новогодишњи концерт, новогодишњи базар, подела честитки, изложбе и др. (у организацији Ученичког парламента) • Посете установама које организују тематске представе или прославе за ученике 	Током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењска већа свих разреда - Ученички парламент - Стручна већа
	<ul style="list-style-type: none"> • Свечана академија • Изложбе ликовних радова • Часови одељењске заједнице посвећени Светом Сави • Школски часопис „Ђачки хоризонти“ 	Школска слава Свети Сава	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће ликовне и музичке културе - Стручно веће језика - Вероучитељи - Библиотекар - Руководство школе
	<ul style="list-style-type: none"> • Часови одељењске заједнице посвећени догађајима и личностима којима је празник посвећен • Маскенбал/спортске активности/базари/ликовне активности 	Државни празници значајни датуми (по календару)	<ul style="list-style-type: none"> - Вероучитељи - Одељењске старешине - Стручно веће ликовне и музичке културе
Приредбе, представе, изложбе и концерти	<ul style="list-style-type: none"> • Активности тематски везане за прославу одређених празника • Активности у складу с израженим интересовањима ученика • Активности у сврху промоције ученичких постигнућа (наставних и ваннаставних) 	током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће разредне наставе - Стручно веће ликовне и музичке културе и др.

Такмичења и смотре	<ul style="list-style-type: none"> • Реализација ваншколских такмичења и конкурса • Смотре/такмичења у ваннаставним и ваншколским постигнућима ученика у сврху промоције позитивних вредности 	током школске године	Стручна већа и стручна служба уз сарадњу предметних наставника, Ученички парламент, драмске, новинарске и ликовне секције
Посете установама културе	<ul style="list-style-type: none"> • Посете позоришту • Посете биоскопу • Посете музејима и изложбама 	током школске године	- Одељењска већа

ПРОГРАМ РАДА ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА

ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА - КАЛЕНДАР АКТИВНОСТИ	
Септембар	Ликовни конкурс у оквиру програма Дечје недеље
Октобар	ДЕЧЈА НЕДЕЉА
Новембар	ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети.
Децембар, јануар, фебруар	ОПШТИНСКАТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ : „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети. ОДЕЉЕЊСКЕ И ШКОЛСКЕ ИЗЛОЖБЕ ликовног конкурса „Мали Пјер
Фебруар	ОПШТИНСКАТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ: „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети. ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ : Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри, Хорови ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ”/Рецитатори ОПШТИНСКАИЗЛОЖБА « МАЛИ ПЛЕР»
Март	ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „ЂАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ ”- такмићења младих песника ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ”: Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри; Хорови ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ”/Рецитатори ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА РЕЦИТАТОРА (март,април): Смотра рецитатора „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ” .ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ: Демус „Златне сирене Београда“ и мали вокални састави
Април	ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: *“ФЕСТИВАЛ КРАТКИХ ДРАМСКИХ ФОРМИ” дечје и драмске групе основних и средњих школа *“ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ”-драмске секције основних и средњих школа *“ЂАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ” – такмићења младих песника *“ВАСКРШЊЕ ЧАРОЛИЈЕ – У СУСРЕТ УСКРСУ” – ликовни конкурс ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА: “ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ”: Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри;Хорови; РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ: * РЕЦИТАТОРА: «ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ»

Maj	<p>ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА:</p> <ul style="list-style-type: none"> *“ФЕСТИВАЛ КРАТКИХ ДРАМСКИХ ФОРМИ“ ,,”ФЕСТИВАЛ МАЛИХ ДЕЧЛИХ СЦЕНА” дечје и школске драмске групе *“ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ” драмске секције основних и средњих школа *ДЕЧИЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ -ДЕМУС. РЕВИЈА ПОБЕДНИКА- Концерт музичког стваралаштва деце Београда *ИЗЛОЖБА ДЕЧИЈИХ РАДОВА настали на радионицама током распуста
Jун	<p>1. ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА:</p> <p>,,”ЂАЧКА ПЕСНИЧКА СУСРЕТАЊА”, ”ЂАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ ”</p> <p>2. РЕПУБЛИЧКА ТАКМИЧЕЊА:</p> <p>,,”ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ”</p>

Удружење Пријатељи деце Србије, ПДС, је мрежа Удружења коме припада и организација „Пријатељи деце општине Гроцка“, добровољна и непрофитна организација цивилног друштва. Основано је 1990. године да би остваривало циљеве у области права детета, друштвене бриге о деци и подстицања активности на унапређењу рада с децом и за децу.

ПДС је најстарија организација те врсте у Србији, и једна од најстаријих у Европи и свету. Наследник је организације Друштво за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце, основане давне 1880. године. Са огромним ентузијазмом и жаром, и данас окупља све оне којима је стало до деце, њиховог васпитања и развоја, смисаоног провођења слободног времена, њихове заштите и права. Општа мисија и циљ ПДС-а је да доприноси промоцији и остварењу права детета и стварању услова за безбедно и срећно детињство, за поштовање положаја детета у друштву, за слободан и хармоничан развој све деце у духу наше традиције. Организује активности за децу и активност деце (стваралачке, игровне, техничке, рекреативне, хуманитарне...).

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Активност		Време	реализатор(и)
Школски/ општински/ градски турнири	<ul style="list-style-type: none"> • Турнир у малом фудбалу • Турнир у одбојци • Турнир у кошарци • Турнир у игри „Између две ватре“ • Турнир у шаху • Турнир у рукомету • Полигон споретности • „Брзином до звезда“- спортска манифестација • Крос • Такмичење у пливању • „Спортске игре младих“ 	током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Стручно веће разредненаставе - Саветродитеља - Београдска асоцијација за школски спорт - Спортски савез Општине Гроцка - Министарство спорта и омладине
Промоција спорта, такмичења и фер- плеја	<ul style="list-style-type: none"> • Израда паноа о актуелним спортским такмичењима (Мала олимпијада, светска/европска првенства) с информацијама, рекордима, сликама... • Планирашко спортско друштво „Стена“- предавање, радионица • Израда паноа о појединим спортома Израда паноа о спортистима изузетних постигнућа 	у складу с актуелни м догађаји ма	<ul style="list-style-type: none"> - Професори физичког васпитања - Ученички парламент - Спортске секције
Игре на снегу	<ul style="list-style-type: none"> • Прављење Снежака Белића • Грудвање на дистанци • Фудбал на снегу • Клизаше- „Зимске чаролије“ 	децембар -јануар (када има снега)	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Стручно веће разредненаставе

Здрави стилови живота; Превенција деформитета	<ul style="list-style-type: none"> • Проектне активности „Живи здраво-храни се здраво“ • Радионице и тематска предавања за ученике • Израда паноа о деформитетима тела и последицама физичке неактивности • Предавања/панои с упутствима за правилно физичко вежбање • Здрава исхрана 	Током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Школски лекар - Савет родитеља-родитељи предавачи
Недеља школског спорта	<ul style="list-style-type: none"> - Спортска такмичења (мали фудбал, одбојка, кошарка, рукомет, између две ватре...) - Гостовање и дружење са спортистима - Штафетне игре - Утакмице ученика и родитеља, ученика и наставника „Фер плеј турнир“ - Јавни час физичког васпитања - Час одељењске заједнице о значају спорта и физичке активности - Израда паноа и материјала за сајт школе о одржаним такмичењима и победницима 	Септембар и мај, недеља школског спорта	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Стручно веће разредне наставе - Савет родитеља

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије објавило је Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама. Влада Републике Србије донела је 10. фебруара 2022. године Закључак о усвајању Општег протокола за заштиту деце од насиља, чијим доношењем је престао да важи Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања из 2005. године

У њему су представљене превентивне активности и дефинисане процедуре у заштити деце од насиља. Дефинисањем улога свих који су укључени у живот и рад школе у процесу заштите деце од насиља, обезбеђују се услови за несметан развој и учење деце и младих. Процедуре предвиђају активности којима се утиче на формирање ставова о неприхватљивости насиљног понашања и подстичу развијање толеранције, разумевања и прихватања различитости.

Право на заштиту од свих облика насиља представља основно право сваког детета, а утвђено је Конвенцијом о правима детета и низом међународних уговора у области заштите људских права које је Република Србија ратификовала.

У утврђивању програма полазне основе биле су Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Сл.гласник РС, бр. 46/19, и 104/2020), Правилник о близким критеријумима за пртрепознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања (Сл.гласник РС, бр. 22/2016), Правилник о поступању установе у

случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности (Сл.гласник РС, бр. 65/2018).

У Општем протоколу израз „насиље“ означава „сваки облик физичког или менталног насиља, повређивања или злостављања, запостављања или немарног поступања, малтретирања или експлатације, укључујући сексуално злостављање (члан 19.став1. Конвенције о правима детета).“

Насиље над децом/ученицима могу вршити њихови вршњаци, одрасле особе које су запослене у школи и одрасле особе које нису запослене у школи. Према Општем протоколу, насиље има различите форме:

физичко насиље нал дететом, телесно кажњавање детета, емоционално насиље нал дететом, сексуално насиље, занемаривање и немарно поступање, експлоатација детета, трговина деон, искоришћавање детета за просјачење, искоришћавање детета у проституцију, искоришћавање детета за порнографију, злоупотреба лечјег рала, трговина дететом ради усвојења, злоупотреба детета у мелишинске или научне сврхе, социјална експлоатација детета, насиље у породилиши, свелочење детета насиљу у породилиши, насиље међу лепом (вршњачко насиље), дигитално насиље, насиље нал дететом у спортском контексту, ролно засновано насиље, дечји брак, институционално насиље, тортура нал дететом, нестало лете и лепа у покрету.

Процес заштите деце од насиља:

- Препознавање насиља које може бити извршено над дететом
- Пријављивање сумње на насиље над дететом
- Поступање приликом заштите детета од насиља
- Спровођење неодложне интервенције

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Утврђује се **на основу анализе стања** безбедности, односно свих аспектата школске средине, присутности различитих облика и интензитета насиља, злостављања и занемаривања , специфичности установе и резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе.

Програм и мере заштите:

- 1) да се превентивне мере и активности уградију у свакодневни живот школе, током целе школске године, кроз наставне и ваннаставне активности, као и активности одељењске заједнице (ЧОС) и вршњачким групама – Ученички парламент, Клуб ученика; кроз годишње планирање и рад стручних органа, тела и тимова , родитељских састанака, родитељи – индивидуално и групно, Савет родитеља);
- 2) стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) информисање у просторијама школе (панои), као и на сајту, о обавезама и одговорностима у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања,;
- 4) подстицање и оспособљавање ученика за активно учествовање у раду одељењске заједнице, ученичког парламента, школског одбора и стручних органа установе;
- 5) одељењске старешине у сарадњи са родитељима и педагошко-психолошком службом реализују појачан васпитни рад ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног понашања;
- 6) едукација ученика и запослених, као и родитеља за препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања (радионице, трибине, предавања...);
- 7) правовремено и одговорно реаговања на насиље, злостављање и занемаривање, улоге и одговорности и поступање у интервенцији када постоји сумња или се оно догађа;
- 8) подршка ученицима, односно онима који трпе, чине или су сведоци насиља, злостављања и занемаривања;

9) различити облици сарадње са породицом, јединицом локалне самоуправе, надлежном организационом јединицом полиције Гроцка, Центром за социјални рад, дравственом службом Врчин, правосудним органима и др.;

10) извештавања и евалуација о остваривању и ефектима програма заштите, а нарочито, у односу на: (учесталост инцидентних ситуација и број пријава, заступљеност различитих облика и нивоа насиља, злостављања и занемаривања, број повреда, учесталост и број васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених, број и ефекте оперативних планова заштите, остварене обуке у превенцији насиља, злостављања и занемаривања и потребе даљег усавршавања, број и ефекте акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ вршњака, степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад у школе ...

ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊЕ

Вр.	Садржај активности	Носиоци и сарадници	Начини
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља;</p> <p>Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Сарадња са ученичким парламентом;</p> <p>Посредовање и помоћ у решавању случајева насиља другог и трећег типа/нивоа и у изузетним случајевима првог типа;</p> <p>Планирање и реализација предвиђених активности;</p> <p>Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање;</p> <p>Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;</p>	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евидентија појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака и предузете мере
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља</p> <p>Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Праћење реализованих активности одељенских заједница;</p> <p>Реаговање у случајевима насиља, сарадња саученицима и родитељима;</p> <p>Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни месец;</p>	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евидентија појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака и

	Ажурирање сајта школе информацијама о активностима Тима;		предузете мере
	Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља; Припрема извештаја о раду Тима на крају првог полуодишта; Праћење реализације активности у складу са програмом превенције и интервенције Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака
I II	Анализа и усвајање извештаја о раду Тима на крају првог полуодишта текуће школске године; Припрема презентација за наставнике, родитеље и ученике у циљу едукације и повећања компетенција за реаговање у случајевима насиља и примени протокола и правилника у одговору на насиље, злостављање и занемаривање у школи; Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање; Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака извештај о раду Тима за заштиту ученика
III IV	Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља; Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности; Праћење реализованих активности одељенских заједница; Реаговање у случајевима насиља, сарадња са ученицима и родитељима;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља

	Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни месец; Праћење активности ученичкого парламента и степена укључивања ученика у процес превенције насиља вршњачким посредовањем; Ажурирање сајта школе информацијама о активностима Тима;		записници са одржаних састанака присуство седници ученичкого парламента
V VI	Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља; Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности; Праћење реализованих активности одељенских заједница; Анализа извештаја одељенских старешина о активностима одељенских заједница; Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање; Анализа извештаја стручних вођа о реализованим екскурзијским путовањима са акцентом на понашање ученика и сагледавање односа међу ученицима, степен сарадње, уважавања и толеранције; Анализа рада Тима за заштиту ученика на крају другог полуодишишта;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евидентираја појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака
VII I	Конституисање Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања; Израда годишњег програма рада Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања; Анализа и усвајање извештаја о раду Тима за завршену школску годину; Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	решење члановима Тима записници са одржаних састанака извештај о раду Тима усвојен програм рада Тима

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Дискриминација је неједнако поступање према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства, што за последицу има неједнакост у шансама да остваре уставом и законом загарантована права. То

је неједнако третирање, искључивање, односно довођење у подређен положај појединаца или група људи који се налазе у истој, сличној или упоредивој ситуацији.

Превенција дискриминације, као и вређања угледа, части или достојанства личности јесу мере и активности које предузима установа да се предупреди сваки облик дискриминаторног понашања, као и понашања којим се врећа углед, част или достојанство личности, у било ком од односа, подигне свест свих у установи о његовим негативним последицама на лица, групу лица, односно установу.

Свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту: лична својства) у установи којом се неоправдано прави разлика или даје првенство.

Закон препознаје следеће облике дискриминације:

- Непосредну и посредну дискриминацију
- Повреду начела и једнаких права и обавеза
- Позивање на одговорност
- Удружилање ради вршења дискриминације
- Говор мржње
- Узнемирање и понижавајуће понашање

Посебни случајеви дискриминације:

Случајеви дискриминације у:

- остваривању исхода и стандарда образовања и васпитања,
- остваривању права на образовање и васпитање,
- употреби језика и писма,
- обезбеђивању безбедности деце и ученика и других учесника у образовном и васпитном процесу,
- поштовању правила понашања у установи,
- планирању и програмирању образовно-васпитног рада,
- реализацији образовно-васпитног рада,
- руковођењу и организовању рада (у даљем тексту: управљању) установом,
- поштовању права детета, односно ученика, и других учесника у образовном и васпитном процесу,
- прикупљању и употреби података о деци, ученицима, родитељима, старатељима и запосленима када то законом или подзаконским актом није предвиђено,
- запошљавању и поступању према запосленима у установи,
- другим областима од значаја за образовање и васпитање.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

ДИСКРИМИНАЦИЈУ ТРЕБА ПРИЈАВИТИ- Школа је дужна да поступа по пријавама које могу бити неформалне – изнете усмено наставнику, стручној служби школе и директору. Уколико је неопходно, пријава се може (заједно са родитељима) поднети и директору школе у писаном облику. Школа је дужна да реагује, тј. предузме неке видљиве кораке ради заштите свих ученика, а које зависе од тежине и облика кршења. Резултат предузетих мера треба бити престанак дискриминације.

У установи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се дододило између: учесника у образовању (дете-дете, ученик-ученик, одрасли-одрасли; учесник у образовању - запослени; учесник у образовању - родитељ; учесник у образовању - треће лице у установи); запосленог (запослени - учесник у образовању, запослени-родитељ, запослени-запослени, запослени - треће лице); родитеља (родитељ - учесник у образовању, родитељ-родитељ, родитељ-запослени, родитељ - треће лице); треће лице (трће лице - учесник у образовању, трће лице - родитељ, трће лице - запослени; трће лице - трће лице).

Директор, запослени и трећа лица имају обавезу да препознају дискриминацију, а ако је утврђена, предузму мере и активности у установи према учеснику у образовању прописане Законом и овим актом. Директор има обавезу да предузме Законом утврђене мере и активности према запосленом, родитељу и трећем лицу као извршиоцу дискриминације и пријави дискриминацију надлежним државним органима, органима аутономне покрајине и локалне самоуправе.

У случају дискриминаторног понашања запосленог утврђује се одговорност у дисциплинском поступку, у складу са Законом. Одговорност родитеља за повреду законске забране дискриминације од стране његовог детета које је ученик школе утврђује се у прекрајном поступку, а на основу Закона. У случају када је родитељ извршилац дискриминације, одговорност се утврђује пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

Одговорност трећег лица за повреду законске забране дискриминације утврђује се у поступку пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности:

- прати се остваривање програма заштите установе;
- евидентирају сви случајеви дискриминације у школи;
- прати се остваривање конкретних планова заштите;
- анализира стање и извештава.

На основу анализа стања, праћења дискриминације, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, дефинишу се даље мере од значаја заштите од дискриминације учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица.

Активности	Разред	носиоци активности
Предавања и радионице на тему дискриминације	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Прати се остваривање планова појачаног васпитног рада	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
План дежурства наставника и кораци у интервеницији истакнути на видном месту	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Предавања полиције и сарадника из Центра за социјални рад	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба,

		директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
--	--	--

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА

План ће се реализовати кроз редовну наставу, часове одељењског старешине, ваннаставне активности, предавања (стручњаци из области медицине - спољни сарадници), трибине на различите теме о психоактивним супстанцима. Кроз радионице, уз посебно ангажовање ученика који су склони ризичним понашањима или су у таквој средини, реализоваће се следећи програмски задаци:

Активности	Разред	носиоци активности
Упознавање одељењских старешина са програмом превенције и имплементација у часове одељењске заједнице	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Анализа ситуације у претходној школској и ситуација са потенцијалним проблемима у понашању	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Шта су правила и вредности (радионице и ЧОС)	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Шта је одговорно понашање(радионице и ЧОС)	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Развијање здравих стилова живота ученика		
Стицање основних хигијенских навика- часови одељењског старешине и радионице педагошко-психолошке службе	I-IV	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба
Хигијена учионице и просторија у којима боравимо	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба
Правилна исхрана и здраве намирнице; Улога правилне исхране и значај за психофизички развој – радионице кроз проектне	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор

активности		
Препознавање здраве и неисправне хране- кроз ваннаставне активности и радионице	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор, наставници биологије
Развијање социјалних вештина и самоконтроле	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Како потреба да нас други прихватају утиче на понашање – радионице, ЧОС	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Ризична понашања и како препознати негативне изазове		
Опасности неправилног и нестручног коришћења лекова	I-IV	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба
Правилно - неправилно коришћење хемијских материја- предавање(радионица)	III-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, наставници хемије
Опасности од пиротехничких средстава- радионица на ЧОС-у	I- VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба
Зашто је погрешно користити алкохол – радионица на ЧОС-у	III-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /
Штетан утицај игрица и друштвених мрежа	I- VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, наставници информатике
Предавање на тему наркоманије- платформа „Чувам те“ и штетног утицаја дрога- трибина	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /
Штетност психоактивних супстанци и негативан утицај особа које их користе- радионица педагошко-психолошке службе	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба
Развити ниво знања и навика код ученика који ће им омогућити да кажу „НЕ“ када се нађу у ситуацији да им се понуде психоактивне супстанце	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /

Превентивне активности у склопу програма заштите ученика од ризичних понашања

- СЕПТЕМБАР Прилагођавање ученика на школу и учешће у школским активностима

1. Упознавање ученика са школом и подручјима образовно-васпитног рада; Организација сусрета родитеља, наставника и ученика; Договор о узајамним очекивањима, потребама и захтевима; Изграђивање јединствених ставова породице и школе о васпитању ученика,
2. Активно учешће ученика и родитеља у изради правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика наше школе,
3. Адаптација ученика на живот у школи; Укључивање ученика у школске активности,
4. Изграђивање свести о припадању школи и идентитету школе.

- ТОКOM ГОДИНЕ Подстицање личног развоја

1. Подстицање личног самопоуздања, упознавање и прихватање сопствених вредности, учење видова самопотврђивања уз уважавање других ученика кроз различите облике образовно-васпитног рада,
2. Неговање осећања, уочавање веза између осећања, потреба, мисли и акција кроз заједничке активности одељењских заједница и вршњачких група,
3. Упознавање својих и туђих потреба кроз заједничке активности ученика, наставника и родитеља.

- ТОКOM ГОДИНЕ Подстицање социјалног сазнања и социјалних односа-радионице, предавања

1. Разумевање других ученика и усклађивање њихових поступака активности у групи,
2. Развијање толеранције према разликама у мишљењима, ставовима, особинама, навикама, изгледу и потребама других;
3. Успостављање, неговање и развијање односа са другима: Пријатељство; Сараднички однос; Односи међу генерацијама; Односи у породици и школи; Чиниоци који доводе до повезивања и нарушувања односа;
4. Сарадња у школи; Припремање заједничких програма којима се побољшава квалитет живота у школи.

- ТОКOM ГОДИНЕ Развијање способности за сарадњу и конструктивно решавања сукоба- радионице, предавања

1. Унапређивање развоја сарадничке комуникације; Активно, пажљиво слушање другог у комуникацији и тумачење критике; Изражавање својих опажања, осећања и потреба, представљање јасних захтева без оптуживања и критиковања и пребацања одговорности за њих на другу особу; Конструктивно одговарање на критику,
2. Познавање невербалне комуникације и њених особености;
3. Одвијање сукоба, околности и начини понашања у сукобу и конструктивно решавање сукоба.

- РАДИОНИЦЕ ТОКOM ГОДИНЕ Неговање активности за решавање индивидуалних проблема

1. Прихватање личних проблема као изазова за њихово решавање и развој; Изграђивање и коришћење ефикасних начина за решавање проблема,
2. Стрес: извори, утицаји, стилови суочавања и механизми превазилажења; изграђивање контроле социјалне подршке,
3. Суочавање са неуспехом; Развијање и јачање самоконтроле и истрајности,
4. Агресивно испољавање и вређање других, претње, физички обрачун и слична неприлагођена понашања- препознавање и правилно реаговање
5. Ризична понашања: зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија)
6. Превентивне активности.

- ТОКOM ГОДИНЕ Изграђивање моралних и других вредности

1. Упознавање сазнајних и практичних вредности моралних норми и вредности; Неговање моралних односа и активности,
2. Критички однос према вредностима израженим у мас-медијима и непосредном окружењу,
3. Истицање позитивних примера у неговању моралности.

План остваривања: на часовима одељењског старешинства	
Садржај рада	Месец
Хигијена учионица	IX
Брига о здрављу треба да постане свакодневна навика	X
Значај физичке активности, правилно држање тела, правилно коришћење лекова	XI
Шта смо прочитали, гледали на ТВ, чули о здрављу и хигијени	IX
Појам заразних болести, настајање, ширење и мере заштите	IX
Чиниоци који угрожавају живот и здравље	XII
Штетност ПАС-а и последице по особе које га користе	II
Развијање свести о штетности конзумирања алкохола, дувана и наркотика	V
Упитник којим се долази до правог пресека стања у школи	X-XI
Наркомани међу школском децом, Рећи НЕ када им се понуди ПАС	II-III
Упитник на нивоу општине	X-XI
Болести зависности и учешће и борби против њих	II-III

ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА- ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ СА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈОМ АКТИВНОСТИ ПРЕДВИЋЕНИХ „ПРОГРАМОМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ НА ПРЕЛАСКУ У СРЕДЊУ ШКОЛУ“

Програм професионалног обавештавања, усмеравања и саветовања ђака, подразумева систематско праћење, подстицање и помагање при одабиру школе и будућег занимања.

Програм сваке године реализују одељењске старешине, стручна служба, као и наставници у оквиру својих предмета и кроз све облике наставног и ваннаставног рада настојећи да оствара следеће циљеве:

- Упознати ученике са што већим бројем занимања, указати на ањихове захтеве и развијати способности и интересовања за поједине делатности.
- Створити код ученика реалан став према сопственим способностима и у складу са њим усмеравати њихово интересовање.
- Откривање ученика који имају сметње у развоју (физиолошком и психолошком) и рад на њиховом професионалном усмеравању.
- Сарадња са средњим школама и радним организацијама у циљу прикупљања података о занимањима различитог профила
- Оснивање сталног панона посвећеног професионалној оријентацији ученика
- Деловање на усклађивању жеља и захтева родитеља са способностима, могућностима и жељама детета.

Координатори послова из области професионалне оријентације (ПО) су психолог и педагог школе, а носиоци послова су разредни учитељи, предметни наставници и одељењске старешине.

Наша школа је ушла у пројекат „Професионална оријентација при преласку у средњу школу“, као менторска школа за општину Гроцка.

Циљ пројекта је успостављање функционалног и одрживог система и програма професионалне оријентације за ученике на прелазу из основне у средњу школу.

У нашој школи се планира и реализује низ активности прилагођених свим узрастима ученика. Програм професионалне оријентације се реализује почевши од првог разреда јер је веома битно да се од самог почетка школовања ученици упознају са светом рада и да постану свесни својих интересовања, жеља и способности.

Овај програм има за циљ:

- упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних психосоцијалних карактеристика сваког ученика битних за усмеравање њиховог професионалног развоја. На основу досијеа који се отвара при упису у школу врши се континуирано праћење психофизичког развоја ученика од стране психолога, педагога школе и учитеља.
- Стицање основних знања и појмова о раду, разноврсности и различитости занимања из њиховог непосредног окружења, да развије спремност ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада како би доносили реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свесни шта оне значе за каснија образовна и професионална опредељења као и успех у раду.
- Формирање радних навика и позитивних ставова и вредности према раду.

Професионално информисање и усмеравање ученика врши се кроз све видове васпитно-образовног рада: кроз редовну наставу, додатни рад, секције, ученичке екскурзије. Ученици се од првог дана школе обрађујући текстове из читанке упознају са занимањима приказаним у тексту, уче се промиšљају о особинама и способностима потребним за неко занимање, охрабрују се да кроз ликовне радове представе занимања која познају и о којима маштају.

Кроз остваривање програмских садржаја формира се позитиван став према радним обавезама у породици и школи. Саветодавним радом са родитељима указује се на њихову улогу у праћењу развоја деце, неговању позитивног става према учењу и раду и формирању радних навика.

време	активност	носилац послана
IX	- избор модела имплементације по, креирање акционог плана његове имплементације и информисање родитеља, ученика и свих органа управљања школе (наст. веће, педагошки колегијум, савет родитеља, школски одбор, ученички парламент) -подучавање наставника о садржају и начин у реализације радионица	тим за по, учитељи
X	реализација радионице „правила у школи и код куће“ реализација радионице „формирање радних навика“	тим за по, учитељи психолог, педагог
XI	РЕАЛИЗАЦИЈА ТЕМЕ „СТАРИ ЗАНАТИ“ (гледање филмова на Youtubу о: ковачима, кујунџијама, шнајдерима, шеширцијама...Приказ Балканске улице, производње грнчарских производа...)	тим за по, учитељи

XII	како су реализована нека од данашњих занимања у прошлости (учитељски позив, рад у пољопривреди, рад доктора и бабица у селима...)	тим за по, учитељи
II	реализација радионице „занимања у свету одраслих“ (интервјуисање родитеља бележење видео снимком)	тим за по, учитељи
III	реализација радионице „разговарао сам са...“ (посета и интервјуисање људи који обављају занимања у нашем окружењу, бележење видео снимком...)	тим за по, учитељи
IV	реализација радионице „кад порастем, бићу...“ (кроз анкету, ликовне радове и ликовне и литерарне конкурсе и читање књига ученици ће представити занимања којима би волели да се баве кад порасту и са њима ће се разговарати о разлогима због којих би се определили за то занимање)	тим за по, учитељи
V	представљање одређених занимања путем драмских радионица	тим за по, учитељи
VI	презентовање рада у овој области у облику презентација и видео записа на стручним и разредним већима од првог до четвртог разреда	тим за по, учитељи

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.

Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика

Област	Садржај рада кроз наставне и ваннаставне активности; тазвој међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу I-IV разред
Безбедно понашање	Развијање саобраћајне културе, прелазак преко пешачко прелаза-зебре
Односи са другима	Оспособити ученике да разумеју потребе и осећања других водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући различите традиције Адаптирати се на промене у социјалним односима
Хумани односи међу половима	Оспособити ученике да: Правилно препознају своја осећања, спознају физичке разлике међу половима Стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротан пол

	О коришћењу здравствене помоћи	Откривање да одговарајуће службе пружају здравствену помоћ појединцу, организацији, различитим социјалним групама, заједници у целини.
Улога за здравље заједнице		Допринети здрављу окoline, чувати животну средину. Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“ Открити начине социјалне интеракције са људима из заједнице
Изграђивање самопоштовања		Свест о сличностима и разликама наших акција, осећања, изгледа Евидентирање промена у развоју, формирање културног идентитета Проналажење начина за превазилажење психолошких проблема
Здрава храна		Испитивање фактора који утичу на навике о правилној исхрани Формирање основних ставова у погледу исхране Балансирање хране са енергетским потенцијалом Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Брига о телу		Развијање личне одговорности за бригу о телу: коси, устима, носу; чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике, непуштење Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Физичка здравље		Примењивање физичких способности у дневним активностима: Развијање позитивних ставова за прикладност Коришћење времена и рекреације Избор активности, спортува и клубова за вежбу Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Бити здравље		Научити како да се спречи болест: Природне одбране организма

ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ЦРВЕНОГ КРСТА

Динамика активности	Садржај рада
IX	Наставак реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“
X	Акција солидарности: Друг – другу
	Учешће у акцији: Солидарност на делу
	Реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“

XI	Реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“
XII	Организовање зимовања за социјално најугроженије деце у Одмаралиштима Црвеног крста Обележавање Светског дана борбе против AIDS-a
I, II	Предавање на тему: Шта знам о Црвеном Крсту Предавање : Основна школа – централно место за промоцију добровољног давалаштва крви у локалној заједници“
III	Организовање обуке за ученике, за општинско такмичење „Шта знам о Црвеном Крсту“ Предавање на тему: „Превенција болести зависности“
IV,V	Здравствено-васпитни рад: Болести зависности и Болести прљавих руку Организовање обука екипа прве помоћи и реалистичког приказа повреда, стања и оболења

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Циљеви активности програма

- сарадња Центра за социјални рад и школе у пружању социјалне заштите ученика (дописи, лични контакт)
- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из породице породица с проблематичним односима (конфликтне породице), надзор над родитељском помоћи,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика и помоћи деци социјално-угрожених породица
- утврђивање социоекономског статуса родитеља
- упућивање у остваривање социјално-заштитних мера
- упућивање родитеља на начине остварења права
- упућивање родитеља на извршење родитељских обавеза

Намена активности програма

Намена активности је уз сарадњу Центра за социјални рад пружање помоћи ученицима и родитељима у остваривању плана социјалне заштите, као и пружање помоћи и помоћи ученицима с поремећајима у понашању и дефицијентним породицама (злостављање, занемаривање, алкохолизам, итд.).

Носиоци активности програма

- стручни сарадници
- директор школе
- сарадници Центра за социјални рад
- ученици с поремећајима у понашању
- ученици који долазе из породица с несрећеним односима, као и ризичним породицама
- родитељи
- одељењески старешина

Носиоци активности су директор, стручни сарадници и одељењске старешине који откривају и идентификују социјални проблем, те информишу путем дописа или личним контактом сарадника Центра за социјалну рад

који вођен налазом и мишљењем школе, преиспитује породичну ситуацију, те уз помоћ различитих законских мера пружа социјалну заштиту ученицима и њиховим породицама.

Начин реализације активности програма

Начин реализације активности се одвија најпре у школи где директор, стручни сарадници уз сарадњу одељењских старешина, откривају социјални проблем независно о томе да ли је повезан с понашањем ученика и чланова његове породице. Стручни сарадници тада путем дописа обавештавају Центар за социјалну рад, који уважавајући налазе и мишљење школе, преиспитује породичну ситуацију, обавља информативне разговоре с ученицима и члановима њихових породица. Када утврде потребне чињенице реализују се одређене социјалне и законске мере и пружа социјална заштита ученицима и њиховим породицама. У циљу ефикасније сарадње школе и Центра за социјални рад, социјални сарадник одлази у кућне посете породици ученика који долазе из ризичних услова живљења. Планира се и долазак сарадника Центра за социјалну рад у школу- Конференција случаја.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита и унапређење животне средине има за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину.

Задаци и активности:

- развијање позитивног односа према природи и природом и радом створеним вредностима, оплемењивање уже и шире средине,
- стицање знања о биолошким, физичким, хемијским, историјским, географским, производно-техничким обележјима природе и насељене средине
- уређивање школског дворишта
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређивању школе, насеља, култивисању расада и неговању паркова

Васпитање за хуманизацију односа међу људима и половима има задатке:

- васпитање ученика за једнако вредновање способности и резултата рада оба пола, ради сузбијања предрасуда о инфериорности једног пола,
- изграђивање свести о природном односу человека према человеку,
- развијање другарских осећања, међусобног уважавања и поштовања друге личности,
- свакодневно дружење са вршњацима, међусобно помагање и одређено одрицање ради пружања могућности да се и други оствари у раду и игри,
- учење да се пажљиво и до краја саслуша други,
- развијање потребе за учешћем у акцијама солидарности,
- стицање навика пажљивог односа према млађим друговима, старијим и немоћним особама.

У реализацију овог програма, поред одељенских старешина, предметних наставника, руководилаца секција, стручних сарадника и сарадника Вршњачког тима, укључени су и спољни сарадници из општинске организације Црвеног крста

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Сарадња са образовним, здравственим, социјалним, научним, културним и другим установама које доприносе остваривању циљева и задатака образовно-васпитног рада школе

- Сарадња са основним школама градске општине Гроцка

- Сарадња са Домом здравља
- Сарадња са Центром за социјални рад ГОГроцка
- Сарадња са МУП-ом општине, града
- Сарадња са организацијом „Пријатељи деце“, Црвеним крстом, Центром за права детета и осталим дечјим организацијама.
- Учешће у организованим облицима размене искуства са наставницима и сарадници
- Учествовање у истраживањима научних, просветним и другим установама.
- Сарадња са културно-образовним институцијама у циљу реализације културне и јавне делатности школе
- Осмишљавање програмских активности за унапређивање партнерских односа породице, школе и локалне самоуправе у циљу подршке развоја ученика
- Сарадња са канцеларијом за младе и комисијама на нивоу локалне самоуправе које се баве унапређивањем положаја деце и ученика

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ:

Организовати облике активности који ће :

- подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа (заједничке активности за васпитање ученика)
- пружити помоћ и подршку родитељу

Задаци :

- развој складног деловања породице и школе у образовању и васпитању ученика
- развој трајне и квалитетне сарадње родитеља и школе
- остваривање позитивне интеракције наставник-родитељ
- редовно информисање родитеља о свим важним информацијама
-

Облик сарадње	Садржај	Задужениза реализацију	Време
1. Индивидуални разговори, Информисање	Информације о условима понашању ученика у породици, школи, успеху, напредовању, ЕС Дневник	Одељенске старешине -поједини наставници на захтев одељенског старешине или родитеља	-сваке седмице, један термин - по посебном договору- посета предметном наставнику, отворена врата
. родитељски састанци	- упознавање са наставним планом и програмом, уџбеницима, наставницима, облицима и методама рада , кућним редом школе (права и обавезе свих учесника), процеса у школи	Одељенске старешине	Септембар , новембар, децембар, април, мај-јун

3.Одељењски састанци (1. до 4. разреда) одељењски састанци (5. до 8. разред)	- упознавање са Школом организацијом , условима, кућном реду,..... - договор са родитељима око програма и реализације екскурзија	Одељенске старешине, сви предметни наставници, директор, педагог, психолог	Током школске године
4.Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају тешкоћа у понашању и учењу	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема, информација	Педагог, Психолог	Према потребама родитеља
5.Заједнички састанак мањих група родитеља и ученика са наставницима разредне наставе 1-4.разреда, и од 5-8. разреда са три и више слабих оцена	- информације о узроцима неуспеха (породица и школа), последицама по општи успех на крају школске године, утврђивање мера у породици -обавеза родитеља, школе, наставника	Директор, наставници одељенских већа, педагог, психолог	Током школске године
6.Портфолио, едукација и информисање родитеља-кутак за родитеље	Избор садржаја савета намењених родитељима	Педагог, психолог са ученицима	Од октобра - двомесечно
6.Деловање Савета родитеља	према дефинисаној улози у Закону о основама система васпитања и образовања	Директор, председник Савета родитеља и одељењске старешине	Од октобра до јуна

7. Учешће родитеља у Органу управљања, Клубу родитеља, Савету родитеља	Према правилницима и програмима ових тела	Родитељи чланови	Од септембра до јуна
8. Учешће родитеља у презентацијама стваралаштва и активности ученика и наставника	Према планираним активностима секција и другим видовима образовно-васпитног рада (пројектне активности, радионице....)	Заинтересовани родитељи и наставници, координатори рада секција, наставници који врше презентације	Према плану ваннаставних и пројектних активности
9. Отворени дан (врата) код директора школе	Директор	Разговор директора са родитељима на иницијативу родитеља	Током школске године

РАД СА РОДИТЕЉИМА

У току школске године планирано је редовно одржавање родитељска састанка, а по потреби биће одржани и ванредни родитељски састанци.

У школи постоји распоред посете родитеља предметним наставницима и одељењским старешинама.

Родитељи су укључени у све видове школског живота. Учествују у:

- доношењу одлуке о избору представника за Одељењски савет родитеља;
- доношењу одлуке о избору представника за Савет родитеља школе;
- доношењу одлуке о избору представника за општински Савет родитеља
- доношењу одлуке о избору представника за Школски одбор;
- учешће у доношењу одлуке о избору наставних средстава(уџбеника)
- учешће у доношењу одлуке о избору дестинација у циљу организовања и реализације посета, излета, екскурзија и школе у природи;
- помоћи при организацији и реализацији школских приредби и других културних манифестација;
- организација и учешће у донаторским активностима;
- помоћи при организацији и реализацији школских продајних изложби и др.
- Ђачка књижица;
- разне потврде, оправдања и уверења;
- здравствена књижица ученика;
- анкетни листићи и упитници.
- Предавања- родитељ предавач
- Наступи ученика; радионце, базари..

ПРОГРАМ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА И ПРОГРАМ УЧЕНИКА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА

-ЦИЉ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЈЕСТЕ ПОСТИЗАЊЕ ОПТИМАЛНОГ УКЉУЧИВАЊА УЧЕНИКА У РЕДОВАН ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНИ РАД И ЊЕГОВО ОСАМОСТАЉИВАЊЕ У ВРШЊАЧКОМ КОЛЕКТИВУ.

Циљеви овог програма су:

- За ученике са потешкоћама у развоју - подстицање развоја и стабилизација осећања сигурности, задовољства и самопоштовања. Развој комуникационих способности (изражавање потреба, жеља и намера вербалним и невербалним путем). Развој осетљивости за потребе других. Больја емоционална контрола и успешнија социјализација.
- За ученике са изузетним способностима-приширивање и продубљивање садржаја
- За децу без потешкоћа у развоју- Прихватање различитости, развој осетљивости за потребе деце са подршком, развој способности за

препознавање тих потреба, развој вештина сарадње и помагања у одељењској заједници и са децом која имају тешкоће у психофизичком развоју.

- За родитеље деце са подршком- упознавање са откривеним могућностима њихове деце. Овладавање вештинама подстицања дечјег развоја. Развијање реалистичких ставова према детету и његовим могућностима. Развијање реалних и позитивних искустава у погледу будућности детета.
- За родитеље деце без потешкоћа у развоју - Развијање позитивних ставова према заједничком школовању и дружењу са децом која имају подршку.

Пружање подршке детету које не постиже очекивана образовна постигнућа започиње кроз прилагођавање наставних метода, учила, материјала, простора, распореда рада, без израде формалног, писаног документа – индивидуалног образовног плана. То значи да се први ниво подршке пружа кроз индивидуализацију наставе и ваннаставних активности. Уколико подршка пружена кроз индивидуализацију наставе и ваннаставних активности не доведе до напретка, то јест позитивног помака у постигнућима детета (по правилу у току првог тромесечја), предлаже се израда формалног, структурираног, писаног документа - индивидуалног образовног плана, према коме ће се одвијати образовно- васпитни процес за ученика. Према томе, изради индивидуалног образовног плана приступа се онда када степен и врста потребне подршке захтева јасно структурирано планирање корака подршке, исхода и праћења ефеката планираних корака, пружалаца подршке и времена предвиђеног за одређене кораке. Стручни тим за инклузивно образовање даје предлог за израду индивидуалног образовног плана, а израђује га тим за пружање подршке ученику уз сагласност родитеља/законског заступника.

Прилагођене исходе и индивидуални образовни план (који обухвата и прилагођене стандарде) израђује тим за пружање додатне подршке ученику (тј. ИОП тим). Тим за пружање додатне подршке који је формиран од стране стручног тима за инкузивно образовање школе, чине разредни старешина и/или предметни наставник, родитељ, односно законски заступник ученика, стручни сарадник школе, а по потреби, педагошки асистент и стручњак ван школе на предлог родитеља.

Циљ је да се свако дете развија и живи у границама својих способности и међу вршњацима. За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникационских препрека и доноси индивидуални образовни план.

За ученике са изузетним способностима, школа обезбеђује израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана којим се врши проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада.

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникационских препрека и доноси индивидуални образовни план. Индивидуални образовни план је посебан акт, који има за циљ оптимални развој ученика и остваривање исхода образовања и васпитања, у складу са прописаним циљевима и принципима, односно задовољавања образовно-васпитних потреба ученика Индивидуални образовни план укључује:

- 1) Педагошки профил ученика, у ком су описане његове јаке стране и потребе за подршком;
- 2) план индивидуализованог начина рада, којим се предлажу одређени видови прилагођавања наставе (простора и услова, метода рада, материјала и учила) специфичним потребама ученика
- 3) план активности, којим се предвиђени облици додатне подршке операционализују у низ конкретних задатака и корака, и спецификује распоред, трајање, реализацији и исходи сваке активности.

Индивидуални образовни план доноси Педагошки колегијум на предлог тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученику. Тим за пружање додатне подршке чине: наставник предметне наставе, стручни сарадник школе, родитељ/законски заступник, а по потреби и стручњак ван школе, на предлог родитеља/старатеља.

Родитељ/старатељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана. Наставник при планирању свог рада у одељењу усклађује свој план са индивидуалним образовним планом ученика, укључујући мере и активности предвиђене индивидуалним образовним планом. Он се остварује доминатно у оквиру заједничких активности у одељењу а у складу са потребама

ученика, на основу одлуке тима за пружање додатне подршке ученику, делом може да се остварује и ван одељења.

Справођење индивидуалних образовних планова прати просветни саветник. У првој години, индивидуални образовни план доноси се и вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта.

Наставник при планирању свог рада у одељењу, односно усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета састанцима, на којима су присутни и одељењске старешине, покушава да реши проблем.

Протокол активности програма

Опсервација и идентификација ученика с одређеним социјалним проблемима се у школи одвија свакодневно. Најпре стручни сарадници проблем покушају да реше уз сарадњу родитеља (службеним позивима у школу и информативним разговорима), а уколико нема резултата, по потреби током школске године, шаљу дописе Центру за социјалну рад, укључујући Центар за социјалну рад у решавање одређеног проблема..

Начин вредновања и начин коришћења резултата вредновања

Начин вредновања се састоји од пружања помоћи социјално угроженим ученицима, праћењу њихових промена у понашању и уклањању социјално угрожавајућих и ризичних узрока из социјалне околине ученика. Врло је важна повратна информација Центра за социјалну рад школи и континуирано праћење случаја.

Пројекат „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка - Учимо сви заједно“ спроводе Министарство просвете и УНИЦЕФ, уз подршку Делегације Европске уније. ЦИП - Центар за интерактивну педагогију је партнера организација на реализацији компоненте унапређивање капацитета запослених за инклузивно образовање и васпитање. Главни циљ Пројекта је обезбеђивање једнаког приступа и квалитета образовања за децу из осетљивих група кроз подршку деци, наставницима и стручним сарадницима у школама. Пројектне активности ће бити реализоване у периоду август 2022. године - март 2024. године. У оквиру пројекта шест изабраних школа на нивоу Србије, међу којим је и наша школа ће добити подршку за унапређивање стручних и организационих капацитета и припремити се за подношење захтева за стицање статуса модел установе за инклузивно образовање и васпитање, који установама додељује Министарство просвете. Подршка одобраним школама планирана је кроз: акредитоване обуке, хоризонталну размену и успостављање заједнице пракси са другим школама кандидатима за модел установе, менторску подршку, као и грантове за школе. Доступно, квалитетно и праведно образовање може се постићи само ако су сва деца, укључујући и децу из осетљивих друштвених група, обухваћена школским системом које им пружа квалитетну подршку да науче оно што им је потребно за живот. Инклузивно образовање значи проналажење најефикаснијег начина да се сваком детету пружи пуна подршка да заједно са вршњацима учи и развија вештине које су му потребне да напредује. Инклузивно образовање захтева унапређење наставних метода и стратегија и залагање свих актера у заједници како би се свим ученицима, укључујући и оне којима је потребна додатна подршка, пружило праведно и партиципативно искуство учења и окружење које најбоље одговара њиховим потребама, захтевима и склоностима.

ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ

Активност	време	реализатор(и)
-----------	-------	---------------

Сарадња са наставницима	<ul style="list-style-type: none"> • Педагошка помоћ наставницима при реализацији наставних садржаја и ваннаставних активности • Тимски рад са наставницима у изради оперативних планова и проналажењу информација за реализацију наставног плана и програма • Систематско информисање о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи кроз тематске изложбе, акције, јубилеје и промоције књига 	током школске године	- Библиотекар
Рад са ученицима	<ul style="list-style-type: none"> • Пријем првака у библиотеку 	током школске године	- Библиотекар
Рад са родитељима	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са радом библиотеке • Развијање љубави према књизи • Развој информатичке писмености код ученика • Пружање помоћи ученицима за учење ван куће и развијање самосталности код ученика • Упознавање ученика са методама и техникама научног истраживања • Квиз библиотеке • Редовна промоција занимљивих или нових књига • Учешће у радионицама које организује библиотека града или нека друга установа • Учешће у хуманитарним акцијама • Организација гостовања писаца и продајне изложбе • Часови читања за прваке • Библиотечка секција • Мали школски сајам књига • Учешће на конкурсима и такмичењима • Припрема промоција књига делимично драмским представљањем 	током школске године	- Библиотекар
Рад у стручним органима и тимовима	<ul style="list-style-type: none"> • Информисање о ученичким интересовањима и развијању читалачких навика • Сарадња са родитељима кроз личне контакте, родитељске састанке 	током школске године	- Библиотекар
	<ul style="list-style-type: none"> • Рад на школским пројектима • Учешће у припремању и организовању културних активности школе • Припрема радионица, књижевних сусрета • Учешће у изради школског сајта, блога и школског часописа 	током школске године	- Библиотекар

Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе	<ul style="list-style-type: none"> • Сарадња са Друштвом школских библиотекара • Сарадња са другим школским библиотекама у основним школама • Донације • Сарадња са Пријатељима деце Гроцка • Сарадња са Црвеним крстом Србије • Сарадња са Библиотеком Града Београда • Сарадња са библиотеком у Врчину • Сарадња са културним, просветним, научним и другим установама 	током школске године	- Библиотекар
Библиотечко-информационна делатност	<ul style="list-style-type: none"> • Вођење документације о раду школске библиотеке и школског библиотекара-извештаји, анализе, самопроцене • Систематско информисање ученика и запослених о новим књигама, листовима, 	током школске године	- Библиотекар
	часописима <ul style="list-style-type: none"> • Промоција књига • Процена читаности књига-израда статистике коришћења фонда • Сређивање и естетско уређење библиотеке • Остваривање стручних послова- инвентарисање, ревизија, сигнирање, издавање и враћање књига, поправка књига 		

**ОСТАЛИ ПРОГРАМИ од значаја за остваривање образовног-васпитног рада
ПРОГРАМ ВРШЊАЧКОГ ТИМА**

P.б.	Активности	Носиоци	Време
1.	1. Формирање Вршњачког тима 2. Школског тима 3. Моја школа и моје жеље	Кординатори за Вршњачког тима и Ученички парламент	IX
2.	Обука Школског тима: <ol style="list-style-type: none"> Радионице: Врсте насиља, Ненасилно решавање сукоба, Етикетирање, Медијација, Правила и реституција, Жеље и потребе, Права и одговорности 	Стручна служба	
3.	1. Анимирани фильм за ученике 2. Превентивне радионице за ученике (Интернет)	Наставници разредне наставе Одељењске старешине	X, XI

4.	Упознавање са „Програмом заштите ученика од насиља Деловање Тима за заштиту деце од насиља-презентација на сајту школе Процедуре поступања при појави насиља Интервентне мере и нивои поступања Улога Вршљачког тима у решавању појава насиља-медијатори	Одељењске старешине Новинарска секција Вршњачки тим Кординатори	XI, XII
5.	Нова одељењска и школска правила-у ученицима и школи Циљ је допунити 2 пута у току године Школска правила за текућу школску годину	Вршњачки тим, Ученички парламент, Одељењске старешине	X
6.	Листе за праћење врста и интензитета насиља у одељењским заједницама и школи Презентација учесталости насиља у школи	Кординатори, Вршњачки тим, Ученички парламент	I, VI
7.	Новинарска и Ликовна секцијом истражује и отвара	Кординатори Предметни	X-I
	1. Конкурс на тему поштовање личности 2. Вршњачко и насиље као појава	наставници Вршњачки тим Ученички парламент	
8.	1. Конкурс за текст у одељењу или групи ученика 2. Представа на победнички текст	Наставници, Вршњачки тим и драмска секција	V-VI
9.	1. Игре без граница-за сва одељења, Васкршњи маскенбал	ВТ, Кординатори, ОС	IV-V
10.	1. Отворити кутију поверења 2. Преглед врсте насиља у нашој школи 3. Шта ми смета у школи 4. Кутак који ми даје заштиту	Вршњачки тим Одељењске заједнице	Месечно
11.	1. Зближавање ученика и колектива 2. Развоју другарства и пријатељства 3. Развој емпатије 4. Позитиван став према успеху других ученика 5. Игранке 6. Квизови, 7. Обележавање значајних датума 8. Школска слава „Свети Сава“ 9. Дан школе 10. Упознавање са акцијама против разних болести 11. Праћење књижевних догађаја 12. Праћење позоришних догађаја 13. Заједничка дружења 14. Турнири	Наставници Ученички парламент	Утоку године

13.	1. Дани толеранције 2. Дан када ученици улазе у школске ципеле наставника 3. Сајт школе-промоција позитивних вредности код ученика 4. Анкета – избор фер-плеј став,догађаја	Вршњачки тим Ученички парламент ,	III, IV XI-VI
14.	Анализа активности рада вршњачког тима	Вршњачки тим и координатор	II-VI
15.	Анализа и резултати рада током школске године и мере унапређења	Наставници, Вршњачки тим, одељењске старешине	VI
16.	Мере унапређења рада школског тима за наредну школску годину	Наставници, Вршњачки тим, одељењске старешине	VI

ШКОЛА У ПРИРОДИ, ПОСЕТЕ, ИЗЛЕТИ И ЕКСКУРЗИЈЕ

Екскурзија, излет, зимовање, летовање, обилазак културно историјских установа, споменика у месту и околини, шетња Врчином ради упознавања околине, одлазак до „ФК Врчин“, обилазак школе у Доњој Мали, одлазак у позоришта и посета биоскопа, гостовања позоришних група, посета месној библиотеци или галерији, одлазак до Авале, организовање разних свечаности у школи, организовање такмичења и кампови су облици образовно-васпитног рада који се остварују ван наставе. Циљ је савладавање и усвајање дела наставног плана непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени опоравак ученика.

ПРОГРАМ ОРГАНИЗОВАЊА ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Екскурзија, излет, зимовање, летовање и кампови су ваннаставни облици образовно- васпитног рада који се остварују ван наставе. Циљ је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени опоравак ученика.

Екскурзија је облик образовно-васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања. Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе, у трајању од једног до три дана годишње, у складу са узрастом, наставним планом и програмом и програмом за екскурзије.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним

социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно- васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег програма рада школе.

Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу ради разматрања и доношења. Екскурзија може да се изведе ако је савет родитеља дао сагласност на програм, цену екскурзије и избор агенције.

Екскурзија се организује и изводи уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда и уколико су створени условизаостваривање циљева и задатака. Изузетно, екскурзија може да се организује ако писменусагласностда најмање 60% родитељаученикаодељења. Извођењеекспулзирјезаученикеистогразреда организује се са истим садржајем, по правилу, истовремено. Путниправци,објекти, манифестације, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања. Ако је екскурзија организована у време наставних дана, настава се надокнађује за свеученике, у складу са школским календароми годишњим програмом рада школе. Избор агенцијаспроводи се у складу са овим правилником. Школа је дужна да објави оглас најмање у једним дневним новинама које имају тираж на територији целе Републике Србије.

Након изведеног путовања, стручни вођа пута и представник туристичке агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања. Стручни вођа пута у року од 3 дана сачињава извештај, који подноси директору са оценом извођењу и квалитету пружених услуга. Ученици након изведеног путовања попуњавају анкетни лист. Извештај разматрају Савет родитеља и Наставничко веће а Школски одбор разматра и усваја. Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајемна родитељском састанку. Извештај о путовању је саставни део годишњег извештаја о раду школе. Екскурзије ће бити организоване у складу са Правилником оорганизацијии остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи (*Службени гласник РС, бр. 30/2019 од 25.04.2019. године*)

ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Савремени начин живота све већем броју родитеља намеће потребу збрињавања детета млађег школског узраста које након редовне наставе одлази кући и без надзора проводи време до доласка родитеља. Самосталан боравак код куће често излаже дете многим опасностима, а страх и брига родитеља за дете током радног дана намећу потребу за организованом бригом за дете. Школе тиме добијају нову и захтевнију улогу која од запослених захтева организованију бригу о детету током целог дана. Продужени дневни рад након (или пре) редовне наставе – **продужени боравак**, један је од модела којим се могу квалитетно и структурално решити наведени проблеми, посебно у урбаним срединама. Нова улога школе на тај ће начин бити максимално и рационално искоришћена јер пружа небројене могућности деловања у сврху правилног развоја и раста сваког детета у квалитетну особу, корисну својој породици и заједници.

1

САМОСТАЛНИ РАД УЧЕНИКА (ЧАСОВИ УЧЕЊА)

писање домаћих задатака: српски језик, математика и осталих наставних предмета према потреби ученика

понављање, вежбање и утврђивање обрађеног градива: српски језик, математика и осталих наставних предмета према потреби ученика

АКТИВАН ОДМОР (СЛОБОДНО ВРЕМЕ)

игре без граница
 игре упознавања
 игре за социјално учење
 игре за вежбање концентрације
 игре речима
 игре запамћивања
 игре релаксације и опуштања
 игре по избору ученика
 друштвене и едукативне игре

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ: РАДИОНИЦЕ

Мала школа великих ствари

Оловка пише срцем

Зарони у свет чаробних облика и боја

Певам, плећем, глумим

Од играчке до рачунара

ИЗВАН УЧИОНИЦЕ

Спортске активности-сала за физичко, школско двориште, шетње по околини

Факултативне активности.3. ЦИЉЕВИ ПРОГРАМАРАДА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ СЛОБОДНОГ ВРЕМЕНА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

Циљеви реализације садржаја у продуженом боравку у складу су са општим **циљевима** основног образовања.

Омогућити детету пун живот и открити његове/њене пуне потенцијале као јединствене особе

Омогућити детету његов/њен развој као социјалног бића кроз живот и сарадњу са осталима како би допринела/допринео добру у друштву

Припремити дете за даље образовање и целожivotно учење (учити како учити)

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:

потпун и хармоничан развој детета

важност истицања индивидуалних различитости (свако дете је јединствено; осигурава му се развој свих потенцијала)

фокусирање на учење (истиче се важност онога што дете учи и процеса којим усваја знања)

оспособити ученика за самостално учење

истиче се радост учења и подстиче мотивисаност за учење

потенцирати важност учења утемељеног на опажању процеса из окружења (очигледна метода)

писменост (језичка, математичка, информатичка)

рад на начинима изражавања емоција (друштвено прихватљиви модели)

развијање духовне димензије живота
европска и глобална димензија модерног живљења
плурализам, поштивање различитости и важност толеранције
партнерство у образовању
улога технологије у образовању
брига о деци с посебним потребама
темељна улога образовања у раном детињству
улога рада у продуженом боравку у постављању узора за целоживотно учење

КЉУЧНА ПОДРУЧЈА РАЗВОЈА

Хармоничан развој тела и душе: задовољавање потребе за кретањем и установљавањем културе кретања; поправљање координације покрета, осећаја за ритам и слушање; комуницирање с основним предпоставкама здравог начина живота; развијање основних хигијенских и здравствених навика које служе сврси; обогаћивање емоционалног живота; побољшање познавања самог себе и других; реалистична самоевалуација; јачање потреба за интерперсоналним везама.

Лакоћа процеса социјализације и комуникације: развијање интелектуалних, емоционалних и моралних особина личности; упознавање и увежбавање правилног понашања; јачање осећања једнакости полова; усвајање практичних знања повезаних са елементарним грађанским васпитањем и свакодневним животним должностима. Усвајање основе језичке комуникације: постизање солидне упорабе језика, усмено и писмено, темељних способности и вештина; циљани развој менталних способности; утемељење вештина за самоучење и самоедукацију.

Уз постизање вештине прециznог и течног писања и читања, од ученика првог и другог разреда захтева се развијање вештине интерпретативних, критичких и креативних читалачких вештина и изражajног читања и рецитовања.

Учење писаних слова први је корак у учењу употребе писаног језика. Аутоматском писању претходи учење облика и спајања слова. Ученици морају бити оспособљени да довољно брзо пишу како би писање користили као алат.

Захтев развијања лепог рукописа, економичне и уредне организације текста и употреба стандардних и уредних слова не спречава индивидуалне особитости рукописа. Ученици морају научити да пишу без изостављања, замене или испуштања слова.

Усвајање основа математичке, логичке и научно-технолошке писмености: активности креативног, јасног и логичног решавања проблема; откривање, ређање, класификовање, генерализовање, скицирање, рачунање и мерење; примена математичких знања у различитим концептима; употребе речи, бројева, симбола, табела и модела за објашњење математичких законитости; коришћење пригодног математичког записа, математичке и остале терминологије везане уз природне науке, вербализовање – математички језик; подршка решења вербалним и симболичким делатностима; употребе информацијско комуникационих технологија; увежбавање и развој радно-практично-техничких вештина.

Културно-уметничко подручје развоја: оспособљавање за примање емоционалних, моралних естетских вредности у литерарним и ликовним радовима, кроз позоришне и филске (тв) представе; читање квалитетне поезије и прозе; упознавање с класичном и прикладном литературом; креативно изражавање кроз креирање ликовно-вајарских и позоришних радова.

Пажња се обраћа књижевним, историјским и уметничким информацијама и изражajима

блиским узрасту ученика.

Игре, спорт и рекреација: стално задовољавање потреба за кретањем; игре опонашања, дечје игре из народне традиције, импровизовање игара у самосталној режији, поправљање координације покрета, групно импровизирање игара пропраћено ритмом, покретом и мимиком; елементарне игре, групне игре, спортске игре, такмичарске игре.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Остваривање циљева и развој кључних подручја ће се најбоље одиграти усмеравањем рада на садржаје, теме, кључне појмове и образовна постигнућа која су прописана Наставним планом и програмом за одређени разред. Садржаје ће реализовати учитељ у продуженом боравку, али у договору с учитељем који ради у редовној настави. Стога је изузетно важно све активности планирати како би се постигла кохерентност међу одабраним садржајима и усклађеност деловања међу учитељима.

Време предвиђено за реализацију пратећих активности треба реализовати у складу с претходно наведеним циљевима рада у продуженом боравку, имајући увек на уму узраст и могућности детета.

Креативност, иновативност и учитељска вештина максимално ће доћи до изражаваја при одабиру игара, литературе, културних садржаја као и садржаја којима ће реализовати захтеве за развојем социјализацијских и комуникацијских те радно-техничких компетенција. Посебну пажњу треба посветити целокупном развојудетета, у здраву, самосталну, радно оспособљену јединку која ће у будућности својим знањем, развијеним животним вештинама и ставовима допринети развоју друштва.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ФОНДА ЧАСОВА РЕДОВНИХ И ПРАТЕЋИХ АКТИВНОСТИ

Редни број	РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА	НЕДЕЉНИ БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА
1.	Израда домаћих задатака(Српски језик, Математика, Свет око нас-Природа и друштво)	10	360
2.	Допунска настава (Српски језик, Математика)	према потреби	
	ПРАТЕЋЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА-СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ		
3.	Мала школа великих ствари	2	72
4.	Оловка пише срцем	2	72
5.	Чаробни облици и боје	2	72
7.	Певам, плешем, глумим	2	72

8.	Од играчке до рачунара	2	72
	ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА-СЛОБОДНО ВРЕМЕ		
9.	Игре без граница	5	180
10.	Припрема за оброк и исхрана	5	180
	Укупно:	30	1080

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

Предвиђени организациони облици

Продужени боравак-хетерогена група ученика 1. разреда, хетерогена група ученика 2. разреда и хетерогена група ученика 3. и 4. разреда.

Полазници: Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда

Величина групе: минимум 20 ученика, максимум 25 ученика

Време организације рада: пре подне од 7:30 до 13:30, после подне од 11:15 до 17:30

Образовно-васпитни рад: Израда домаћих задатака: српски језик, математика, свет око нас (природа и друштво), понављање, вежбање и утврђивање обрађеног градива: српски језик, математика, свет око нас (природа и друштво), уз пружање помоћи у учењу и савладавању предвиђених наставних садржаја.

Остали облици рада: Организована исхрана, организовано слободновреме, ваннаставне активности, рекреација ученика.

Материјално-технички услови организације рада продуженог боравка:

учионица или простор мора бити прилагођен и опремљен за остваривање рада продуженог боравка, одговарајуће величине зависно од броја ученика у групи са могућношћу реорганизације простора у одговарајућа средишта (за одмор, за читање, за радне и слободне активности), добре загрејаности, осветљености, с могућношћу добrog проветравања, мотивишућим бојама зидова и намештаја.

опремљеност учионице ИТС технологијом,
прикладни ормарићи за одлагање личних ствари и школског прибора,
струњаче, јастуци, простор за рекреативни одмор,
одговарајуће дидактичко-забавне и друштвене игре и предмети, као и опрема за рекреацију,
школска кухиња за исхрану ученика,
близина санитарних просторија.

Простор у коме се изводи васпитно-образовни облик рада продуженог боравка у нашој школи у потпуности задовољава све предвиђене услове.

Радне обавезе и активности наставника продуженог боравка:

Организација дневних образовних задатака у складу са развојно-образовним потребама

ученика.

Пружање стручне помоћи у учењу и саветовању ученика.

Организовање слободних активности ученика.

Организовање и извођење слободног времена ученика.

Организовање рекреативних и ванучионичких активности.

Правилна исхрана ученика

Редовна сарадња са родитељима и извештавање о раду ученика.

Уређење и функционисање радног простора, набавка потребног дидактичког и осталог материјала.

Планирање и програмирање рада продуженог боравка (годишње, месечно, дневно)

Вођење педагошке евиденције.

Организација родитељских састанака.

Сарадња са учитељима у редовној настави ученика, који похађају продужени боравак.

Сарадња са стручним сарадницима.

Стручно усавршавање учитеља.

Извештавање, статистичко праћење резултата и евалуација резултата рада

на полуодишту и на крају школске године.

Дневни режим рада

Пре подневна смена (време)	Активности
07:30-08:00	Пријем ученика
08:00-08:30	Јутарња гимнастика и ужина
08:30-09:30	Слободне активности
09:30-10:00	Активан одмор
10:00-10:45	Самостални рад ученика (час учења)
10:45-11:00	Одмор
11:00-11:45	Самостални рад ученика (час учења)
11:45-12:30	Активан одмор, ручак
12:30-13:15	Слободне активности
13:15-13:30	Одлазак на редовну наставу

По подневна смена (време)	Активности
11:15-12:00	Пријем ученика
12:00-13:00	Активан одмор и ручак
13:00-13:45	Самостални рад ученика (час учења)
13:45-14:00	Одмор
14:00-14:45	Самостални рад ученика (час учења)

14:30-15:15	Слободне активности
15:15-16:00	Спортске активности
16:00-16:15	Активан одмор
16:15-17:00	Слободне активности
17:00-17:30	Завршетак рада и одлазак ученика

Дневни план активности

-посете, излети, шетње

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКЕ СМЕРНИЦЕ

складу са циљевима и задацима које желимо да остваримо и са развојним могућностима ученика, препоручује се промена стратегије, метода и облика рада како би се детету омогућило да на лак и безбрижан начин увежбава програмом предвиђене садржаје те максимално опуштено проводи своје слободно време. Школа мора постати учеников други дом, са свим особинама пријатног пријатељског окружења.

Важни педагошки принципи учења темеље се на томе да је:

мотивациони фактор дечјег учења његова радозналост
да дете буде активно у процесу учења
постојеће дечје знање и искуство основа је учења
дечје тренутно окружење осигурува контекст учења
у центру процеса учења је језик
дете треба да учи вођено активностима и методама откривања
дужни смо дете упутимо у естетску димензију учења
социјална и емоционална димензија важан је фактор

учења *Начини организације и облици рада:*

курикуларни приступ (уместо предметно-сатног)
интегрисано учење и поучавање
мултидисциплинарни приступ (информационо-комуникационе технологије)
тимско и сарадничко учење
истраживачка настава
искусствено учење
проблемска настава
пројектна настава
учење кроз игру, праксу, учење за живот
факултативни програми (спортске активности)
ванучионична и теренска настава
ваннаставне активности

УСЛОВИ ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА (ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА)

Наставни процес одвија се у учионици, а програм рада продуженог боравка се остварује просторијама које су прилагођене и опремљене искључиво за остваривање рада продуженог боравка. Програм рада у продуженом боравку реализује се у свим расположивим просторијама школи, укључујући и спортску салу и школско двориште.

Простори у којима ће ученици проводити већи део дана су светли, доволно велики, опремљени аудио-визуелном опремом, дидактичким помагалима, малом приручном библиотеком и рачунаром.

Током боравка у школи ученицима је омогућен један кувани топли оброк и ужина. Како би се ученицима омогућило, а учитељима олакшало усвајање правила понашања за време оброка, трпезарија је естетски уређена и прикладно опремљена.

За разноврсне ученичке активности осигураће се доволно материјала (папир, боице...)

Усвајање хигијенских навика захтева доволјну количину сапуна и папира као и умиваоник за прање руку (који је одвојен од санитарног чвора).

опремању простора укључени су и родитељи (обезбеђују средства за опремање просторија и набавку средстава).

САМОСТАЛНИ РАД УЧЕНИКА (ЧАСОВИ УЧЕЊА)

Израда домаћих задатака и провера тачности. Обнављање наставних јединица из редовне наставе.

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Пратеће активности су тематски подељене у пет група:

Мала школа великих ствари
Оловка пише срцем
Чаробни облици и боје
Певам, плешем, глумим
Од играчке до рачунара

Мала школа великих ствари је област која обухвата учење о социјалним и културним тековинама. Учимо о пожељним и непожељним облицима понашања, о односима са собом окружењем, о начинима комуникације, о традицији и модернизацији итд. Исто тако, учимо основе лепог понашања, правилима, обавезама, емоцијама...

Оловка пише срцем је област која има за циљ да помогне ученику да савлада технику читања и писања на елементарном нивоу. Кроз ову активност ученици ће развити способност говорног изражая, комуникационске способности, развијање способности за емоционални доживљај и разумевање књижевног изражая, учење нових термина (богаћење речника).

Чаробни облици и боје је ликовно-вајарска секција. Уз помоћ облика и боја до уметничког изражая.

Певам, плешем, глумим је музичка-драмска секција. Ритам, покрет, звук, глас су елементи које ће деца користити у малим музичким и драмским радионицама.

Од играчке до рачунара је информатичка радионица, у оквиру које ће ученици усвојити основна знања коришћења рачунара и његове употреба.

Игре без граница је активност проистекла из потребе деце за игром и рекреацијом. Реализује се у оквиру слободног времена ученика. Игре доприносе њиховом моторичком идивидуалном развоју, развоју друштва и начина комуникације.

МАЛА ШКОЛА ВЕЛИКИХ СТВАРИ

Циљеви

- Промовисање друштвено прихваћених социјалних интеракција
- Развијање критичког мишљења и односа према критици
- Промоција различитости и сензибилизација у односу на мањинске групе
- Очување и унапређење здравља и односа према хигијенским процесима
- Рад на позитивном односу према окolini и природи

Резултати

Познавање и поштовање елемената културе живљења

Подизање нивоа зрелости у односу према емоцијама, сопственим и људи из окружења

Успешна имплементација правила пристојног понашања у комуникацији са одраслима и вршњацима

Могућност сагледавања себе из трећег лица (објективно сагледавање својих особина)

Правилан однос према правилима и договорима, њихове важности и њиховог поштовања

Препознати и уважавати сличности и разлике међу људима

Усмеренија пажња према односу са вршњацима и виши степен спремност да им помогне

Препознаје непристојно понашање

Избегава ситуације у којима може да се повреди и уме да затражи помоћ

Познаје основна правила у саобраћају и придржава их се

Одговоран однос према природној средини

Поседује знање о значају здравља

Упознат је са основним принципима правилне исхране

Одржава личну хигијену

Поседује информације штетности токсина (дуван, алкохол, дрога)

Активности ученика

Уочавање, упознавање, препознавање, примењивање, правила лепог понашања, учествовање у доношењу правила, уважавање сличности и разлика, игра са сврхом едукације.

Насловне методе и облици рада

Дијалошка, метода усменог излагања, демонстративна, илустративна, интерактивна метода, метода рада на тексту, метода практичних радова....

Индивидуални, фронтални, групни облик рада, рад у пару.

Насловна средства

Занимљиви текстови, слике, маказе, лепак, CD са дечијим песмама, прибор за цртање, играчке, честитке, енциклопедије, сликовнице..

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
ПОНАШАЊЕ Непознати људи и ја Лепе и ружне речи Све бих само себи Ниси вальда тужибаба Мало другачије У позоришту Пожури, али буди пажљив Правила и обавезе Мала школа бонтоне ✓ Није тешко бити фин	20
ШКОЛА ✓ Другарство Чувамо заједничку имовину ✓ Када се друг разболи ✓ Изволите у разред, молим ✓ Извините што сам закаснио	8
САОБРАЋАЈ ✓ Од куће до школе Пажљиво, али не плашљиво ✓ Правила, ах та правила	6
ПОРОДИЦА ✓ Понашање за столом Може ли мама све сама У гостима ✓ Треба знати помагати	8
ПРАЗНИЦИ Излет у прошлост Срећна Нова година Свети Сава школска слава Волим што волим и волим када је Дан заљубљених Мама, ти си моја дама Ускрс и његове лепоте	12
ПРИРОДА ✓ Како ваше животиње и биљке Чувамо природу и природа ће чувати нас Што узмеш, врати. Ако нестане, више га никада нећемо видети. Било мало, било велико, ако је из природе, једнако је важно. Природа у граду - природа на селу. До канте 100 метара 1001 разлог зашто сам „зелен“	10

ЗДРАВОМ ТЕЛУ, ЗДРАВ ДУХ	
Храна је моје гориво	
Лов на витамине	
Зашто треба прати храну?	
Мува се свуда мува	
Чиста одећа – модерна одећа	
Обућа сува, здравље чува	
Ако се играш бос...	
Прва помоћ на излету	
УКУПНО	8
	72

ОЛОВКА ПИШЕ СРЦЕМ

Циљеви

Оспособљавање за правилно артикулисање гласова српског језика
 Оспособљавање за постепено учење читања
 Развијање способности говорног изражавања
 Оспособљавање за постепено учење писања
 Развијање комуникацијских вештина
 Развијање способности вербалног и писаног изражавања
 Развијање квалитета стваралачке личности
 Упознавање са правилима правописа
 Развој способности за доживљавање и разумевање књижевног изражавања
 Развијање комуникационих способности

Резултати

Идентификује гласове, речи, слогове, реченице у српском језику
 Разуме једноставна упутства
 Уочава везу говора са невербалним облицима комуникације
 Влада техником почетног читања: везује гласове за слова, везује слова за речи, чита реченицу као целину, поштује интерпункцију, разуме оно што је прочитao
 Уочава целину и делове текста
 Пише штампаним и писаним словима
 Правилно повезује речи у реченици
 Одваја речи приликом писања
 Правилно употребљава велико слово
 Разликује основне врсте књижевног изражаваја: стих, проза

Активности ученика

Слуша, посматра, упоређује, манипулише словима и сликама
 Именује и чита слова
 Смишља речи од слова
 Смишља реченице од речи
 Смишља причу на основу слика
 Описује оно што је доживео
 Решава ребусе, питалице, загонетке

Уз инструкције организује једноставне говорне улоге
 Рецитује краће песме
 Учествује у интерпретацији улога и у краћим представама
 Ради на изради паноа

Наставне методе и облици рада

Метода разговора, метода усменог излагања, демонстативна, метода рада на тексту, аналитичко-синтетичка метода, визуелна, аудио-визуелна метода, метода практичних радова. Индивидуални, фронтални, групни облик рада, рад у пару.

Наставна средства

Занимљиви текстови, слике, словарица, модели слова, слагалица, разни материјали за израду слова, траке, припремљени задаци, прибор за цртање, часописи, компјутер.

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
УСМЕНА КОМУНИКАЦИЈА ✓ Изграђивање технике читања ✓ Осмишљавање приче по сликама ✓ Пантомима ✓ Питалице ✓ Брзалице ✓ Загонетке	25
ПИСАНА КОМУНИКАЦИЈА ✓ Писање приче на основу слике ✓ Решавање ребуса ✓ Писање текста на основу одабране теме ✓ Писање текста на основу слободне теме ✓ Правописне вежбе	25
УСМЕНА И ПИСАНА КОМУНИКАЦИЈА (ИНТЕРАКЦИЈА) ✓ Интерпретација текста ✓ Када прочитам, ја све знам ✓ Знања о језику ✓ Знања окњижевности	22
УКУПНО	72

ЧАРОБНИ СВЕТ ОБЛИКА И БОЈА

Циљеви

Усвајање основних знања о облицима, боји, композицији, сцени...
 Развијање стваралачких и извођачких способности
 Развијање критичког мишљења

Резултати

- Безбедно и примерено користи алатке и материјал за ликовно изражавање

Препознају и разликују линије, облике, и шаре у свом окружењу
 Опажају и препознају разлику између природних творевина у окружењу и оних које је направио чивек
 Ликовно изразе доживљај и осећања везана за лично искуство из непосредног окружења као и из маште
 Опажају и препознају различите површине (глатко-храпаво, меко тврдо...)
 Користе једноставне термине из визуелних уметности (цртеж, слика, сликар, колаж...)
 Адекватно и активно учествују у презентацији сопствених и радова друге деце
 Поштују свој рад и рад друге деце
 На свој начин исказују утисак о свом раду и раду друге деце
 Именују боје у палету

Активности ученика

Посматра, опажа, упоређује, манипулише облицима и бојама
 Манипулише алатом и материјалом
 Препознаје и изражава доживљај

Наставне методе и облици

Конструкторска метода, манипулативна, демонстративна, експериментална.

Наставна средства

Хартија за цртање, мека оловка, оловка у боји, фломастери, водене боје, четкица, колаж папир, маказе, лепак, пластелин, различите тканине, новине, слике, постери...

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
<u>НАУЧИТЕ ДА ГЛЕДАТЕ</u> ✓ Основни облици ✓ Композиција ✓ Светлост и сенка	16
<u>ОД СКИЦЕ ДО ЦРТЕЖА</u> ✓ Прибор (оловка, гумица, лењир, дрвене бојице, фломастери, темпере...) ✓ Скица ✓ Цртање	20
<u>О БОЈАМА</u> ✓ Палета боја ✓ Боје око нас (видљиве и невидљиве) ✓ Врсте боја (топле и хладне, основне и изведене)	12
<u>СЛИКАЊЕ</u> ✓ Оловка или четкица ✓ Цртам ✓ Бојим	16
<u>СЕЦКАМ, ЦЕПАМ, ЛЕПИМ</u>	8

Колаж

Пластилин

Коцка до коцке - скулптурица

УКУПНО

72

ПЕВАМ, ПЛЕШЕМ, ГЛУМИМ*Циљеви*

Савладати ритмичке основе

Упознавање са врстама и изворима звука

Упознати ученике са улогама креатора, извођача и корисника

Упознати ученике са разним видовима музичког изражаваја

Савладати технику слушања музике

Упознати их са јединственошћу доживљаја музичког комада

Развијање способности имитирања звука и покрета из околине

Развијање концентрације и опажања.

Експериментисање са телом (покретима) и звуком (гласовима)

Савладавање приповедачке технике

Развијање способности за решавање сценског задатка у оквиру текста

Развијање способности изражавања мисли и осећања на сцени

Развијање креативног мишљења

Развијање критичког мишљења

Резултати

Уме да репродукује једноставне ритмичке задатке

Уме да пева једноставније дечје песме по слуху уз музичку пратњу или без ње

Певање хорски

Препознаје и пореди различите звуке произведене на разним инструментима

Креирају разне звучне ефекте

Изражавају свој доживљај музике кроз импровизацију покрета

Препознају начине на које музика и звукови учествују у свакодневном животу (музика у медијима, звукови природе, породичне прославе...)

Ученик ће бити способан да имитира различите звукове и покрете из околине

Ученик ће бити способан да усмерава своју пажњу на дату радњу

Ученик ће бити способан невербално да прикаже одређена стања и радње

Ученик ће бити способан да изражавање својих мисли, осећања изазваних музиком

Ученик ће бити способан да правилно артикулише гласове, акцентује речи и научи правилно да интонира

Ученик ће бити способан да тумачи драмске ликове

Импровизација

Активности ученика

Певање, стварање звука, праћење ритма, слушање музике, препознавање, играње, креирање, глума, имитација, импровизација, извођење говорних вежби.

Наставне методе и облици рада

Метода рада обраде по слуху. Експериментална метода. Демонстрациона метода.
Фронтални, групни и индивидуални облик рада.

Наставна средства

Музички компакт дискови, музички инструменти, лутке, костими.

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
ШТА ТО МОЈОЈ ДУШИ ГОДИ ✓ Шта се то све у песми чује ✓ Каква је овопесма ✓ Шта ће мени песма та ✓ Шта то мојој души годи	12
ПЕВАМ, ПЕВАМ СВЕ СЕ ПУШИ ✓ Који је мој инструмент (глас) ✓ Нису сви звукови пријатни ✓ Бити критичар и бити критикован ✓ Певам, певам све се руши	18
ЛАЛАЛА ТО ЈЕ МУЗИКА ✓ На чему све могу да одсвирам песму ✓ Један инструмент, једна песма ✓ Наш мали оркестар	14
ПОКРЕТ И ЗВУК ТО СУ СРЦА ДВА ✓ Ходам у ритму ✓ Види(!) ја сам... (имитација) ✓ Плешем цели дан и ноћ	14
ГЛУМИМ, ЈА САМ ГЛУМАЦ ✓ Основни елементи глуме ✓ Сценарио ✓ Учионица је моја позорница	14
УКУПНО	72

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА

Циљеви

- Савладати основе коришћења рачунара
- Упознавање са компонентама хардвера
- Упознати ученике са једноставним програмом цртања
- Упознати ученике са програмом писања текста
- Савладати технику обраде текста
- Упознати ученике са основама коришћења интернета
- Упознати их са основама информационе комуникације
- Развијање концентрације и опажања
- Развијање креативног мишљења

Развијање критичког мишљења

Резултати

Уме да правилно користи рачунар (укључи и искључи)

Уме да користи једноставне програме цртања уз коришћење једноставних алата

Уме да користи програм писања текста на елементарном нивоу

Сређивање, чување, снимање и штампање текста

Ученик ће бити способан да креира електронску пошту (креирање текста, слање и примање поруке)

Ученик ће бити способан да усмерава своју пажњу на дату радњу

Ученик ће бити способан да прикаже одређене радње

Ученик ће бити способан да примени стечена знања у разним наставним предметима

Активности ученика

Посматра, опажа, упоређује, користи и примењује стечена знања

Правилно користи све компоненте рачунара

Самостално користи рачунар

Наставне методе и облици рада

Дијалошка метода, метода писања и рада на тексту, метода практичних радова. Експериментална метода, демонстрациона метода. Фронтални, групни, рад у пару и индивидуални облик рада.

Наставна средства

Рачунар

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
МАТЕРИЈАЛ, ПРИБОР, АЛАТ, УРЕЂАЈ, ИГРАЧКА	5
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Материјал, прибор, алат, уређај, играчка ✓ Апарати, уређаји, играчке ✓ Саставни делови рачунара 	
КОМПЈУТЕРСКИ БУКВАР	7
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Миш ✓ Руковање мишем ✓ Тастатура ✓ Руковање тастатуром ✓ Покретање рачунара ✓ Искључивање рачунара ✓ Покретање програма за забаву, рачунање и учење 	
ГОТОВИ ПРОГРАМИ (ЗА ЗАБАВУ, РАЧУНАЊЕ И УЧЕЊЕ)	14
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Готови програми за забаву ✓ Готови програми за учење 	
ПРОГРАМИ ЗА ЦРТАЊЕ	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Руковање прозорима и иконама 	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Програм за цртање ✓ Цртањеслободном руком ✓ Цртање, рад са деловима цртежа ✓ Цртање, копирање ✓ Цртање, сечење, копирање <p>ПРОГРАМ ЗА ПИСАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Основни елементи програма ✓ Покретање програма за писање ✓ Унос текста ✓ Сређивање, чување, снимање и штампање текста <p>КРЕИРАМО И ЧУВАМО</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Електронска пошта ✓ Креирање поште ✓ Слање и примање поште ✓ Креирање писма, честитке, позивнице 	16
<p>УКУПНО</p>	15
<p>УКУПНО</p>	72

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНОГ ВРЕМЕНА

Игре без граница је активност проистекла из потребе деце за игром и рекреацијом. Игре доприносе њиховом моторичком идивидуалном развоју, развоју дружарства и начина комуникације.

ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА

Циљеви

Очување и унапређење здравља
 Развијање моторичких способности, умење и навика у сладу са индивидуалним карактеристикама
 Оспособљавање за самостално вежбање у слободно време
 Развијање позитивне слике о себи (рад на изграђивању самопоуздања)
 Развијање креативности уз покрет и музику
 Да схвате смисао, вредности и принципе вежбања и да стечена знања и вештине практично примењују

Резултати

Поседује информације о значају здравља
 Уче да избегну ситуације у којима може да повреди себе или друге
 Да науче како да реагују у критичним ситуацијама и како да помогну пријатељу који је повређен
 Разликују правилно од неправилног држања тела
 Изводе покрете у задатом смеру
 Правилно изводе једноставне вежбе
 Остварују напредак у развоју моторичких способности у складу са идивидуално постављеним циљевима
 Правилно изводе игре са и без реквизита, са и без музике
 Науче да сарађују у тиму и да се осећају као део једне целине

Активности ученика

Посматрање, праћење, повезивање, процењивање, преbroјавање, груписање, играње, скакање, ходање, трчање, провлачење, пењање, препентравање, бацање, хватање, дизање...

Наставне методе и облици

Практичка активност, метода демонстрације, метода разговора.

Наставна средства

Опрема за физичко, лопте, вијаче, обруч, чуњеви, ластиш ...

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
ПРИРОЛНИ ОБЛИЦИ КРЕТАЊА И ПОКРЕТИ ✓ Ходање ✓ Трчање ✓ Скакање ✓ Бацање и хватање	42
ВЕЖБЕ ЗА ЂАКЕ ✓ Игре без реквизита ✓ Игре са реквизитима ✓ Игре лоптом ✓ Игре вијачом ✓ Штафетне игре ✓ Игре уз музiku	102
САВ ТАЈ СПОРТ ✓ Правила популарних спортских игара ✓ Кошарка ✓ Фудбал ✓ Одбојка	36
УКУПНО	180

ПРИПРЕМА ЗА ОБРОК И ИСХРАНА УЧЕНИКАЦиљеви

Очување и унапређење здравља
Развијање хигијенских навика
Развијање опште културе и културе понашања за столом
Осposобљавање за самостално коришћења прибора за јело
Развијање позитивне слике о себи (рад на изграђивању самопоуздања)

СЕКЦИЈЕ КОЈЕ ВОДЕ УЧИТЕЉИ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА
ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ рада ликовне секције јесте да подстиче и развија стваралачко мишљење код ученика и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером ликовне уметности.

Задаци ликовне секције су:

Схватање ликовно-визуелног рада као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имагинације;

Ученици треба да опажају, објашњавају, сећају се и реконструишу појаве и ситуације;

Ученици треба да оплемењују животни и радни простор;

Стекну искуства о контрасту облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажању облика кретања, компоновању...

Глобални план наставних јединица

Редни и број часа	Наставна јединица	Тип часа
1.	Упис чланова секције и упознавање са планом и програмом секције	Утврђивање
2.	Линија – „Иницијали“	Обрада
3.	„Слушај свете ја сам дете“ – сликамо за сву децу света	Утврђивање
4.	Дечја недеља	Утврђивање
5.	Основне и изведене боје – „Ћилим моје баке“	Обрада
6.	Композиција - „Мртва природа“	Утврђивање
7.	Перспектива - „Ја сам мала жабица“	Обрада
8.	Перспектива - „Жирафин поглед“	Утврђивање
9.	Топле и хладне боје- „Јесен“; „Плаво море“	Обрада
10.	Топле и хладне боје- „Јесен“; „Плаво море“	Утврђивање
11.	Сликарски материјали и технике - пастел и креде у боји - „Дрво на ветру“	Обрада
12.	Сликарски материјали и технике - акварел - „Хиљаду миља под морем“	Утврђивање

13.	Правимо новогодишње поклоне - „Кутија за ситнице“	Обрада
14.	Правимо новогодишње поклоне – по избору ученика	Утврђивање
15.	Новогодишња изложба радова	Утврђивање
16.	Сликарски материјали и технике - темпера - „Снег савија гране“	Обрада
17.	Сликарски материјали и технике – темпера - тема – Разливене слике	Утврђивање
18.	Припреме за прославу школске славе	Утврђивање
19.	„Свети Сава“	Утврђивање
20.	Колаж - „Најнеобичнија животиња“	Обрада
21.	Негативни колаж - „Билька из моје маште“	Утврђивање
22.	Фротаж – Невидљива слика - по избору ученика	Обрада
23.	Фротаж – Невидљива слика - по избору ученика	Утврђивање
24.	„Та мила моја мајка“ - правимо поклон за наше најдраже	Утврђивање
25.	Асамблаж – тродимензионална композиција - по избору ученика	Обрада
26.	Асамблаж – тродимензионална композиција - по избору ученика	Утврђивање
27.	Светло сенка - преобликовање сенки	Утврђивање
28.	Отискивање - „Лиснати ћилим“	Утврђивање
29.	Дизајн - „Фасцикла“, „Кутија за оловке“	Обрада
30.	Шарамо најлепше јаје	Утврђивање
31.	Ускршња изложба радова	Утврђивање
32.	Стрип	Обрада
33.	Стрип	Утврђивање
34.	Правимо скулптуре	Обрада
35.	Правимо скулптуре	Утврђивање
36.	Годишња изложба радова	Утврђивање

План је подложен променама редоследа реализације наставних јединица у складу са одређивањем датума одржавања излагања ученичких радова.

Изложбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције: Јесења изложба радова, Новогодишња изложба, Дан школе – Свети Сава, Најлепша мама на свету (8. март), Вакршња изложба и Годишња изложба радова.

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, парк на Барама, парк код споменика, природа (ливада, шума,...), Галерија Месне заједнице у Врчину.

Средства за рад ученика

Блок за цртање број 3, 4 или 5

Оловка графитна и гумица

Древене боје

Фломастери, водене боје и четкице, воштане боје, темпере, туш и перо, пластилин, глиномол, маказе, колаж папир, лепак, разни папир, посуда за воду, платно и конци, разна амбалажа

Средства за рад наставника

Свеска за праћење рада ученика

Табла и креда

Сет креда у боји

Пано

Слике и фотографије

Приче у зидним сликама

Графоскоп

Фолије за графоскоп

ДВД и ЦД

ТВ, видеорекордер, проектор

Касетофон са касетама

Персонални рачунар, монитор и штампач

**ПРОГРАМИ СЕКЦИЈА
СПОРТСКА СЕКЦИЈА**

(мали фудбал)

Секција обухвата све ученике од другог до четвртог разреда.

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитнно-образовним подручјима допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни број часа	Наставна јединица
1.	Уводни час – упис чланова секције
2.	Правила игре (обрада)
3.	Пријем лопте (обрада)
4.	Пријем лопте (вежбање)
5.	Додавање лопте у ходу (обрада)
6.	Додавање лопте у трку (обрада)
7.	Додавање лопте у трку (вежбање)
8.	Вођење лопте десном ногом (обрада)
9.	Вођење лопте левом ногом (обрада)
10.	Извођење слободних удараца (обр.)
11.	Дриблинг (обрада)
12.	Дриблинг (вежбање)
13.	Такмичење екипа (утврђивање)
14.	Шут на гол (вежбање)
15.	Уигравање екипа (вежбање)
16.	Слободан ударац (обрада)
17.	Слободан ударац (вежбање)
18.	Такмичење екипа (утврђивање)
19.	Уигравање екипа (вежбање)
20.	Аут, седмерац, слободан ударац (вежбање)
21.	Уигравање екипа (вежбање)
22.	Такмичење екипа (утврђивање)
23.	Такмичење екипа (утврђивање)
24.	Дриблинг (вежбање)
25.	Дриблинг (утврђивање)
26.	Додавање лопте (вежбање)
27.	Извођење слободних удараца (вежбање)

28.	Пријем лопте (утврђивање)
29.	Шут на гол (утврђивање)
30.	Такмичење екипа (утврђивање)
31.	Такмичење екипа (утврђивање)
32.	Уигравање екипа (утврђивање)
33.	Пријем и додавање лопте (утврђивање)
34.	Пријем и додавање лопте (утврђивање)
35.	Дриблинг (утврђивање)
36.	Такмичење екипа (утврђивање)

Место за рад

Фискултурна сала, школско двориште, терен спортског клуба *Врчин*, а у издвојеном одељењу Доња Мала користи се терен за одбојку, кошарку и игралиште за рукомет, мали фудбал. Такође, могуће је, у зависности од потреба наставних јединица и одлазак у природу (ливада, шума, итд. за игре на снегу, трим трчање, итд.), што ће оперативним планом бити прецизирano.

Средства за рад ученика

Спортска опрема

Средства за рад наставника

Дневник образовно-васпитног рада
Свеска за праћење рада ученика
Спортска опрема
Справе и реквизити
ДВД и ЦД
ТВ, проектор
Персонални рачунар, монитор и штампач

СЕКЦИЈА МАЛИ ЕКОЛОЗИ

1 час недељно, 36 часова годишње

ЦИЉ секције Мали еколози су:

- Упознати чланове еколошке секције са неким појавама и процесима у природи

ЗАДАЦИ секције су:

- Да науче о могућностима заштите, обнове и унапређивања животне средине
- Да разумеју узајамну повезаност и међусобну зависност међу живим бићима и условљеност опстанка живих бића у условима спољашње средине
- Да схвате да човек јесте деградирао животну средину али да ипак постоје путеви и начини како се она може заштити, обновити и стално унапређивати, наравно само ако има доволјно знања и воље
- Да ученици знају да уоче шта је здрава храна, а шта не
- Мотивисати децу да учествују у акцијама заштите, обнове и унапређивања животне средине и хуманизовати њихов однос према природи.

Оријентациони годишњи план наставних јединица

РБ. ЧАСА	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
1.	Формирање секције, планирање и програмирање рада	Уводни час
2.	Екологија-појам и задаци	обрада
3.	Анализа стања на терену према подацима сакупљеним на терену-излету у нашем месту	Практичан рад
4.	Радна акција –уређење школског хола и садња саксијског цвећа	Практичан рад
5.	1-7. октобар – Светска недеља дивљих животиња - World Wildlife Week (посета мини ЗОО врту)	Практичан рад
6.	Радна акција-компостирамо	Практичан рад
7.	Дан здраве хране 16. октобар – изложба у просторијама школе	Утврђивање
8.	Акција –уређење школског дворишта	Практичан рад
9.	Дани златне јесени–радионица 1	Вежбање
10.	Дани златне јесени–радионица 2	Вежбање
11.	Дани златне јесени–изложба радова у школском холу	Утврђивање
12.	Ко су загађивачи животне средине	Вежбање
13.	Ко то прља ваздух	утврђивање
14.	Како да „оперемо“ прљаву воду	вежбање
15.	11. децембар – Дан планина - International Mountain Day	Утврђивање
16.	Озонски омотач	Утврђивање
17.	Загађење земљишта	Утврђивање
18.	Храна за птице станарице	Утврђивање

19.	Правимо кућице за птице	Практичан рад
20.	Постављање кућица за птице у школском дворишту и изложба	Практичан рад
21.	Радна акција –уређење школског хола и садња саксијског цвећа	Практичан рад
22.	Опасне материје у домаћинству	Утврђивање
23.	Шта угрожава здравље	Утврђивање
24.	Акција –уређење школског дворишта	Практичан рад
25.	Ја живим здраво	Утврђивање
26.	Рециклажа папира, пластике, метала	Утврђивање
27.	Рециклажа папира, пластике, метала	Практичан рад
28.	Рециклажа папира, пластике, метала-изложба радова	Утврђивање
29.	Дани пролећа-радионица 1	Утврђивање
30.	Дани пролећа-радионица 2	Утврђивање
31.	Акција –уређење школског дворишта	Практичан рад
32.	Самоникле биљке и гљиве	Утврђивање
33.	Лековите биљке	Утврђивање
34.	Дан заштите животне средине (5. јун) – акција чишћења	Практичан рад
35.	Систематизација-пишемо наша еколошка правила	Утврђивање
36.	Анализа рада секције	Систематизација

* Планирано је у оквиру секције извођење теоријске и практичне наставе у природи.

ДРАМСКО-РЕПИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

Годишњи фонд часова: 36

Драмско - репитаторска секција

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ рада драмско рецитаторске секције: да подстиче и развија слободу комуникације и правилно језичко изражавање ученика.

Задаци драмско рецитаторске секције су:

- Схватање улога, изражавање индивидуалних осећања, доживљаја драмског текста
- Ученици треба да прочитају, схвате смисао и поруку аутора, правовремено и правилно препродукују свој део текста

Методе рада:

- метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
- метода разговора (дијалошка метода)
- метода демонстрације
- метода цртања и илустративних радова
- метода писања и писмених радова
- метода читања и рада на тексту
- метода упоређивања
- метода апстракције и генерализације
- метода анализе и синтезе
- визуелна метода (документацијска, демонстрационска)

Оријентациони план наставних јединица драмско-рецитаторске секције

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Упис чланова секције; Упознавање са планом и програмом Избор драмских текстова. Подела улога	Обрада
2.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
3.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
4.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцена и костима	Утврђивање
5.	Приредба – Дечја недеља	Систематизација
6.	Народне песме; избор, читање, анализа	Утврђивање

7.	Народне приче; избор, читање, анализа	Утврђивање
8.	Народне умотворине; избор, читање, анализа	Утврђивање
9.	Народна књижевност (Вук С. Карадић) – припрема и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
10.	Приредба - живот и дело – Вук Стефановић Карадић	Систематизација
11.	Основна упутства за поставку драмског текста на позорницу. Избор драмских текстова. Подела улога	Обрада
12.	Проблеми глуме, доживљавања, преобразовања и представљања Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
13.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
14.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
15.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
16.	Новогодишња приредба	Систематизација
17.	Свети Сава – живот и дело; избор песама	Утврђивање
18.	Учешће на свечаној академији поводом школске славе Свети Сава	Утврђивање
19.	Избор текстова и подела улога за осмомартовску приредбу.	Утврђивање
20.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
21.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
22.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
23.	Избор песама за школско такмичење у рецитовању	Утврђивање
24.	Припреме за школско такмичење у рецитовању	Утврђивање
25.	Приредба за 8. март - Најлепша мама на свету	Систематизација
26.	Учешће на школском такмичењу у рецитовању	Утврђивање
27.	Избор текста („Школа без насиља“), драматизација текста и подела улога за луткарско позориште	Утврђивање
28.	Припремање и увежбавање драмских текстова („Школа без насиља“); израда сцене и лутки	Утврђивање
29.	Припремање и увежбавање драмских текстова („Школа без насиља“); израда сцене и лутки	Утврђивање
30.	Луткарско позориште(„Школа без насиља“) – представа	Систематизација
31.	Одлазак у позориште или сусрет са глумцем	Утврђивање
32.	Избор и рецитовање најлепших песама/стихова	Утврђивање
33.	Избор и глума најуспешнијих драматизација	Утврђивање
34.	Избор и глума најуспешнијих драматизација	Утврђивање
35.	Анализа рада и успеха драмско-рецитаторске секције	Утврђивање
36.	Приредба за крај школске године	Систематизација

- У оквиру Драмско – рецитаторске секције планирана је организација школског такмичења у рецитовању за ученике I – IV разреда, као и вођење ученика који су освојили 1. (прва) места на Општинско, и према потреби, даља такмичења у рецитовању – Градско и Републичко такмичење у рецитовању.
- Приредбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције: пријем првака у Дечји савез, Књижевно вече – живот и дело – Вук С. Карадић, Новогодишња

приредба, Дан школе – Свети Сава, Најлепша мама на свету (8. март), школско такмичење у рецитовању, Луткарско позориште.

Место за рад

Учионица у централној и подручној школи, свечана сала.

Средства за рад ученика

1. Ђачки часопис
2. Једна свеска уске линије А-5 за школски и домаћи рад
3. Оловка графитна
4. Оловке у боји 6 комада за израду маски
5. Фломастери у боји 6 комада за израду маски
6. Гумица
7. Разни костими

Средства за рад наставника

1. Електронски дневник
2. Школски програм за четврти разред, месечни планови рада и дневне припреме наставника
3. Свеска за праћење рада ученика
4. Лектира за четврти разред
4. Табла и кревда
5. Сет кревда у боји
6. Пано
7. Приче и драмски комади
8. Персонални рачунар, интерактивна табла, пројектор и штампач
9. „На позорници“-ЗУНС-НОЛИТ
10. www.vremeigre.com

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА

У наредном периоду школа ће значајну пажњу посвећивати стручном усавршавању наставника.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА НАСТАВНУ ОБЛАСТ, ПРЕДМЕТ И МЕТОДИКУ НАСТАВЕ Знања

- Зна научну дисциплину којој припада предмет који предаје и њене везе са другим научним дисциплинама;
- Познаје одговарајућу област и зна наставни план и програм предмета који реализује, као и његову корелацију са другим областима, односно предметима;
- Познаје опште принципе, циљеве и исходе образовања и васпитања, као и опште и посебне стандарде постигнућа ученика и њихову међусобну повезаност;
- Разуме социјалну релевантност садржаја предмета;
- Поседује дидактичко-методичка знања неопходна за предмет који предаје;
- Познаје технологије које прате научну дисциплину и предмет који предаје;
- Познаје страни језик у функцији предмета који предаје.

Планирање

- Програм рада припрема тако да уважава: стандардне постигнућа, наставни план и програм и индивидуалне разлике ученика, водећи рачуна о садржајној и временској усклађености;
- Планира и програмира рад, водећи рачуна да садржај учини доступним ученицима (пријемчив, разумљив, интересантан);
- Планира примену различитих метода, техника и облика рада и доступних наставних средстава ради ефикасности и ефективности наставног процеса;
- Планира и програмира садржаје наставе водећи рачуна о корелацији, како хоризонталној, тако и вертикалној;
- Планира информисање о новим трендовима и примену одговарајућих и доступних технологија у образовању;
- Планира проверу остварености прописаних образовних стандарда и циљева учења наставног предмета.

Реализација

- Остварује функционалне, образовне и васпитне циљеве у складу са општим принципима, циљевима и исходима образовања, наставним планом и програмом предмета који предаје, прилагођавајући их индивидуалним карактеристикама и могућностима ученика;
- Систематски уводи ученике у научну дисциплину;
- Повезује наставне садржаје са претходним знањима и искуствима ученика и њиховим садашњим и будућим потребама, са примерима из свакодневног живота, са садржајима из других области, са актуелним постигнућима/научним новинама;
- Повезује и организује наставне садржаје једног или више предмета у тематске целине;
- Примењује разноврсне методичке поступке у складу са циљевима, исходима и стандардима постигнућа, садржајима наставног предмета, узрасним карактеристикама и индивидуалним могућностима и потребама ученика;
- Примењује одговарајуће и доступне технологије у образовању.
Вредновање/евалуација
- Континуирано прати и вреднује остварену хоризонталну и верикалну повезаност садржаја;
- Континуирано прати и вреднује ученичка постигнућа користећи различите начине вредновања у складу са специфичностима предмета који предаје;
- Прати и вреднује интересовања ученика у оквиру предмета који предаје;
- Планира и предузима мере подршке ученицима на основу анализе остварености

образовних стандарда постигнућа.

Усавршавање

- Континуирано се стручно усавршава у области научне дисциплине којој предмет припада, методике наставе и образовне технологије;
- Унапређује квалитет свог рада примењујући новостечена знања из области у којима сеусавршавао;
- Планира стручно усавршавање на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада и потреба школе у којој ради.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОУЧАВАЊЕ И УЧЕЊЕ

Знања

- Поседује знања о когнитивном развоју ученика (когнитивним ступњевима и зони наредног развоја);
- Поседује знања о природи учења, различитим стиловима учења и стратегијама учења;
- Поседује знања о природи мишљења и формирању научних појмова.

Планирање

- Планира активности полазећи од знања и искустава којима ученици располажу, индивидуалних карактеристика и потреба ученика, постављених циљева, исхода, садржаја и карактеристика контекста у којем ради;
- Планира активности којима се развијају научни појмови код ученика;
- Планира подстицање критичког, аналитичког и дивергентног мишљења; • Планира различите начине праћења и вредновања рада и напредовања ученика.

Реализација

- Примењује различите облике рада и активности у складу са знањима и искуствима којима ученици располажу, индивидуалним карактеристикама и потребама ученика, постављеним циљевима, исходима, садржајима и карактеристикама контекста у којем ради;
- Подстиче и подржава различите стилове учења ученика и помаже развој стратегије учења;
- Континуирано подстиче развој и примену различитих мисаоних вештина (идентификовање проблема, решавање проблема, доношење одлука) и облика мишљења (критичко, аналитичко и дивергентно);
- Подржава ученике да слободно износе своје идеје, постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења;
- Даје упутства јасна свим ученицима и упућује на трансфер знања;
- Прати и вреднује постигнућа ученика, примењујући, објективно, јавно, континуирано и подстицајно оцењивање, дајући потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду.

Вредновање/евалуација

- Прати и процењује различите аспекте учења и напредовања, користећи различите техникеевалуирања;
- Прати и вреднује ефикасност сопствених метода на основу ученичким постигнућа;
- Прати и вреднује постигнућа ученика у складу са индивидуалним способностима ученика, примењујући утврђене критеријуме оцењивања;
- Прати и вреднује примену инструмената за праћење и анализирање рада у односу на напредовање ученика;
- Континуирано прати и вреднује ученичка постигнућа користећи поступке вредновања који су у функцији даљег учења;
- Процењује потребе ученика за додатном подршком у учењу.

Усавршавање

- Континуирано унапређује сопствену педагошку праксу на основу анализе ученичких постигнућа;

- Унапређује свој рад, користећи знања стечена усавршавањем у области когнитивне, педагошке психологије и савремене дидактике и методика.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОДРШКУ РАЗВОЈУ ЛИЧНОСТИ УЧЕНИКА

Знања

- Зна и разуме физичке, емоционалне, социјалне и културне разлике међу ученицима;
- Познаје и разуме психички, емоционални и социјални развој ученика;
- Поседују знања о начинима подршке ученицима из осетљивих друштвених група;
- Познаје различите врсте мотивације и начине мотивисања ученика;
- Уме да препозна, мобилише и подстиче развој капацитета свих ученика уз уважавање индивидуалности.

Планирање

- Планира различите активности којима ангажује све ученике, уважавајући њихове индивидуалне разлике у социјалном и емоционалном развоју;
- Планира и усклађује свој рад са психофизичким и развојним карактеристикама ученика, прихватајући ученика као личност у развоју;
- Планира начине и поступке подстицања самопоуздања и самопоштовања код ученика;
- Планира интеракцију свих учесника у образовно-васпитном раду, засновану на поштовању различитости и уважавању потреба;
- Планира различите активности којима подстиче креативност и иницијативу ученика.

Реализација

- Ангажује ученике у различитим активностима, уважавајући њихове индивидуалне разлике и законитости психичког развоја;
- Примењује конструктивне поступке при решавању развојних проблема, као и у ситуацијама кризе и конфликата;
- Обезбеђује могућности и окружење за активности, интересовања и потребе ученика уважавајући њихове ставове и мишљења;
- Подстиче самопоуздање, самопоштовање и подиже ниво аспирација свих ученика; • Користи различите поступке за мотивисање ученика.

Вредновање/евалуација

- Користи различите стратегије праћења развоја различитих апеката личности ученика(сарадња са другим ученицима, решавање конфликтата, реаговање на неуспех);
- Евалуира сопствени рад анализирајући и пратећи мотивацију, задовољство, активност ученика на часу, њихову самосталност и истрајност у раду.

Усавршавање

- Планира стручно усавршавање на основу анализе квалитета односа у одељењу, мотивације ученика за учење и карактеристика личности ученика;
- Проширује своја знања у области психофизичког, социјалног развоја деце и мотивације;
- Активно ради на побољшању свог односа са ученицима; • Развија педагошке вештине заруковођење одељењем.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КОМУНИКАЦИЈУ И САРАДЊУ

Знања

- Разуме важност сарадње са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду;
- Поседује информације о доступним ресурсима који могу подржати образовно-васпитни рад (школским, породичним, у локалној и широј заједници);
- Познаје облике и садржаје сарадње са различитим партнерима;
- Поседује знања о техникама успешне комуникације.

Планирање

- Планира систематску сарадњу са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду на основу анализе мреже могућих партнера и доступне ресурсе; • Планира различите облике мотивисања за сарадњу;

- Осмишљава ситуације и активности у којима се пружа могућност за примену комуникацијских вештина. Партнери у образовно васпитном раду су: ученици, родитељи/старатељи, колеге, локална и шира заједница од значаја за образовно васпитни рад
Реализација

- Сарађује са партнерима, подстиче размену мишљења и гради атмосферу међусобног поверења у заједничком раду у интересу ученика;
- Активно и конструктивно учествује у животу школе;
- Информише и консултује родитеље/старатеље и охрабрује их да буду активно укључени у рад школе;
- Разматра и уважава иницијативе партнера које се односе на унапређивање рада школе;
- Кроз сарадњу подстиче развој социјалних компетенција; • Активно учествује у раду тимова.

Вредновање/евалуација

- Анализира и процењује сопствене капацитете за сарадњу;
- Вреднује сарадњу са партнерима на основу анализе постигнутих ефеката;
- Континуирано извештава партнere о постигнутим ефектима сарадње.

Усавршавање

- Планира стручно усавршавање на основу анализе успешности сарадње са свим партнерима;
- Усавршава се у области сарадње и комуникацијских вештина;
- Обучава се за тимски рад;
- Активно ради на побољшању свог односа са свим партнерима у образовно-васпитном раду.

Такође се даљи правци професионалног развоја бити усмерени на:

- набавка савремених наставних средстава, стручне периодике и литературе као и приручника;
- унапређивање оцењивања ученика, праћење савремених метода и облика рада у циљу унапређења рада школе;
- конкретизација циљева и задатака које треба остварити кроз садржаје поједињих предмета, а у вези са исходима за те предмете у првом и другом разреду и првом циклусу школовања. Такође ће се максимална пажња посветити младим наставницима како би им се максимално помогло у раду и у припреми стручног испита за лиценцу наставника.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

У периоду од наредне четири школске године потребно је:

- Усавршавати континуирано глобално и оперативно планирање наставе коришћењем савремених метода који подстичу ученике на рад;
- Иновирање свих видова наставе савременим облицима наставним средствима увођењем рачунара и образовних софтвера у настави;
- Побољшати рад секција, подстицати радозналост и интересовања код ученика и што више ученика ангажовати кроз секције и друге врсте ваннаставног рада са њима;
- Побољшати све видове сарадње са родитељима и максимално их укључити у рад школе;
- Радити на сталном стручном усавршавању наставника у циљу праћења савремених достижнућа у образовном процесу и обезбеђивања потребних сати стручног усавршавања за напредовање услужби;
- Препознавање и идентификовање ученика са изузетним способностима;
- Радити на развијању друштвених, колективних и тимских активности ученика и неговати осећај одговорности према обавезама, породици, школи;

- Развијати колективни дух, културу комуникације, толеранцију и поштовање личности и различитости;
- Створити занимљиву, ангажовану, истраживачку, модерну школу у којој ће се подстицати различитости и у којој ће сваки ученик наћи својеместо;
- Тесно сарађивати са локалном средином, Месном заједницом, Општином, и другим институцијама на територији општине;
- Посебну пажњу посветити безбедности ученика и превентивним активностима у циљу спречавања насиљног понашања

С обзиром да су сви приоритети школе и план њеног развоја усаглашени са ресурсима и потребама средине у којој се школа налази школа је постала културно-образовно седиште Врчина.

У остваривању плана развоја школа ће се ослањати на:

Министарство просвете, Школску управу Београд, ГО Гроцка, локалну самоуправу, донаторе, родитеље, Секретаријат за образовање града Београда, средства саме школе, као и на огроман ентузијазам наставника.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

А) Податке и запажања о напредовању и развојним потребама ученика добићемо на основу посматрања ангажованости, активности, кооперативности ученика, испитивања (усменог и писменог), ученичких радова и продуката ученичких активности, домаћих задатака ученика, разговора са ученицима у свим сегментима наставног процеса, задовољства ученика.

Б) Праћење остваривања школског програма у целини вршиће се кроз:

- праћење постигнућа исхода првенствено кроз сталне састанке Одељењских већа, Стручних већа, Разредног већа и Наставничког већа;
- родитељске састанке и индивидуалне контакте са родитељима ради размене утисака и предлога за што болу и напреднију сарадњу;
- евалуациони листићи и свакодневни разговор са ученицима о њиховом утиску и задовољству радом на часу;
- месечне консултације са надзорницима и саветницима за осигурање квалитета
- посете суседним школама и размена искуства,
- израда тестова за проверу савладаности програма;
- континуирано праћење и реорганизација планова, циљева, исхода, садржаја активности иметода рада, рада на часу и ангажовања ученика;
- учествовање у Националном тестирању.

В) Водиће се педагошка документација о напредовању ученика: Педагошка свеска ЕС Дневник, писани извештаји за родитеље и педагошку службу, ђачке књижице, матична књига, извештаји са тестирања и др. врста испитивања ученика....

У изради Школског програма за ПРВИ разред учествовали су:

Руководилац Већа, Ана Синђелић, професор разредне наставе, сви чланови Разредног већа, стручни сарадници и директор школе.

УЦБЕНИЦИ

ПРВИ РАЗРЕД

Српски језик

- З. Б. Гаврић, М. Ковачевић, Маша и Раша – игра словима, Буквар, Klett
- Р. Жежель, Маша и Раша – различак, Читанка, Klett

Математика

- Б. Поповић, Н. Вуловић, П. Анокић, М. Кандић, Математика (уџбеник – I, II, III и IV део), Klett

Свет око нас

- С. Благданић, З. Ковачевић, С. Јовић, Свет око нас (уџбеник и радна свеска – I и II део), БИГЗ школство

Музичка култура

- Г. Стојановић, Музичка култура, Завод за уџбенике

Ликовна култура

- Р. Бошковић, П. Вујошевић, Ликовна култура 1, Завод за уџбенике

Енглески језик

- S. Lannuzzi, Family and Friends (уџбеник са електронским додатком), Нови Логос

Дигитални свет, Горица Његовановић, БИГЗ, 2020.

Директор

Добрица Синђелић

Председник Школског одбора

